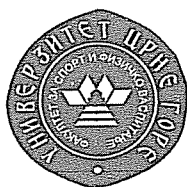

UNIVERZITET CRNE GORE

FAKULTET ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE U NIKŠIĆU

FAKULTET ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE
FACULTY FOR SPORT AND PHYSICAL EDUCATION
NIKŠIĆ

Adnan Mušović, prof.

***RELACIJE BAZIČNIH MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI, KONATIVNIH
DIMENZIJA LIČNOSTI I SITUACIONO – MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI
KOD FUDBALERKI***

(Magistarski rad)

Mentor : Prof. dr Duško Bjelica

Nikšić, februar 2011. godine

PODACI I INFORMACIJE O MAGISTRANTU

- **Ime i prezime:** Adnan Mušović
- **Datum i mjesto rođenja:** 30. 04. 1985. godine u Bijelom Polju
- **Naziv završenog osnovnog studijskog programa i godina diplomiranja:** Filozofski fakultet - Odsjek za fizičku kulturu, 2008. godine.

INFORMACIJE O MAGISTARSKOM RADU

- **Naziv postdiplomskog studija:** Akademske postdiplomske magistarske studije - Fizička kultura.
- **Naslov rada:** Relacije bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih dimenzija ličnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti kod fudbalerki
- **Fakultet na kojem je rad odbranjen:** Fakultet za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću

UDK, OCJENA I ODBRANA MAGISTARSKOG RADA

- **Datum sjednice Vijeća univerzitetske jedinice na kojoj je prihvaćena tema:**
09. 11. 2009. godine
- **Datum prijave magistarskog rada:** 14. 12. 2010. godine.
- **Komisija za ocjenu teme i podobnosti magistranta:**
Prof. dr Tomislav Rakočević - predsjednik,
Prof. dr Duško Bjelica - mentor,
Prof. dr. Kemal Idrizović - član.
- **Komisija za ocjenu rada:**
Doc. dr Rašid Hadžić - predsjednik,
Prof. dr Duško Bjelica - mentor,
Prof. dr Tomislav Rakočević - član.

- ***Komisija za odbranu rada:***

Doc. dr Rašid Hadžić - predsjednik,

Prof. dr Duško Bjelica - mentor,

Doc. dr Jovica Petković - član.

LEKTOR I KOMPJUTERSKA OBRADA

- ***Lektor:*** Nikola Komatina, prof.
- ***Kompjuterska obrada:*** Mirza Kajić.

DATUMI ODBRANE I PROMOCIJE RADA

- ***Datum odbrane:*** 22. 02. 2011. godine.
- ***Datum promocije:*** __/__/2011. godine.

SADRŽAJ

1. UVODNA RAZMATRANJA.....	1
2. TEORIJSKI OKVIR RADA.....	5
2.1 Definicija osnovnih pojmova.....	5
2.2 Pregled dosadašnjih istraživanja.....	9
3. PROBLEM, PREDMET I CILJ ISTRAŽIVANJA.....	19
4. HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA.....	21
5. METOD RADA.....	22
5.1 Tok i postupci istraživanja.....	22
5.2 Uzorak ispitanika.....	23
5.3 Uzorak mjernih instrumenata.....	24
5.3.1 <i>Uzorak mjernih instrumenata za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti.....</i>	<i>25</i>
5.3.2 <i>Uzorak mjernih instrumenata za procjenu konativnih dimenzija ličnosti.....</i>	<i>26</i>
5.3.3 <i>Uzorak mjernih instrumenata za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti.....</i>	<i>26</i>
5.4 Opis mjernih instrumenata.....	27
5.4.1 <i>Opis mjernih instrumenata za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti.....</i>	<i>27</i>
5.4.2 <i>Opis mjernih instrumenata za procjenu konativnih dimenzija ličnosti.....</i>	<i>38</i>
5.4.3 <i>Opis mjernih instrumenata za procjenu situaciono- motoričkih sposobnosti.....</i>	<i>40</i>
5.5 Statistička obrada podataka.....	45
6. INTERPRETACIJA REZULTATA.....	47
6.1 Rezultati deskriptivne analize.....	47

6.1.1	<i>Rezultati deskriptivne analize mjernih instrumenata za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti.....</i>	47
6.1.2	<i>Rezultati deskriptivne analize mjernih instrumenata za procjenu konativnih dimenzija ličnosti.....</i>	48
6.1.3	<i>Rezultati deskriptivne analize mjernih instrumenata za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti.....</i>	54
6.2	Rezultati komparativne analize.....	56
6.2.1	<i>Kanoničke relacije bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti.....</i>	56
6.2.2	<i>Regresione analize situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru konativnih dimenzija ličnosti.....</i>	60
6.2.3	<i>Regresione analize situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti.....</i>	76
7.	ZAKLJUČAK.....	80
	Literatura	
	PRILOZI.....	90

Sažetak

Istraživanje je realizovano na uzorku od 60 ispitanica uzrasta od 15 do 17 godina u Nikšiću, Bijelom Polju i Beranama s osnovnim ciljem da se utvrde relacije bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih karakteristika i situaciono – motoričkih sposobnosti kod fudbalerki u Crnoj Gori. U istraživanju je primijenjen sistem od 18 varijabli, koje hipotetski pokrivaju prostor bazičnih motoričkih sposobnosti (devet varijabli), konativnih karakteristika (tri varijable) i situaciono – motoričkih sposobnosti (šest varijabli). Za sve primijenjene varijable u ovom istraživanju prikazani su centralni i disperzioni parametri, kao i mjere asimetrije i spljoštenosti. Za utvrđivanje povezanosti između varijabli bazično-motoričkog prostora i varijabli za procjenu nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono-motoričke sposobnosti) koristila se kanonička korelaciona analiza. Regresionom analizom je procijenjen prediktorski uticaj izabranih varijabli konativnog prostora i bazično – motoričkog prostora na kriterijum kojeg su predstavljale varijable za procjenu nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono – motoričke sposobnosti). Na osnovu dobijenih rezultata utvrđeno je da postoji statistički značajna povezanost između bazično – motoričkog i situaciono – motoričkog prostora, kao i statistički značajan prediktorski uticaj varijabli za procjenu konativnih karakteristika i bazičnih motoričkih sposobnosti na rezultate u situaciono – motoričkim testovima.

Ključne riječi: *fudbalerke, bazične motoričke sposobnosti, konativne dimenzije ličnosti, situaciono – motoričke sposobnosti*

Abstract

The research was conducted in Niksic, Bijelo Polje and Berane on a sample of 60 female participants aged from 15 to 17 years, with the primary research objective to determine the relations between the fundamental motor skills, conative characteristics and situational-motor abilities with respect to female football players in Montenegro. The research was done by a system of 18 variables, which hypothetically cover a space of basic motor skills (nine variables), conative characteristics (three variables) and situational - motor skills (six variables). Central and dispersion parameters are shown for all the variables applied in this study, as well as the measures of asymmetry and kurtosis. Canonical correlation analysis was used to establish the correlation between basic-motor space variables and variables to assess the level of adoption of football techniques elements (situational-motor abilities). Regression analysis estimated the predictor effects of selected variables of conative space and basic-motor space to a criterion represented by the variables to assess the level of adoption of football techniques elements (situational - motor abilities). Based on the findings it is revealed that there is a statistically significant correlation between the basic-motor and situational-motor space, and a statistically significant predictor effect of variables to assess the impact of conative characteristics and basic motor skills with regard to the results of the situational-motor tests.

Keywords: *female football players, basic motor skills, cognitive traits, situational-motor abilities*

1. UVODNA RAZMATRANJA

Kada razmišljamo o fudbalu, prva pomisao je „muški fudbal“. Priču o ženskom fudbalu, nažalost, ne možemo započeti a da ne pomenemo muški fudbal. Ženski fudbal, iako ima ogromnu popularnost u posljednjim decenijama 20. vijeka i danas, bio je uvijek u sjenci muškog fudbala. Međutim, dame su odlučile da to promijene i da imaju iste standarde kao i muškarci. Kako stvari trenutno stoje, nije nemoguće da će se to desiti, kako se već u mnogome dešava u pojedinim sportovima kao što su rukomet, odbojka, tenis.

Prvi pisani dokumenti u vezi sa istorijom fudbala mogu se naći u Kini 300. g. p.n.e., gdje se ljudi upoznaju sa tamošnjom drevnom vrstom sporta, a to je šutiranje lopte (napravljene od punjene kože). Iako nije bilo dokaza da i žene igraju ovaj sport, istoričari jasno upućuju da je ovo početna tačka u istoriji ženskog fudbala.

U srednjem vijeku postoji nekoliko primjera, među kojima je i onaj iz 12. vijeka kada su žene u Francuskoj igrale igru šutiranja lopte, a postoje i podaci o organizovanom takmičenju u Škotskoj. Jedan od najvećih problema u istoriji ženskog fudbala je činjenica da je ovaj sport često nasilan, naročito kada se igrao bez jasnih pravila. Čak i danas, sa svim odlukama i fer-plej dogovorima, fudbal još uvijek nije sport za slabe. Tako je bilo teško za žene da se izbore za svoja prava i igraju fudbal, a i muškarci im nijesu dozvoljavali da se uključe u ovaj sport. To se promijenilo 1863. godine, kada je Engleski Fudbalski savez standardizovao set pravila koja zabranjuju nasilje na terenu, što olakšava ženama da uđu u fudbal. Nakon ovakve odluke Fudbalskog saveza Engleske, ženski fudbal je postajao sve više popularan.

Tako je zabilježeno da je jedan ženski fudbalski meč privukao 53 000 gledalaca, što je izazvalo povredu ega muškaraca, pa su im zabranili igranje utakmica na njihovim stadionima. Ubrzo nakon toga i Škotski Fudbalski savez je uradio isto. Danas, većina ženskih fudbalskih ekipa ima tendenciju ka profesionalizaciji i razvoju.

Savremeni oblik fudbala je osnovan u Londonu od strane Fudbalskog Saveza 1863. godine, ali samo za populaciju muškog pola. Međutim, mnogi istoričari opisuju nezvanična takmičenja u raznim naseljima u Engleskoj i Škotskoj između udatih i neudatih žena koja su se desila pred kraj 19. vijeka. Tokom I svjetskog rata, organizovan je prvi ženski tim u fudbalu. Ovaj tim je privukao veliku pažnju svih građana Engleske.

Uskoro su se formirali i drugi ženski timovi i igrali su jedni protiv drugih, ponekad i pred mnogobrojnom publikom, kako bi dali prikupljeni novac u dobrotvorne svrhe. Jedna od najpoznatijih utakmica odigrana je na Gudison Parku u Liverpoolu, 1920. godine, pred 53 000 gledalaca, a treba napomenuti da je van kapija terena ostalo 10 000 – 15 000 znatiželjnih gledalaca.

Prve igralice su bile isključivo pripadnice radničke klase i često su to bile žene koje su radile u istim fabrikama. Raspon starosnih godina je bio uglavnom od 18 do 25. Oprema u kojoj su žene igrale se sastojala od širokog dresa dugih rukava, dugačkih gaća obično bijele boje, crvenih dokoljenki i čizama sa potpeticom.

Nažalost, ovo zlatno doba završeno je iznenada 1921.godine, kada je Engleski Fudbalski Savez zabranio takmičenja u ženskom fudbalu u svim kategorijama. To je bio nok - aut udarac za sve ženske fudbalske klubove i njihova osakaćena igra, za decenije koje su dolazile, imala je posljedice i u drugim zemljama.

Neke zemlje nijesu bile ozbiljno pogođene situacijom kao u Engleskoj, u stvari, u Italiji i Francuskoj su bile osnovane lige u ženskom fudbalu u ranim 30-im godinama prošlog vijeka. Fudbalska igra žena je bila prilično prikrivana, sve do poslije Drugog svjetskog rata, kada je fudbal kod žena počeo da se razvija u zemljama sjeverne i zapadne Evrope, kao što su Norveška, Švedska i Njemačka. Od tog trenutka, razvoj ženskog fudbala je bio neumoljiv. Italija formira svoje nacionalne asocijacije 1950-ih godina, Njemačka je organizovala prvo nezvanično Evropsko prvenstvo 1957. godine.

Do kraja 60-ih godina prošlog vijeka osnovano je nekoliko nacionalnih i regionalnih federacija, takođe je formirano nekoliko nacionalnih liga. U Engleskoj je i dalje bio zabranjen fudbal ženama, a u to vrijeme više od 35 zemalja imale su nacionalne lige. Meksiko je bio domaćin nezvaničnog Svjetskog prvenstva, a međunarodna takmičenja postaju uobičajena.

Igra koja je tada bila prikazivana bila je samo nešto više od radoznalosti žena za čarima fudbala, nivo vještina je bio nizak zbog nedostatka potrebne infrastrukture, obuke i podučavanja.

Ženski fudbal ima neobičnu genezu u Sjedinjenim Američkim Državama. U ovoj zemlji prilično kasni početak razvoja ženskog fudbala. Ženske lige su postojale u Evropi još davne 1930. godine, a međunarodna takmičenja datiraju davne 1950. godine. U Sjedinjenim Državama, međutim, organizovani ženski fudbal počinje tek u kasnim sedamdesetim godinama 20. vijeka. U ranim 80-im godinama prošlog vijeka počeo je univerzitetski koledž tim, a reprezentacija je osnovana tek 1985. godine.

Sve se promijenilo kada je organizovano prvo svjetsko prvenstvo u fudbalu za žene, ubrzo nazvan Svjetski kup. Prvi takav događaj održao se u Kini 1991. godine. Olimpijska 1996. godina bila je veoma značajna za žene, iz razloga što je ženski fudbal uvršten u Olimpijske igre. Danas glavnu ulogu u ženskom fudbalu igra reprezentacija Njemačke, koja predstavlja i najbolje organizovanu zemlju po pitanju ženskog klupskog i nacionalnog nivoa. Tako je i ženski fudbalski klub Duizburg neumoljiv u njemačkom prvenstvu fudbala za žene i na evropskoj fudbalskoj sceni (liga šampiona u fudbalu za žene). Sadašnji evropski prvak je ekipa Turbine, takođe iz Njemačke.

Ženski fudbal posljednjih godina uživa veliku popularnost. U prilog tome govori i podatak da u svijetu danas postoji preko 50 miliona registrovanih fudbalerki.

Sve veća popularizacija ženskog fudbala u svijetu natjerala je i našu zemlju da krene tim putem. U Crnoj Gori tek u posljednjih par godina ozbiljnije se prišlo ženskom fudbalu, mada ne možemo reći da je uložen dovoljan napor da se unaprijedi ženski fudbal. Do 2008. godine postojalo je par klubova koji su najčešće preko školskih takmičenja sticali „afirmaciju“ i bili prepoznati u regionu. Tako je npr. ŽFK „Economist“ 2003. godine u finalu školskog takmičenja u fudbalu za žene pobijedio tada sjajni i nedostižni, jedini organizovani klub ženskog fudbala u Saveznoj Republici Jugoslaviji ŽFK „Mašinac“ iz Niša.

Takmičarske 2008 – 2009 godine startovala je prvi put i liga fudbala za žene u Crnoj Gori koja je brojala skromna četiri kluba: ŽFK „Economist“ – Nikšić, ŽFK „Sport Uno“ – Bijelo Polje, ŽFK „Palma“ – Podgorica i ŽFK „Durmitor“ – Žabljak.

U tekućoj sezoni (2010 - 2011) liga je proširena sa još dva kluba, a to su ŽFK „Berane“ – Berane i ŽFK „Pristan“ – Bar, tako da trenutno u Crnoj Gori postoji šest registrovanih ženskih fudbalskih klubova sa oko 100 aktivnih registrovanih fudbalerki. Trenutno ne postoji ženska fudbalska reprezentacija Crne Gore.

2. TEORIJSKI OKVIR RADA

2.1 Definicija osnovnih pojmova

Kako je sam rad baziran na istraživanju relacija bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih dimenzija ličnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti kod fudbalerki, ovdje ćemo se osvrnuti na definicije osnovnih pojmova.

Motoričkim sposobnostima nazivaju se one sposobnosti čovjeka koje učestvuju u rješavanju motornih zadataka i uslovljavaju uspješno kretanje, bez obzira da li su stečene treningom ili ne.

Prilikom analize motoričkih sposobnosti u sportskim aktivnostima, s obzirom da kompleksnih istraživanja po sportovima još uvijek nema u dovoljnom broju, najčešće se predlaže i primjenjuje hipotetski model, sastavljen od motoričkih sposobnosti snage, brzine, koordinacije, fleksibilnosti, ravnoteže, preciznosti i izdržljivosti.

Kada je fudbalska igra u pitanju, u posljednjih desetak godina među fudbalskim stručnjacima i trenerima prepoznaje se izraz kao što je **SAQ** ili **brzinsko – eksplozivna svojstva**. Alan Pearson (2001) spojio je tri motoričke sposobnosti koje su usko povezane i svrstao ih pod jedan naziv – SAQ (*speed, agility and quickness*, što u prevodu znači *brzina, agilnost i eksplozivnost*). Sličnost među ovim sposobnostima je ta da na sličan način podražavaju nervni sistem i da koriste iste energetske resurse. Pri pristupanju treningu bilo kojoj od ovih sposobnosti potrebno je ispuniti jednake preduslove da bi se postigao intenzivan i kvalitetan trening. Neki od tih preduslova su prvenstveno tehnika, mišićno tkivo, vezivno tkivo, propriocepcija i fleksibilnost.

Matkovich (2009) u svom ostvarenju „*Elite soccer drills*“ govori u malo izmijenjenoj formi i kod njega je svojstven izraz **SAC** (*speed, agility and coordination*, što u prevodu znači *brzina, agilnost i koordinacija*)

Kako zbog neposjedovanja potrebnog instrumentarijuma nije bilo moguće testirati motoričku sposobnost eksplozivnost, autor se odlučio da pored brzine i agilnosti bude testirana i eksplozivna snaga kod fudbalerki.

Dakle, u ovom radu su upravo testirane navedene tri motoričke sposobnosti (brzina, agilnost i eksplozivna snaga) koje velikim dijelom utiču na uspjeh u fudbalskoj igri kod žena.

Brzina je sposobnost da se na temelju kognitivnih procesa, maksimalne volje i funkcionalnosti nervno – mišićnog sistema postigne najveća moguća brzina reakcije ili pokreta u za to određenim uslovima (Grosser, 1991).

Brzina kod fudbalerki predstavlja kompleksnu sposobnost koja se sastoji od različitih antropoloških sposobnosti kao što su: brzina opažanja, brzina predviđanja, brzina odlučivanja, brzina reakcije, ciklična i aciklična brzina, akciona brzina, brzina djelovanja, kratki i brzi pokreti, brzo kretanje u svim smjerovima, sposobnost brzog startovanja i zaustavljanja, brzina reakcije, brzina djelovanja s loptom.

Agilnost možemo definisati kao sposobnost brzog i uspješnog premještanja tijela u prostoru u uslovima naglog zaustavljanja i promjena smjera kretanja. Neki autori navode različite definicije agilnosti. Pearson (2001) definiše agilnost kao sposobnost promjene smjera kretanja bez gubitka ravnoteže, brzine, snage i kontrole pokreta. Prema Verstegen i Marcello (2001) ovo su faktori koji utiču na agilnost: brzina, snaga, koordinacija, mobilnost zglobov sistema, dinamička ravnoteža, razvijenost odgovarajućih energetske resursa, stabilnost lokomotornog sistema, biomehanički optimalne strukture kretanja. Agilnost možemo podijeliti na frontalnu, horizontalno-vertikalnu i lateralnu.

Eksplozivnost. Uspješnost sportiste uveliko zavisi od brzine reakcije tj. od sposobnosti brzog reagovanja. Kada raspravljamo o eksplozivnosti, govorimo o brzini, ubrzanju ili agilnosti. Jedna od definicija eksplozivnosti je „brzo reagovati na neki nadražaj“. Dakle, eksplozivnost je povezana s brzinom, vremenom i reakcijom.

Konativne dimenzije ličnosti fudbalerki predstavljaju crte ličnosti, odnosno modalitete ponašanja fudbalerki. Ove karakteristike ličnosti otkrivaju mogućnost pravilnog pristupa svakom pojedincu i mogućnost predviđanja ponašanja u određenim situacijama, stresnim momentima, interakciji i odnosu igrača u jednom kolektivu (Bradić, 2003). Ovdje se

najvećim dijelom misli na emocionalnu otpornost fudbalerki, tj. na emocionalnu stabilnost ili nestabilnost.

U ovom istraživanju obuhvaćene su tri veoma značajne osobine fudbalerki, koje imaju uticaj na formiranje kompletnog profila i ličnosti fudbalerki. To su: anksioznost, inferiornost i agresivnost.

Anksioznost kao konativnu osobinu različito tumače razni autori u području istraživanja ličnosti. Prema Horgi (2009) za Eysencka anksioznost predstavlja kombinaciju između njegove osnovne osobine neuroticizma i introverzije, odnosno jedna od užih dimenzija generalnog neuroticizma. Za Cattela (prema Kapidžiću 2007) je anksioznost nadređena drugim osobinama ličnosti, dok je drugi autori opet smatraju širokom osnovom neurotskog ponašanja uopšte. Prema Coxu (1998), Spielberger dijeli anksioznost na specifičnu i opštu. Anksioznost koja je specifična za situaciju je reakcija na ugrožavajuće podražaje i naziva se stanje anksioznosti. Stanje anksioznosti je trenutno emocionalno stanje koje karakteriše zabrinutost, strah, napetost i porast fiziološke pobuđenosti. Anksioznost kao osobina, s druge strane je za njega predispozicija ličnosti. To je sklonost percipiranju određene situacije iz okoline kao prijeteće i reagovanje na tu situaciju povišenjem stanja anksioznosti.

Ako anksioznost posmatramo kroz vrhunski i moderan fudbal, možemo zaključiti da ona nepovoljno utiče na strukturu ličnosti fudbalerki i u krajnjem slučaju može doći do te mjere da anksioznost kod njih poraste do ekscesivnih razmjera.

Inferiornost, odnosno kompleks inferiornosti za Adlera (po Bajramoviću, 2006) predstavlja pojačano osjećanje niže vrijednosti, odnosno potenciranje težnje za moći kao posljedica natkompenzacije pri čemu smatra da oba kompleksa (inferiornost i superiornost) oblikuju sva ispoljavanja ličnosti. Neki i najčešći od indikatora inferiornog ponašanja su: plašljivost, stidljivost, sklonost povlačenju u sebe itd.

Kada inferiornost posmatramo kroz fudbalsku igru, ovaj problem najčešće možemo primijetiti kod nespremnosti sportistkinje da prihvati zamjenu u igri, u slaboj komunikaciji sa ostalim igračicama itd. Poznata je među sportskim stručnjacima i tzv. prikrivena inferiornost. Ona se znatno češće prepoznaje i manifestuje se kroz superiorno ponašanje.

Agresivnost definišemo kao sklonost reakcijama bijesa, antisocijalnim, asocijalnim i destruktivnim reakcijama (Momirović, 1971, prema Horgi).

Cox (1998) dijeli agresivnost na hostilnu i instrumentalnu. Osnovni cilj *hostilno* agresivnog pojedinca jeste nanošenje povrede drugoj osobi, gdje je namjera žrtvina patnja a potkrepljenje izazvana bol i patnja. Ova vrsta agresivnosti je praćena ljutnjom agresora. Pojedinci koje karakteriše *instrumentalna* agresivnost imaju namjeru da povrijede drugu osobu, ali im je pravi cilj npr. nagrada kao što je pobjeda, novac ili slava. Agresor smatra agresivni čin instrumentom (odnosno načinom) u postizanju osnovnog cilja.

Od značaja je napomenuti i treću kategoriju ponašanja koja se često zamjenjuje sa agresivnošću, a to je *asertivnost*. Kada treneri podržavaju agresivno ponašanje igrača, oni zapravo traže asertivnost. Treneri od svojih igrača zahtijevaju dokazivanje i isticanje njihove prisutnosti u igri. Asertivnost uključuje upotrebu opravdane tjelesne ili verbalne sile u postizanju cilja. Međutim, ne postoji namjera nanošenja povrede protivniku. Čak i u slučaju povređivanja protivnika u napadu, sam čin nije nužno agresivan. Sve dok je u granicama određenih pravila i ne postoji namjera povređivanja, smatra se asertivnom igrom.

Agresija kod fudbalerki, generalno gledano, povezuje se sa konkurencijom, takmičarskim duhom, duhom suparništva, rivalstva i individualizma. Kod fudbalskih stručnjaka možemo uglavnom čuti izraz kao što je „pozitivna agresivnost“, koja je u duhu fer – pleja. Psiholozi koji su uključeni u sport koriste drugi termin, a to je „kontrolisana agresivnost“, koja se preporučuje kod sportista. Pregledom navedenog, možemo zaključiti da su termini asertivnost, pozitivna agresivnost i kontrolisana agresivnost u ovom slučaju sinonimi i svi označavaju upotrebu opravdane tjelesne ili verbalne sile u postizanju cilja u sportu.

Situaciono – motoričke sposobnosti fudbalerki su aktuelne u posljednje vrijeme, kada su u pitanju razna istraživanja. Međutim, kada je ovo polje u pitanju, još uvijek postoje razne nesuglasice i različita mišljenja, s obzirom da je veoma teško konstruisati mjerni instrument koji je identičan sa situacijom u ovom slučaju konkretno u fudbalskoj igri.

Kada govorimo o testiranju fudbalske tehnike, situaciono – motoričkim sposobnostima ili kompleksnim fudbalsko – motoričkim znanjima – sposobnostima mislimo zapravo na testiranje stepena motoričkih automatizama. Mjerni instrumenti koji se koriste za procjenu

nivoa usvojenosti fudbalske tehnike često se nazivaju situaciono – motoričkim mjernim instrumentima, a još se nazivaju (posebno u stranoj literaturi) mjernim instrumentima sportskih fudbalskih vještina. Drugi naziv je svakako prihvatljiviji, međutim, bez elemenata fudbalske tehnike ne možemo zamisliti gotovo nijednu situaciju u fudbalskoj igri.

Nedostatak mjernih instrumenata za procjenu nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike je taj što se oni izvode u uslovima bez protivnika, međutim, kako su ispitanici opterećeni vremenom i prostorom, koji je prilagođen prema uslovima igre, mogu se dobiti važne informacije o stepenu automatizacije određenih elemenata fudbalske tehnike.

Kreiranje baterije testova u ovom istraživanju zavisilo je od karakteristika izabranog uzorka ispitanika i materijalnih uslova. Kada su u pitanju procjene kvaliteta specifično – motoričkih fudbalskih sposobnosti, valja napomenuti da je pristupanje tehnike posmatranja od izuzetnog značaja. Ona podrazumijeva ocjenjivanje pojedinih kritičnih djelova ili faza tokom izvođenja pojedinih elemenata fudbalske tehnike ili elemenata taktičkog djelovanja pojedinca.

2.2 Pregled dosadašnjih istraživanja

Istraživanja antropološkog statusa sportista je neprekidan i neiscrpan proces u savremenom sportu. Multidimenzionalnim pristupom dokazano je da na jednu individuu (sportistu) utiče više faktora koji uglavnom determinišu nivo uspješnosti u datom sportu.

U posljednje vrijeme sve više je istraživanja koja se bave situaciono – motoričkim sposobnostima sportista, kao i drugim sposobnostima i karakteristikama. Literatura u kojoj se raspravlja o metrijskim karakteristikama mjernih instrumenata za procjenu specifičnih sposobnosti kada je fudbalska igra u pitanju, naročito o njihovoj pouzdanosti, vrlo je oskudna.

Takođe, kada su u pitanju dosadašnja istraživanja dimenzija ličnosti sportista, pokazalo se da postoji velika razuđenost kako u metodološko – teorijskim konceptima istraživanja, tako i u rezultatima koji su išli do tvrđenja da postoji „adekvatan model“ sportiste, odnosno specifična struktura ličnosti prilagođena određenom sportu, pa sve do

istraživanja koja zastupaju stanovište da ne postoji specifična organizacija ličnosti uspješnog sportiste, odnosno da nema razlika u odnosu na nesportiste.

U ovom poglavlju biće prikazana referentna istraživanja koja su direktno vezana za relacije bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih dimenzija ličnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti. Treba napomenuti da je autor teksta naišao na vrlo mali broj istraživanja kada je ženski fudbal u pitanju, pa će u narednom tekstu biti prikazana istraživanja gdje su u uzorak ispitanika bili uključeni fudbaleri (kao i ostali sportisti i učenici). Zbog samog nepostojanja istraživanja na našim prostorima kada je ženski fudbal u pitanju, ovo istraživanje može biti početna stepenica za buduće istraživače koji se budu bavili problematikom ženskog fudbala.

Gabrijelić (1977) je sproveo istraživanje na uzorku od 222 vrhunskih sportista saveznog ranga, koji su bili članovi košarkaških (54), nogometnih (52), rukometnih (58) i odbojkaških (58) klubova. Cilj istraživanja je bio utvrditi povezanost manifestnih i latentnih, opštih i specifičnih motoričkih, kognitivnih i konativnih dimenzija sa uspjehom u svakoj sportskoj igri posebno. Za ispitivanje manifestnih i latentnih dimenzija u konativnom, kognitivnom i motoričkom prostoru, autor se koristio sa 4 testa za procjenu konativnih (inhibitorna konverzija, agresivnost, disocijacija i anksioznost) i kognitivnih dimenzija i sa 7 testova za procjenu motorike. Dobijeni rezultati upoređeni su sa rezultatima studenata fizičke kulture u Zagrebu. Autor, na osnovu dobijenih rezultata, zaključuje, pored ostalog, da su kod vrhunskih sportista u sportskim igrama veoma razvijene motoričke i kognitivne dimenzije, da je njihova agresivnost nešto više izražena i da se sportisti iz različitih sportskih igara međusobno razlikuju u motoričkom i kognitivnom prostoru.

Autor je ispitivao povezanost manifestnih i latentnih, opštih i specifičnih motoričkih, kognitivnih i konativnih dimenzija sa uspjehom u svakoj sportskoj igri posebno, pa je uradio komparativnu analizu sportskih igara. Što se tiče košarkaša, oni su se u ovakvom okruženju pokazali najinteligentnijim, bili su prosječnih motoričkih sposobnosti, ali sa nešto višim nivoom eksplozivne snage.

Prednost vrhunskih odbojkaša u odnosu na ostale sportske igre ogledala se u sledećem:

(1) Odbojkaši su superiorni u eksplozivnoj snazi nogu i ruku. Sve manifestne dimenzije generalnog neurotizma kod odbojkaša su najmanje izražene u odnosu na ostale tri sportske igre; (2) Struktura latentnih dimenzija odbojkaša diferencira se značajno od ostalih sportskih igara u motoričkom prostoru; (3) Za uspjeh u odbojci u najvećoj mjeri su odgovorni situaciona preciznost i eksplozivna snaga nogu i ruku.

Upoređivao je status manifestnih dimenzija vrhunskih sportista u odnosu na neke populacije građana i ispitivao značaj razlike u manifestnim dimenzijama između vrhunskih sportista pojedinih sportskih grana. Za istraživanje u konativnom prostoru primijenjena je baterija test SVPN-1.

Nakon dobijenih rezultata, autor je utvrdio da je od četiri konativne dimenzije generalnog neurotizma, anksioznost u većem stepenu izražena kod fudbalera, nešto manjem kod košarkaša i rukometaša, a najslabije kod odbojkaša, dok u ostalim dimenzijama (inhibitorna konverzija, agresivnost, disocijacija) nije utvrđena statistički značajna razlika između vrhunskih sportista četiri sportske igre. Nešto su u većem stepenu izražene kod fudbalera, a kod vrhunskih odbojkaša te dimenzije su najpovoljnije izražene.

Bradić (2003) sproveo je istraživanje sa ciljem da utvrdi relacije između hipotetskih dimenzija ličnosti na uzorku od 122 selekcionisana košarkaša. Primijenio je 4 skale za mjerenje konativnih dimenzija ličnosti (agresivnost, anksioznost, amoralnost i kompleks inferiornosti) sa jedne strane i bateriju od 12 testova za procjenu specifično – motoričkog prostora košarkaša sa druge strane. Rezultatima faktorske analize autor je potvrdio postojanje specifičnih faktora (12 izolovanih faktora) koji na najbolji način definišu istraživani konativni prostor kod košarkaša uzrasta od 14 do 16 godina. Regresionom analizom definisan je jako veliki potvrđeni uticaj konativnih regulatora ponašanja na set kriterijskih varijabli koji je bio reprezent specifično – motoričkog prostora.

Mladenović (2003) je sprovela istraživanje sa ciljem utvrđivanja razlika u razvojnim karakteristikama i funkcionalnim sposobnostima žena fudbalera i žena koje se aktivno ne bave sportom. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 20 fudbalerki, članica fudbalskog kluba Mašinac, osvajača titule prvaka SCG za 2003. godinu i 20 studentkinja koje se aktivno ne bave sportom. Od antropometrijskih varijabli mjerene su: masa tijela, visina tijela, dužina noge, sjedeća visina, širina ramena, širina karlice, širina kukova, srednji obim grudnog koša,

obim natkoljenice, obim potkoljenice, kožni nabor trbuha, kožni nabor natkoljenice i kožni nabor potkoljenice, a od funkcionalnih: frekvencija pulsa u miru, broj otkucaja u minuti, sistolni pritisak, dijastolni pritisak, frekvencija pulsa pri opterećenju, apsolutna potrošnja kiseonika i relativna potrošnja kiseonika.

Prosječna starost ispitivanih fudbalerki iznosila je $23,7 \pm 3,7$ godina. Obuhvaćeno je 14 antropometrijskih varijabli i 6 funkcionalnih. Rezultati istraživanja pokazuju da prosječna visina ispitivanih fudbalerki iznosi 166.85 ± 5.47 cm, a masa tijela 59.87 ± 6.52 kg i većih su prosječnih vrednosti u odnosu na prosječne vrijednosti visine 166.11 ± 5.61 i mase tijela 58.24 ± 6.19 populacije žena koje se ne bave sportom. Dugih su nogu, širokih ramena, a uskih kukova. Može se reći da pripadaju atletskoj konstituciji. Relativne vrijednosti maksimalne potrošnje kiseonika u prosjeku iznose 63.14 ± 8.12 ml/min/kg. A kontrolne grupe 55.43 ± 7.25 što ukazuje da su aerobne sposobnosti fudbalerki iznad prosjeka, ali i da su vrijednosti aerobne potrošnje kiseonika kontrolne grupe iznad prosjeka za osobe koje se aktivno ne bave sportom (30 ± 0 ml/min./kg).

Hadžić (2004) sproveo je istraživanje sa ciljem da utvrdi prediktivnu vrijednost morfoloških karakteristika i bazičnih motoričkih sposobnosti na rezultate u situaciono – motoričkim testovima kod fudbalera. Istraživanje je sproveo na uzorku od 147 ispitanika muškog pola, starosti od 14 - 16 godina, fudbalera, članova klubova prve i druge savezne lige na području Crne Gore. Uzorak prediktorskih varijabli predstavljale su varijable za procjenu morfoloških karakteristika (13) i varijable za procenu motoričkih sposobnosti (25). Uzorak kriterijskih varijabli predstavljale su varijable za procenu situaciono - motoričkih sposobnosti u fudbalu (10).

Rezultati su obrađeni osnovnom statistikom i regresionom analizom. Regresiona analiza u manifestnom prostoru motoričkog sistema je pokazala da prediktorska varijabla MDM – skok u dalj iz mjesta ima statistički značajanu prediktivnu vrijednost na kriterijsku varijablu SNBV20 – vođenje lopte u pravcu. Dvije prediktorske varijable, MBL – bacanje medicine iz ležanja na leđima i M2IP – 20 iskoraka sa provlačenjem palice su pokazale statistički značajanu prediktivnu vrijednost na kriterijsku varijablu SNBVPO – vođenje lopte u polukrugu. Dakle, iz svega ovoga jasno se nameće generalni zaključak da je prediktivna vrijednost bazičnih motoričkih na situaciono- motoričke sposobnosti (vođenje lopte) značajana i da su skok u dalj iz mjesta, bacanje medicine iz ležanja na leđima i 20 iskoraka

sa provlačenjem palice značajni prediktori. To potvrđuje da su situaciono-motorički zadaci (vođenje lopte) dominantno situirani eksplozivnom snagom i koordinacijom. Dobijeni rezultati u ovom istraživanju doprinose boljem sagledavanju problema koji postoje u motoričkom prostoru i kakvu prediktivnu vrijednost imaju pojedine varijable motoričkog prostora na vođenje lopte u fudbalu.

Raičković (2005) sproveo je istraživanje na uzorku od 36 fudbalera od 17 do 19 godina, koji se takmiče u crnogorskoj omladinskoj ligi u cilju utvrđivanja veličine i smjera povezanosti situaciono motoričkih varijabli koje pokrivaju prostore preciznosti pogađanja cilja i koordinacije sa uspješnošću u fudbalskoj igri koja je definisana sa varijablama ocjene tehnike, ocjene taktike u napadu i ocjene taktike u odbrani. Na ovom uzorku primijenjeno je 10 varijabli (7 iz prostora situacione motorike, SNPPVN - Pravolinijska preciznost nogom – vertikalni cilj, SNPE20 – Elevaciona preciznost nogom – horizontalni cilj, SNPEGH – Elevaciona preciznost glavom – horizontalni cilj, SNKOST – Horizontalno odbijanje lopte od zida za 20", SNKSLA - Brzina vođenja lopte (slalom), SNBTPO – Brzina trčanja po polukrugu, SNBTSL – Vijugavo trčanje (slalom) i 3 varijable za ocjenu uspjeha u fudbalskoj igri (SNTEH- Ocjena tehnike, SNNAP – Ocjena taktike u napadu, SNOBR – Ocjena taktike u odbrani).

Hotellingovom metodom kanoničke korelacione analize utvrđena je povezanost situaciono-motoričkih varijabli preciznosti gađanja loptom i koordinacije sa kriterijom uspjeha u fudbalu, definisanim kao varijable tehnike, taktike u napadu i taktike u odbrani. Utvrđene su značajne i pozitivne, ali niske projekcije testova situaciono - motoričkih sposobnosti preciznosti gađanja loptom i varijabli za ocjenu uspjeha u fudbalskoj igri. Utvrđena je i značajna povezanost situaciono-motoričke sposobnosti koordinacije sa uspjehom u fudbalskoj igri.

Smajić (2005) sproveo je istraživanje je u cilju utvrđivanja relacija morfoloških karakteristika, bazičnih motoričkih sposobnosti i specifične preciznosti kod fudbalera uzrasta od 10 – 12 godina na uzorku od 256 fudbalera navedenog uzrasta. Na ovom uzorku primijenjeno je 56 varijabli (12 iz morfološkog prostora, 20 za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti (trčanje 20m visoki start, skok udalj iz mjesta, skok uvis iz mjesta, sklekovi, podizanje trupa iz ležanja na leđima, ispravljanje trupa, trčanje 60m visoki start, taping nogom, taping nogama o zid, kuperov test, brzinska izdržljivost, prednoženje ležeći na

leđima, zanoženje ležeći na trbuhu, odnoženje ležeći o boku, slalom nogom sa dvije lopte, koordinacija sa palicom, krivolinijsko trčanje sa loptom 20m, stajanje na jednoj nozi uzdužno na klupici za ravnotežu otvorenih očiju, stajanje na objema nogama poprečno na klupici za ravnotežu otvorenih očiju, prelezak niske grede sa okretom za 360 stepeni) i 24 varijable za procjenu specifične preciznosti: specifična preciznost malog vertikalnog cilja, velikog vertikalnog cilja, horizontalnog cilja, iz vođenja i iz mjesta, na manjoj i većoj udaljenosti, preciznost glavom, iz mjesta i iz skoka, novonastala situacija).

Autor je došao do zaključka da generalni model morfoloških karakteristika, bazičnih motoričkih sposobnosti i specifične preciznosti fudbalera utrasta 10 – 12 godina izgleda ovako: tjelesna visina, dijametar koljena, dužina stopala, dužina noge, tjelesna masa (sa negativnim predznakom), obim potkoljenice, dijametar skočnog zgloba, obim natkoljenice, brzina, izdržljivost, brzinsko-snažna-izdržljivost, agilnost, repetitivna snaga, ravnoteža, gipkost, pogađanje horizontalnog cilja nogom na manjoj udaljenosti iz mjesta i vođenja, pogađanje vertikalnog cilja nogom iz mjesta i vođenja, pogađanje cilja nogom na većoj udaljenosti, pogađanje horizontalnog cilja glavom u novonastaloj situaciji, pogađanje cilja nogom u novonastaloj situaciji, pogađanje horizontalnog cilja glavom.

Rašović i Raičković (2005) su sproveli istraživanje u cilju vršenja relacija između motoričkih sposobnosti i rezultata situaciono-motoričkih sposobnosti fudbalera, učenika osnovnih škola realizovali istraživanje na uzorku od 86 mladih fudbalera, muškog pola, starih 12 i 13 godina, registrovanih u fudbalskim klubovima Crne Gore koji aktivno učestvuju na fudbalskim takmičenjima. Analizom uticaja pojedinačnih motoričkih testova na osnovu vektora standardizovanih parcijalnih regresionih koeficijenata (BETA) i njene značajnosti $Q(BETA)$, primijenjeni prediktorski sistem motoričkih varijabli fudbalera pokazuje statistički značajan uticaj skoka udalj iz mjesta (MSDM), troskoka iz mjesta (MTRS) i trčanja na 20 m letećim startom (M20L) kao predstavnika intenziteta ekscitacije, i samo dizanja trupa na švedskoj klupi (MDTK) kao predstavnika trajanja ekscitacije, na rezultate dometa lopte udarene nogom iz zaleta (SULNO). Na multivarijantnom nivou, utvrđen je statistički značajan uticaj prediktora na kriterijumsku varijablu. Primijenjeni prediktorski sistem motoričkih varijabli fudbalera pokazuje statistički značajan uticaj skoka udalj iz mjesta (MSDM), troskoka iz mjesta (MTRS) i trčanja na 20 m letećim startom (M20L) kao predstavnika intenziteta ekscitacije, dizanja trupa na švedskoj klupi (MDTK) i mješovitih zgibova

(MMZG) kao predstavnika trajanja ekscitacije i okretnost u vazduhu kao predstavnika struktuiranja kretanja, na rezultate dometa lopte udarene glavom iz zaleta (SŠLGL). Na multivarijantnom nivou utvrđen je statistički značajan uticaj prediktora na kriterijumsku varijablu. Dobijeni rezultati istraživanja mogu korisno da posluže efikasnijem planiranju, programiranju i sprovođenju trenažnog rada sa fudbalerima, čime ovaj rad ima pravu upotrebnost.

Mekić i Hadžić (2006) su sproveli istraživanje na uzorku od 168 učenika muškog pola, starih 13 godina, osnovnih škola u Sarajevu sa ciljem da utvrde uticaj bazičnih motoričkih sposobnosti na rezultate u situacionim nogometnim testovima za procjenu snage udarca po lopti nogom i glavom u nogometnoj igri. Na uzorku su primijenjene 24 varijable iz prostora bazičnih motoričkih sposobnosti (MTAP – taping rukom, MTAN – taping nogom, MPZD – pretklon-zasuk-dodir, MPIK – pikado, MGHN- gađanje horizontalnog cilja lopticom, MGON – gađanje cilja nogom pomoću tenis lopticom, MRAV – stajanje na jednoj nozi sa zatvorenim očima, MSOK – stajanje na obrnutoj klupici za ravnotežu, MPSG – poprečno stajanje na niskoj gredi, MDPK – duboki pretklon na klupici, MSPA – bočni raskorak, MISK – iskret sa palicom, MOZ – okretnost na tlu, M2IP – 20 iskoraka sa provlačenjem palice, MONT – okretetnost na tlu, M20V – trčanje na 20 m visokim startom, M20L – trčanje na 20 m letećim startom, M4x15 – trčanje 4 x 15 m, MDM – skok udalj s mjesta, MBL – bacanje loptice, MVIS – vis u zgibu, MD30 – dizanje trupa za 30 sec) i 3 varijable iz prostora situaciono – motoričkih sposobnosti (snaga udarca po lopti - SNESGL – Snaga udarca po lopti glavom ili udaranje lopte glavom u daljinu, SNESVG – Snaga odraza – udarac glavom ili skok na viseću loptu, SNESNO – Snaga udarca po lopti nogom ili udaranje lopte nogom u daljinu).

Rezultati mjereni navedenim instrumentima podvrgnuti su analizi primjenom metode regresije, kod koga je svaki situaciono-motorički test poslužio kao kriterijska varijabla, a bazične motoričke sposobnosti kao prediktorske varijable. Dobijeni rezultati sugerišu zaključak da bi u metodici obučavanja tehnike udarca po lopti glavom u skoku bilo korisno sprovesti preliminarni trening usmjeren na razvoj eksplozivne snage, posebno tipa skočnosti, a nakon toga preći methodske postupke usvajanja i usavršavanja tehničkih elemenata udarca lopte glavom u skoku.

Mivrić (2006) je sproveo istraživanje na uzorku od 120 učenica sa ciljem da utvrdi uticaj konativnih karakteristika na rezultatsku uspješnost u nekim sportskim igrama (košarka, odbojka i rukomet), planiranim u nastavi tjelesnog i zdravstvenog odgoja. Na ovom uzorku primijenjene su 4 varijable za procjenu konativnih karakteristika (anksioznost, inhibitorna konverzija, agresivnost i šizoidnost) i 9 varijabli za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti u različitim sportskim igrama (bacanje lopte objema rukama o zid, vođenje lopte u slalomu, bacanje lopte u koš, izvođenje sedmerca, bacanje lopte o zid, vođenje lopte u slalomu, rukomet, gađanje cilja preko mreže iz osnovnog stava, odbijanje „čekić“ u krugu, servis).

Na osnovu dobijenih rezultata u okviru ovog istraživanja utvrđeno je da postoji statistički značajan uticaj konativnog prostora na rezultatsku uspješnost u analiziranim sportskim igrama, a što su potvrdili rezultati regresione analize u latentnom prostoru. Na osnovu rezultata u ovom istraživanju može se zaključiti da u tretiranim sportskim igrama u ovom istraživanju uticale su najviše dvije varijable: T15- agresivnost, koja je imala pozitivan uticaj i L17- šizoidnost, koja je imala negativan uticaj u navedenom kriteriju. Dakle, najvjerovatnije, da bi ispitanice postigle što bolji rezultat, potrebna je kod učenica određena doza agresivnosti, vjerovatno kontrolisane agresivnosti, te manje izražene šizoidne reakcije, što se može zaključiti iz rezultata dobijenih regresionom analizom u latentnom prostoru.

Ražanica (2006) je sproveo istraživanje na uzorku od 127 učenika u cilju utvrđivanja stepena povezanosti između bazičnih motoričkih sposobnosti i konativnih regulativnih mehanizama sa rezultatskom uspješnošću u sportskim igrama. U prostoru motoričkih sposobnosti primijenjeno je osam testova prema EUROFIT- u, koji procjenjuju pet latentnih hipotetski definisanih motoričkih dimenzija. Kao mjerni instrumenti za procjenu konativnih karakteristika odabrane su najčešće primjenjivane skale: Anksioznost, Inhibitorna konverzija, Agresivnost i Šizoidnost. U prostoru situaciono-motoričkih sposobnosti primijenjeno je dvanaest testova situacione motorike iz četiri sportske igre: košarke, odbojke, rukometa i fudbala.

Na osnovu dobijenih podataka može se kazati da je evidentan visok uticaj prediktorskog sistema varijabli na prvu glavnu komponentu sportskih igara. Rezultati regresione analize ipak sugerišu na zaključak da je uspjeh u sportskim igrama satuiran onim sposobnostima koje se nalaze pod uticajem energetske mehanizama i sposobnostima u čijoj

osnovi leži efikasnost sistema za regulaciju kretanja. Iz prostora konativnih regulativnih mehanizama nije dobijen niti jedan beta koeficijent na značajnoj signifikantnosti.

Bajramović (2006) je sproveo istraživanje na uzorku od 66 mladih fudbalera u cilju utvrđivanja stepena povezanosti između bazičnih motoričkih (eksplozivna snaga, koordinacija i brzina), situaciono-motoričkih sposobnosti (žongliranja lopte, primanja lopte i udarci po lopti) i konativnih dimenzija ličnosti (amoralnost, anksioznost, agresivnost, kompleks inferiornosti).

Kanoničkom korelacionom analizom izolovan je jedna kanonička funkcija čiji koeficijent nema previsoku vrijednost (0.70) ali se može smatrati statistički značajnim sa odgovarajućim stepenima slobode. Uz pomoć regresionih analiza dobila se statistička značajnost uticaja nekih bazično-motoričkih sposobnosti i konativnih dimenzija ličnosti na uspješnost izvođenja situaciono-motoričkih sposobnosti kod fudbalera juniorskih selekcija Kantona Sarajevo (uzrast od 16-18 godina). Rezultatima regresione analize dobilo se da prediktorski sistem varijabli, odnosno uspješnu predikciju rezultata u izvođenju specifično-motoričkih i bazično-motoričkih testova može se ostvariti kroz modalitete ponašanja koji se odnose na agresivnost i anksioznost. Varijable za procjenu anksioznosti i agresivnosti, kao reprezentantna modaliteta ponašanja nogometaša ovog uzrasta na najbolji način ukazuju na povezanost i prediktivnu vrijednost između tretiranih sistema varijabli.

Mekić i Bajramović (2007) sprovedi su istraživanje na uzorku od 66 ispitanika sa ciljem da utvrde u kojem stepenu bazične motoričke sposobnosti predstavljaju osnovu za realizaciju situaciono - motoričkih sposobnosti fudbalske igre kod juniora bosanske Premijer lige. Na uzorku od 66 ispitanika uzrasta od 16 – 18 godina primijenjeno je 9 varijabli iz prostora bazičnih motoričkih sposobnosti i 9 varijabli iz prostora situaciono – motoričkih sposobnosti. Za obradu podataka je korišćena biortogonalna kanonička korelaciona analiza po Hotellingu kojom se utvrđuje maksimalna povezanost dva skupa antroploških karakteristika. Kad se kanonička funkcija projektovala u prostor manifestnih bazično-motoričkih varijabli i situaciono-motoričkih varijabli dobijeno je da najveće projekcije na tu značajnu kanoničku funkciju imaju:

- varijable za procjenu bazično-motoričkog prostora: MKOPOL (poligon natraške), MBR20M (trčanje na 20m visoki start), MESBML (bacanje medicine iz ležećeg položaja), MESSVM (skok u vis iz mjesta) i

varijable za procjenu prostora nogometne tehnike: ZOLGL (žongliranje lopte glavom), ZOLSL (žongliranje lopte slobodno), PLNKO (primanje lopte natkoljenicom) i ULDRK (udarac lopte drop – kik tehnikom).

Kapidžić (2007) je sproveo istraživanje na uzorku od 155 ispitanika starosne dobi od 19 do 22 godine (studenti prve i druge godine Fakulteta za tjelesni odgoj i sport) sa ciljem da utvrdi prediktivnu vrijednost konativnih karakteristika na rezultate u situaciono – motoričkim testovima u fudbalu. U istraživanju je primijenjen Cattell-ov upitnik (16 primarnih faktora ličnosti) u konativnom prostoru, a u prostoru situacione motorike devet mjernih instrumenata: SPPNVM - pravolinijska preciznost nogom – vertikalni cilj (lopta u mirovanju), SPPNVK – pravolinijska preciznost nogom – vertikalni cilj (lopta u kretanju), SPENVM – elevaciona preciznost nogom – vertikalni cilj (lopta u mirovanju), SBLHOZ – horizontalno odbijanje lopte od zida za 20 sekundi, SBLUPO – udarci u zid poslije odbijanja lopte od podloge, SBLVSL – vođenje lopte u slalomu, SBRVPO – brzo vođenje lopte po polukrugu, SBRV20 – brzo vođenje lopte na 20 metara sa startom iz mjesta, SBRVPU – brzo vođenje lopte sa promjenom pravca pod pravim uglom.

Regresionom analizom je utvrđeno da konativne karakteristike utiču na rezultate u situaciono – motoričkim testovima u fudbalu tipa opšte sposobnosti kretanja sa loptom, dok je drugom regresionom analizom utvrđeno da ne postoji statistički značajan prediktorski uticaj konativnih karakteristika na rezultate u situaciono – motoričkim testovima tipa situacione preciznosti.

3. PROBLEM, PREDMET I CILJ ISTRAŽIVANJA

Problem ovog istraživanja posmatramo sa dva aspekta:

- u primarnom smislu problem ovog istraživanja sastoji se u utvrđivanju relacija, odnosno stepena povezanosti bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih dimenzija ličnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti (nivo usvojenosti elemenata fudbalske tehnike) kod fudbalerki.
- u sekundarnom smislu problem ovog istraživanja bi predstavljalo sagledavanje nivoa bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih dimenzija ličnosti i nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono – motoričke sposobnosti) fudbalerki u takmičarskom periodu, tj. jesenjem dijelu prvenstva.

Predmet ovog istraživanja su fudbalerke i njihove bazične motoričke sposobnosti, konativne dimenzije ličnosti i nivo usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono-motoričke sposobnosti).

Polazeći od stavova iznijetih u pristupu, predmetu i problemu istraživanja, **osnovni cilj** ovog istraživanja je da se utvrde relacije između bazičnih motoričkih sposobnosti, konativnih dimenzija ličnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike) kod fudbalerki.

Parcijalni ciljevi proizilaze iz osnovnog cilja i mogli bi se definisati na sljedeći način:

- Da se utvrdi stepen povezanosti između manifestnih varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti i manifestnih varijabli situaciono – motoričkih sposobnosti.

- Da se utvrdi prediktivna vrijednost (uticaj) varijabli koje definišu konativne dimenzije ličnosti na situaciono- motoričke sposobnosti.
- Da se utvrdi prediktivna vrijednost (uticaj) manifestnih varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti na situaciono - motoričke sposobnosti.

4. HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA

U odnosu na postavljeni predmet, problem i ciljeve istraživanja, kao i na osnovu dosadašnjih istraživanja, možemo postaviti generalnu hipotezu koja glasi:

H_g – Očekuju se statistički značajne korelacije u većem broju varijabli u manifestnim prostorima bazične motorike i situacione motorike, kao i prediktivna vrijednost (uticaj) varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti i konativnih dimenzija ličnosti na sisteme varijabli za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti.

U odnosu na generalnu hipotezu, možemo postaviti i pojedinačne hipoteze:

H₁ – Očekuju se statistički značajne korelacije varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti i varijabli za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

H₂ - Očekuje se statistički značajan uticaj varijabli koje definišu konativne dimenzije ličnosti fudbalerki na sisteme varijabli za procjenu situaciono-motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

H₃ – Očekuje se statistički značajan uticaj sistema varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti na sisteme varijabli za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

5. METOD RADA

5.1 Tok i postupci istraživanja

S obzirom da je prema vremenskoj usmjerenosti ovo istraživanje transverzalnog tipa, istraživanje je bilo odrađeno u jednoj vremenskoj tački a od metoda istraživanja upotrijebljene su: bibliografsko spekulativna, empirijska i statistička. Kako je istraživanje rađeno u tri crnogorska grada (Nikšić, Bijelo Polje i Berane) vrijeme koje je bilo potrebno da se na kvalitetan način izvrši kompletno testiranje je tri sedmice. Svake sedmice bilo je izvršeno kompletno testiranje u po jednom klubu.

Kako su u samom istraživanju obuhvaćena mjerenja za tri prostora (bazična motorika, konativne dimenzije ličnosti i nivo usvojenosti elemenata fudbalske tehnike) testiranje predviđeno za svaki klub posebno je sprovedeno u dva dana (jedan za drugim) sa podijeljenim zadacima za ispitanice koje su članovi ženskih fudbalskih klubova: ŽFK „Ekonomist“ – Nikšić, ŽFK „Sport Uno“ – Bijelo Polje i ŽFK „Berane“ – Berane.

Prvog dana (dan prije utakmice, koji je po planu za ispitanice bio slobodan dan) vršeno je testiranje bazičnih motoričkih sposobnosti u tri seta sa po tri testa sa dovoljnom pauzom za oporavak. Ispitanice su bile podijeljene u tri grupe, koje su na tri različite stanice radile testove. Na prvoj stanici bio je postavljen poligon za tri testa za procjenu brzine i frekvencije pokreta. Na drugoj stanici bio je postavljen poligon za tri testa za procjenu agilnosti. Na trećoj stanici bio je postavljen poligon za tri testa za procjenu eksplozivne snage. Vrijeme za oporavak između mjerenja (ponavljanja testa) kao i između testova bio je dovoljan da eventualni zamor ne utiče na rezultate u testovima. Mjerioci na ovim testovima su bili apsolventi postdiplomskih magistarskih studija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću, a pomoćnici su bili studenti osnovnih studija sa istog fakulteta. Za svaki test bio je predviđen po jedan mjerilac i po jedan pomoćnik. Sve ispitanice su bile u sportskoj opremi koja je bila obavezna na ovim testiranjima, a prije početka mjerenja bazičnih motoričkih sposobnosti sprovedeno je zagrijavanje za ispitanice, stavljajući u prvi plan mišićne grupe koje su na datim testovima imale veću angažovanost.

Drugog dana (dan kada su ispitanice imale utakmicu) vršeno je testiranje situaciono – motoričkih sposobnosti (usvojenost elemenata fudbalske tehnike) u dva seta sa po tri testa. Vrijeme za oporavak između mjerenja (ponavljanja testa) kao i između testova bilo je dovoljno da eventualni zamor ne utiče na rezultate u testovima. Mjerioci na ovim testovima (tri nezavisna mjerioca) su bili studenti postdiplomskih magistarskih studija Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću koji su već duže vrijeme u fudbalu i rade kao treneri u fudbalskim školama, a koji su svoj sportski vijek posvetili fudbalu, kao zapaženi igrači i treneri.

Takođe, istog dana, devedeset minuta prije utakmice (koju su ispitanice imale u prvenstvu Crne Gore – Trofej Crne Gore) ispitanice su popunjavale upitnike za procjenu konativnih karakteristika. Vrijeme koje je bilo predviđeno za testiranje konativnih karakteristika je 30 minuta. Prije početka testiranja ispitanice su bile upućene na koji način treba da riješe upitnike, kao i da će se oni koristiti isključivo u svrhu naučnog istraživanja, a samim tim u svrhu doprinosa poboljšanju ženskog fudbala u Crnoj Gori. U toku testiranja ispitanice su mogle da postavljaju pitanja ukoliko im neke tvrdnje iz skala za procjenu konativnih karakteristika nijesu bile u potpunosti jasne.

Sva testiranja bazičnih motoričkih i situaciono – motoričkih sposobnosti (usvojenost elemenata fudbalske tehnike) su obavljena u sali Ekonomske škole u Nikšiću, u sali Gimnazije „Miloje Dobrašinović“ u Bijelom Polju i u sportskoj dvorani Sportskog centra u Beranama. Testiranja konativnih karakteristika obavljena su u prostorijama Ekonomske škole u Nikšiću, prostorijama Gimnazije „Miloje Dobrašinović“ u Bijelom Polju i u prostorijama Sportskog centra u Beranama.

5.2 Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika koji je korišten za potrebe ovog istraživanja izvučen je iz populacije fudbalerki na prostoru Crne Gore. Populacija koju predstavljaju fudbalerke u Crnoj Gori čini oko 100 registrovanih djevojaka u FSCG (FUDBALSKI SAVEZ CRNE GORE) koje aktivno igraju fudbal. Uzorak u ovom istraživanju predstavlja 60 djevojaka (15 – 17 godina) koje aktivno igraju fudbal i članice su tri prvoplasirane ekipe u drugom po redu prvenstvu Crne

Gore za žene (Trofej Crne Gore 2009/2010) i to: ŽFK „Economist“ – Nikšić, ŽFK „Sport Uno“ – Bijelo Polje i ŽFK „Berane“ – Berane.

U uzorak ispitanika nijesu obuhvaćene članice dvije posljednjeplasirane ekipe u prvenstvu 2009/2010 godine, a kako uzorak ispitanika za ovo istraživanje čini oko 60% populacije fudbalerki u Crnoj Gori, uzorak možemo smatrati reprezentativnim za navedenu teritoriju. Kako je u samom istraživanju obuhvaćen veći broj ispitanika, u bazu podataka ušle su samo djevojke na kojima je odrađeno kompletno mjerenje iz tri navedena prostora, njih 60. Svaka od ispitanica je registrovana u Fudbalskom Savezu Crne Gore i u svom klubu posjeduje zdravstveni karton.

5.3 Uzorak mjernih instrumenata

U ovom istraživanju primijenjeno je ukupno 18 mjernih instrumenata. Odabrani mjerni instrumenati pokrivaju prostor bazičnih motoričkih sposobnosti (devet mjernih instrumenata), prostor konativnih karakteristika (tri skale) i prostor situaciono – motoričkih sposobnosti (šest mjernih instrumenata).

Prilikom izbora mjernih instrumenata (testova) vodilo se računa da su sami testovi u nekim ranijim istraživanjima zadovoljili metrijske karakteristike, kao i da su prikladne polu i uzrastu ispitanika, kao i materijalnim i prostornim uslovima rada.

Zbog broja ispitanika (60) koji je u datom momentu mogao da se prikupi, kako zbog malog broja klubova ženskog fudbala u Crnoj Gori, tako i zbog uslova i materijalnih sredstava ograničen je i broj mjernih instrumenata (18) koji je zadovoljavajući za ovakvu transverzalnu studiju.

5.3.1 Uzorak mjernih instrumenata za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti

Za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti u ovom istraživanju upotrijebljeni su mjerni instrumenti koji pokrivaju područje latentnih dimenzija kretnih i energetske relacije za koje se pretpostavlja da su u najvećoj mjeri prisutne kod fudbalerki, a posebno u posljednjih desetak godina. Kao što je u ranijem tekstu navedeno, konsultujući savremenu literaturu kada je fudbalska igra u pitanju (Pearson 2001 i Matkovich 2009), autor se opredijelio za mjerne instrumente koji pokrivaju prostor nekih motoričkih sposobnosti, u ovom slučaju agilnosti, eksplozivne snage i brzine.

- *Za procjenu agilnosti korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

1. osmica sa saginjanjem	(BMOSS)
2. poligon natraške	(BMPON)
3. koraci u stranu	(BMKUS)

- *Za procjenu eksplozivne snage korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

4. skok u dalj iz mjesta	(BMSDM)
5. skok u vis iz mjesta	(BMSVM)
6. troskok u dalj iz mjesta	(BMTDM)

- *Za procjenu brzine i frekvencije pokreta korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

7. taping nogom	(BMTAN)
8. trčanje na 20m iz visokog starta	(BM20M)
9. taping nogama o zid	(BMTNZ)

5.3.2 Uzorak mjernih instrumenata za procjenu konativnih karakteristika (dimenzija ličnosti)

Za procjenu konativnih karakteristika (dimenzija ličnosti) u ovom istraživanju korištena su tri mjerna instrumenta (skale). Skale su izabrane na osnovu dosadašnjih istraživanja u kojima je primjenjivan ovakav instrumentarij, i koje se najčešće koriste u istraživanjima koja pokrivaju prostor konativnih karakteristika sportista.

Izbor mjernih instrumenata je izvršen u skladu sa mogućnostima i pretpostavljenim mogućim brojem ispitanika a provjerene su pomenute dimenzije, odnosno percepcija stila i načina ponašanja kod fudbalerki.

U samom istraživanju bile su primijenjene sljedeće skale:

- SCAT – skala za mjerenje crte sportske anksioznosti
- KOIN – skala kompleksa inferiornosti
- AG30 – skala za procjenu sportske agresivnosti (skale preuzete iz kolekcije ajtema MK 240)

5.3.3 Uzorak mjernih instrumenata za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elemenata fudbalske tehnike)

Kako je fudbalska tehnika veoma raznovrsna i postoji ogroman broj elemenata fudbalske tehnike, testovima su provjerene tehnike koje se najčešće primjenjuju u fudbalskoj igri. Kako bi se procijenio kvalitet izvođenja elemenata fudbalske tehnike u ovom istraživanju autor se odlučio da napravi bateriju testova a da pritom ona bude prilagođena ženskom polu.

Konstruisana je baterija od šest mjernih instrumenata za procjenu fudbalske tehnike. Testovi su korišteni u mnogobrojnim ranijim istraživanjima u kojima su autori procjenjivali

segmente specifične motorike kod fudbalera mlađih uzrasnih kategorija. Autor se odlučio da pokrije sa po tri mjerna instrumenta tehnike primanja lopte i tehnike udaraca po lopti.

- *Za procjenu primanja lopte korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

1. primanje lopte unutrašnjom stranom stopala (SMPLU)
2. primanje lopte natkoljenicom (SMPLN)
3. primanje lopte grudima (SMPLG)

- *Za procjenu udaraca po lopti korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

4. udarac po lopti punim dijelom stopala (SMUPS)
5. udarac po lopti glavom (SMULG)
6. drop – kik udarac (volej udarac) (SMUDK)

5.4 Opis mjernih instrumenata

5.4.1 Opis mjernih instrumenata za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti

- *Za procjenu agilnosti korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

1. Osmica sa saginjanjem (BMOSS):

Vrijeme rada: ukupno trajanje testa po jednom ispitaniku iznosi 8 minuta.

Broj ispitivača: 1 ispitivač.

Rekviziti: 2 stalka sa stabilnim postoljem visine 120 i više cm, elastična traka bijele boje, dužine 7 m, štoperica.

Opis mjesta izvođenja: zadatak se izvodi na otvorenom ili zatvorenom prostoru dimenzija minimalno 6 x 3 m, sa ravnom i čvrstom podlogom. Stalci su stabilni i međusobno udaljeni 4 m, a između njih je zategnuta elastična bijela traka.

Zadatak:

Početni stav ispitanika: ispitanik stoji u poziciji visokog starta pored stalka koji je obilježen kao startni. Prsti stopala ispitanika se nalaze u ravni sa stalkom. Između stalaka je postavljena elastična bijela traka u visini najvišeg nivoa karlice ispitanika.

Realizacija zadatka: na znak « sad », ispitanik najbrže što može obilazi stalke po putanji zamišljene osmice (8), saginjući se svaki put prilikom provlačenja ispod elastične trake. Ispitanik je dužan da oko stalaka obiđe 4 puta zamišljenom stazom, završavajući test kad protrči 4 put pored stalka koji je služio za start. Isti zadatak se mora ponoviti 6 puta uz dovoljnu pauzu predviđenu za oporavak.

Položaj ispitivača: ispitivač stoji bočno na sredini između stalaka, kontroliše spravnost izvođenja testa, broji glasom pređeni broj staza i mjeri vrijeme.

Ocjenjivanje: Mjeri se vrijeme u desetinkama sekunde od znaka „sad“ do momenta kada ispitanik nakon pravilno izvedenog zadatka, dotakne grudima zamišljenu ravninu okomitu na razapetu elastičnu traku, a definisanu stalkom od kojeg je izveden start. Upisuju se rezultati svih 6 ponavljanja, a uzima se najbolji rezultat.

Napomena: Ispitanik ne smije prilikom prolaska ispod elastične trake doticati traku. Ukoliko se to dogodi samo jednom u toku izvođenja zadatka, ispitanike upozoriti uzvikom „niže“ a rezultat se priznaje. Međutim, ako ispitanik dva puta pogriješi, zadatak se prekida i ponavlja.

Uputstvo ispitaniku: Zadatak se demonstrira (start je provlačenje ispod razapete elastične trake) i istovremeno objašnjava.

„Ovo je zadatak kojim se ispituje sposobnost brze procjene načina i pravca djelovanja. Zadatak počinje iz ove pozicije (pokazuje se), a sastoji se u tome da najvećom mogućom brzinom obiđete put oko stalaka u obliku osmice, provlačeći se svaki put nakon obilaska oko stalka ispod bijele trake (pokazuje se). Pazite – ukoliko 2 puta u toku izvođenja zadatka dodirnete traku, čitav zadatak ćete morati ponoviti. Ovaj zadatak se inače izvodi 6 puta s kratkim pauzama između pojedinih ponavljanja. Je li vam zadatak jasan? Ako jeste, možemo početi“.

Uvježbavanje: zadatak se ne uvježbava.

2. Poligon natraške (BMPON):

Vrijeme rada: procjena ukupnog trajanja ispitivanja za jednog ispitanika iznosi 3 minuta.

Broj ispitivača: 1 ispitivač.

Rekviziti: štoperica, švedski sanduk, slika zadatka.

Opis mjesta izvođenja: prostorija ili otvoreni prostor s ravnim i glatkim podom minimalnih dimenzija 12x3m. Prvo se povuče linija od 1m (linija starta) a paralelno s njom na udaljenosti od 10m povuče se još jedna linija (linija cilja). Tri metra od linije „starta“ postavljena je, okomito na smjer, tapecirana baza švedskog sanduka. Mjesto na koje se postavi sanduk je markirano. Na 6m od startne linije postavljen je najveći okvir sanduka poprečno na stazu i to tako da tlo dodiruje svojom dužom stranom. Mjesto ove prepreke je takođe markirano.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik zauzme četvoronožni položaj (oslonjen na stopala i na dlanove), leđima okrenut preprekama. Stopala su mu neposredno ispred linije starta.

Izvođenje zadatka: ispitanikov je zadatak da nakon znaka „sad“ četvoronožnim hodanjem unazad pređe prostor od 10m savlađujući prepreke. Prvu prepreku mora savladati penjanjem, a drugu provlačenjem. U toku zadatka ispitanik niti u jednom času ne smije okretati glavu. Zadatak se ponavlja 4 puta. Između pojedinih pokušaja ispitanici imaju pauzu.

Kraj izvođenja zadatka: zadatak je završen kad ispitanik s obje ruke pređe liniju cilja.

Položaj ispitivača: Ispitivač sa štopericom u ruci hoda uz ispitanika i kontroliše izvođenje zadatka.

Ocjenjivanje: registruje se vrijeme u desetinkama sekunde od znaka „sad“ do prelaska objema rukama preko linije cilja. Ukoliko ispitanik, nakon što je s obje noge započeo prelaženje kroz okvir, obori okvir, on nastavlja s provlačenjem, a okvir sanduka zaustavlja ispitivač ili sljedeći ispitanik. Isto vrijedi i za prvu prepreku. Test se ponavlja četiri puta, a uzima se najbolji rezultat.

Napomena: Ukoliko ispitanik obori drugu prepreku prije nego što je so obje noge ušao u otvor okvira, mora ga sam namjestiti i ponovo započeti provlačenje kroz okvir. Za to vrijeme štoperica se ne zaustavlja. Ispitivač povremeno treba provjeriti stoje li prepreke na markiranim mjestima.

Uputstvo ispitaniku: demonstrira se samo način četvoronožnog hodanja i gledanje između nogu.

„Ovim zadatkom ispituje se brzina kretanja na neuobičajen način. Na moj znak „sad“ krenućete i pokušati što brže preći stazu i prepreke na njoj. Niti u jednom trenutku ne smijete okretati glavu. Pazite, prvu prepreku, tj. niski švedski sanduk morate preći na taj način da ste u trenutku kada su vam noge na sanduku, oslonjeni na ruke. Znači, najprije obje noge moraju doći na sanduk, a tek poslije toga prelaze ruke. Drugu prepreku trebate savladati provlačenjem, nastojeći to izvesti što god možete brže, pazeći da se prepreka ne sruši na vas. Ukoliko srušite prepreku, a ja vam ne kažem „stop“, što brže podignite prepreku i što brže nastavite zadatak. Isti zadatak ponovićete 4 puta. Je li vam zadatak jasan? Pripremite se za početak“.

Uvježbavanje: Ispitanik nema probni pokušaj.

3. Koraci u stranu (BMKUS):

Vrijeme rada: procjena ukupnog trajanja testa za jednog ispitanika iznosi oko 3 minuta.

Broj ispitivača: 1 ispitivač.

Rekviziti: 1 štoperica.

Opis mjesta izvođenja: zadatak se izvodi u prostoriji ili otvorenom prostoru (s ravnim, tvrdim tlom) minimalnih dimenzija 5x2 metra. Na tlu su označene dvije paralelne linije duge 1 metar, a međusobno udaljene četiri metra.

Zadatak:

Početni stav ispitanika: ispitanik stoji sunožno unutar linija, bočno uz prvu liniju.

Realizacija zadatka: na znak „sad“ ispitanik se što brže može pomiće u stranu (bočni korak - dokorak), bez ukrštanja nogu, do druge linije. Kada stane vanjskom nogom na liniju ili pređe preko nje, zaustavlja se i ne mijenjajući položaj tijela, na isti se način vraća do prve linije, koju takođe mora dotaknuti ili preći preko nje. Ovo ponavlja šest puta uzastopno.

Kraj izvođenja zadatka: kada ispitanik na opisani način pređe šest puta razmak od 4 metra i stane na liniju ili je pređe vanjskom nogom, zadatak je završen.

Položaj ispitivača: ispitivač stoji nasuprot ispitanika.

Ocjenjivanje: mjeri se vrijeme u desetinkama sekunde od znaka „sad” do završetka šestog prelaženja staze od 4 metra. Zadatak se ponavlja 6 puta s dopuštenom kraćom pauzom za oporavak, upisuje se rezultat svakog od 6 izvođenja, a uzima se najbolji rezultat.

Uputstvo ispitaniku: zadatak se demonstrira.

„Ovo je jedan od zadataka kojim se ispituje sposobnost brze promjene pravca kretanja. Stanete sunožno, noga je pored noge bočno s unutrašnje strane ove linije (početni položaj se demonstrira). Na znak „sad” što brže koračate bočno, bez križanja nogu, do druge linije. Kada dođete do druge linije, vraćate se ponovo na prvu liniju bočnim koracima, ne mijenjajući položaj tijela. Zatim opet na isti način bočno koračate ka drugoj liniji. Ovo ponavljate 6 puta u okviru jednog zadatka. Glasno ću brojati svako ispravno prelaženje puta. Pazite dobro! U toku bočnog kretanja ne smijete napraviti križni korak jer vam se ta dionica neće priznati. Nadalje, pazite da svaki put pređete ili barem dotaknete vanjskom nogom označene linije, a tek poslije toga krenite u drugu stranu. Je li vam zadatak jasan? Ako jeste, možemo početi”.

Uvježbavanje: nema uvježbavanja.

- *Za procjenu eksplozivne snage korišteni su slijedeći mjerni instrumenti:*

4. Skok u dalj iz mjesta (BMSDM):

Vrijeme rada : procjena ukupnog trajanja testa za jednog ispitanika je 2 minuta.

Broj ispitivača : 1 ispitivač.

Rekviziti : 3 tanke strunjače, jedna odskočna daska, kreda, drveni krojački metar.

Opis mjesta izvođenja: prostorija ili otvoreni prostor minimalnih dimenzija 6x2 m i zid. Do zida se uzdužno postave strunjače. Zid služi za fiksiranje strunjača. Skala za mjerenje dužine skoka počinje na dva metra od početka strunjače najudaljenije od zida. Od drugog metra pa sve do 3,30 povučene su sa svake strane strunjače paralelne linije duge 20 cm, a međusobno udaljene 1 cm.. Posebno su označeni puni metri, decimetri i svakih 5 centimetara. Ispred užeg dijela prve strunjače postavi se odskočna daska i to tako da je njezin niži dio do ruba strunjače.

Zadatak:

Početni stav ispitanika: ispitanik stane stopalima do samog ruba odskočne daske licem okrenutim prema strunjačama.

Realizacija zadatka: ispitanikov je zadatak da sunožno skoči prema naprijed što dalje može. Zadatak se ponavlja četiri puta bez pauze.

Kraj izvođenja zadatka: zadatak je završen nakon što ispitanik izvede četiri ispravna skoka.

Položaj ispitivača: ispitivač stoji uz rub odskočne daske, kontroliše prelaze li nožni prsti ispitanika preko ruba daske. Nakon što je ispitanik izveo ispravan skok, prilazi strunjači, očitava rezultat i upisuje ga u lični karton ispitanika. Jedan od ispitanika, koji čeka na testiranje, nogom podupire dasku na njenom višem kraju, fiksirajući je tako uz prvu strunjaču.

Ocjenjivanje: registruje se dužina ispravnog skoka u centimetrima od odskočne daske do onog otiska stopala na strunjači koji je najbliži mjestu odraza. Bilježi se dužina svakog od 4 skoka posebno, a uzima se najbolji rezultat.

Napomena: Ispitanik skače bos. Skok se smatra neispravnim u sljedećim slučajevima:

- ako ispitanik napravi dupli odraz (poskok) u mjestu prije skoka,
- ako prstima pređe rub daske,
- ako odraz nije sunožan,
- ako u sunožni položaj za odraz dođe dokorakom pa taj dokorak poveže s odrazom,
- ako pri doskoku dodirne strunjaču rukama iza peta,
- ako pri doskoku sjedne.

Svaki se neispravan skok ponavlja.

Uputstvo ispitaniku: Zadatak se demonstrira i istovremeno se daje uputstvo.

„Ovim zadatkom ispituje se sposobnost skakanja u dalj s mjesta. Vaš zadatak je da ovako stanete (pokazuje) i odrazom s obje noge istovremeno skočite što dalje možete na strunjaču. I doskok mora biti na obje noge. Pazite, prije skoka zauzmite pravilan položaj, a tek nakon toga skočite. U slučaju neispravnog skoka skačete ponovno. Je li vam zadatak jasan? Pripremite se za početak”.

Uvježbavanje : ispitanik nema probni pokušaj.

5. Skok u vis iz mjesta (BMSVM):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme je 30 sekundi po jednom ispitaniku.

Broj ispitivača: 1 mjerilac.

Rekviziti: daska veličine 15x30x1,5 cm, obojena crno. Poprečno povećane linije bijelom bojom u razmacima od 1 cm. Kod svake desete linije napisani su brojevi od 210 do 350. Švedski sanduk, vlažni sunder.

Opis mjesta izvođenja: na zidu je obješena daska tako da je donji rub 200 cm od tla.

Zadatak :

Početni stav ispitanika: postavlja se ramenom i kukom (one strane tijela na kojoj je bolja ruka) do zida. Stopala su razmaknuta u širini kukova. Ispitanik uzruči rukom koja je bliža zidu i opružene prste prisloni uz dasku. Mjerilac zabilježi visinu.

Izvođenje zadatka: ispitanik se odrazi maksimalnom snagom istovremeno s obje noge u vis i dodirne dasku bližom rukom u najvišoj tački skoka. Prethodno ovlaži prste na sunderu da bi na dasci ostao trag, radi lakšeg očitavanja visine.

Kraj izvođenja zadatka: zadatak je završen kada ispitanik napravi 4 skoka.

Položaj mjerioca: mjerilac za očitavanje rezultata stoji na švedskom sanduku.

Ocjenjivanje: upisuje se razlika u centimetrima između visine dohvata u trenutku mirovanja i u najvišoj tački pri skoku. Upisuju se rezultati sva 4 izvođenja, a uzima se najbolji rezultat.

Napomena: ispitanik ne smije prije skoka izvesti poskok. Smiju se praviti zamasi rukama. Pokušaj je neispravan i ako je odraz jednonožni, te ako ispitanik nije uspio ostaviti trag na dasci. Pri očitavanju visine dohvata u mirovanju treba napomenuti da ruku treba maksimalno istegnuti u ramenom zglobu.

Uputstvo ispitaniku: test se istovremeno objašnjava i demonstrira.

„Ovaj zadatak namijenjen je za ispitivanje eksplozivne snage. Sastoji se u tome da izvedete nekoliko maksimalnih vertikalnih skokova. Prije izvođenja prvog skoka postavite se bočno uza zid ispod ploče. Ispružite ruku u ramenom zglobu što možete više i dotaknite ploču u najvišoj tački koja se može iz tog položaja postići. Spustite zatim ruku uz tijelo, razmaknite noge za širinu kukova i skočite vertikalno u vazduh najviše što možete. Kada ste u najvišoj tački, dodirnite ploču prstima ruke koja je bliža zidu. Na isti način samo bez prethodne pripremne faze, tj. bez utvrđivanja maksimalnog dohvata iz mirnog stojećeg stava, skočite još tri puta”.

Uvježbavanje: nije dozvoljeno.

6. Troskok iz mjesta (BMTDM) :

Vrijeme rada : procjena ukupnog trajanja testa za jednog ispitanika je 2 minuta.

Broj ispitivača : 1 ispitivač

Rekviziti : traka gimnastičkog tepiha hrapave površine dužine 10 m i debljine 3 cm, čelična traka za mjerenje.

Opis mjesta izvođenja: prostorija ili otvoreni prostor minimalnih dimenzija 15x2 m.

Zadatak:

Početni stav ispitanika: ispitanik je u sunožnom stavu.

Realizacija zadatka: ispitanik se odrazi prvo sunožno, doskoči na jednu nogu a zatim na drugu nogu, i doskoči sunožno na tepih. Zadatak se ponavlja četiri puta bez pauze.

Kraj izvođenja zadatka: zadatak je završen nakon što ispitanik izvede četiri ispravna skoka.

Položaj ispitivača: ispitivač stoji sa strane, kontroliše ispitanikove skokove. Nakon što je ispitanik izveo ispravan skok, prilazi čeličnoj traci za mjerenje koja je postavljena na tepihu, očitava rezultat i upisuje ga u lični karton ispitanika.

Ocjenjivanje : mjeri se dužina skoka okomito na odraznu liniju. Tačnost mjerenja se iskazuje u cm. Upisuju se sva 4 skoka, a uzima se najbolji rezultat.

Napomena : nije dopušten dupli odraz. Ispitanik skače bos ili u tenisicama. Ispitanik mora namazati noge magnezijumom. Nepravilno izvedeni skokovi se ponavljaju.

- *Za procjenu brzine pokreta korišteni su slijedeći mjerni instrumenti:*

7. Taping nogom (BMTAN):

Vrijeme rada: procjena ukupnog trajanja ispitivanja za jednog ispitanika iznosi 3 minuta.

Broj ispitivača: 1 ispitivač.

Rekviziti: 1 drvena konstrukcija za taping nogom (daska u obliku pravougaonika – postolje dimenzija 30x60x2cm, na koju je okomito po sredini između daljih stranica učvršćena daska dimenzija 15x60x2cm / pregrada), 1 stolica, 1 štoperica.

Opis mjesta izvođenja: test se može izvesti u prostoriji ili na otvorenom prostoru, na ravnoj podlozi, minimalnih dimenzija 1,5 x 1,5 m. Drvena konstrukcija za taping nogom pričvršćena je na podlogu, a pokraj nje se nalazi stolica.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: zadatak se izvodi u patikama. Ispitanik sjedi na prednjem dijelu stolice ne naslanjajući se leđima na naslon, s rukama o struku. Daska za taping postavljena je ispred stolice tako da se upire svojom užom stranom o desnu nogu stolice. Suprotnu užu stranu fiksira ispitivač stopalom. Ispitanik postavlja lijevu nogu na tlo pokraj drvene konstrukcije, a desnu na dasku koja služi kao postolje, s lijeve strane pregrade (ljevaci obrnuto).

Izvođenje zadatka: na znak „sad“ ispitanik što brže može prebacuje desnu nogu s jedne na drugu stranu pregrade, dodirujući prednjim dijelom stopala (ili cijelim stopalom) horizontalnu dasku postolja (ljevaci rade lijevom nogom). Zadatak se izvodi u vremenu od 15 sekundi, od znaka „sad“. Zadatak se ponavlja 4 puta s pauzama dovoljnim za oporavak.

Kraj izvođenja zadatka: zadatak se prekida na komandu „stop“ po isteku 15 sekundi.

Položaj ispitivača: ispitivač se nalazi ispred ispitanika na udaljenosti koja mu omogućava da jednim stopalom fiksira postolje drvene konstrukcije.

Ocjenjivanje: Rezultat je broj naizmjeničnih pravilnih udaraca stopala po horizontalnoj dasci u 15 sekundi. Kao pravilan udarac broji se svaki udarac po horizontalnoj dasci, ako je stopalo prethodno prešlo preko pregradne daske. Ukoliko ispitanik više puta dodirne horizontalnu dasku s iste strane pregrade, broji se samo 1 udarac. Zadatak se izvodi 4 puta i upisuju se rezultati svakog ponavljanja posebno, a uzima se najbolji rezultat.

Uputstvo ispitaniku: (uputstvo se daje uz demonstraciju početnog položaja i zadatka). „Ovo je jedan od zadataka kojim se ispituje brzina nogu. Zadatak počinjete iz sljedećeg početnog položaja (ispitivač demonstrira početni položaj i istovremeno objašnjava). Lijevu nogu postavite pokraj daske, a desnu s lijeve strane pregrade. Ruke stavite na bokove i držite ih tako čitavo vrijeme dok izvede zadatak. Zadatak se sastoji u tome da prebacujete nogu što brže možete preko pregrade i stopalom udarate po donjoj dasci (ispitivač demonstrira nekoliko usporenih pokreta). Ukoliko je neko spretniji s lijevom nogom, zauzeće obrnuti početni stav i udarati lijevom nogom. Prije početka rada namjestite se u najpovoljniji položaj na stolici, ali tako da se ne naslanjate na naslon i izvedite nekoliko uzastopnih pokreta. Na komandu „pripremite se“ zauzećete pripremni stav. Na komandu „sad“ počnite raditi što brže

možete i ne zaustavljajte se sve dok ne čujete komandu „stop“. Zadatak ćete izvesti 4 puta. Je li vam zadatak jasan? Ako jeste, možemo početi“.

Uvježbavanje: ispitanik izvodi nekoliko probnih pokreta.

8. Sprint na 20m visoki start (BMS20):

Vrijeme rada: procjena ukupnog trajanja testa za jednog ispitanika 3 minuta.

Broj ispitivača: 1 ispitivač i 1 pomoćni ispitivač.

Rekviziti: dvije daščice, dva staka za stazu, štoperica.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na tvrdoj i ravnoj podlozi u dvorani ili otvorenom prostoru, minimalnih dimenzija 30x2 metra. Na udaljenosti od 20 metara od startne linije, postavljena je linija cilja. Obje linije su međusobno paralelne, a duge su 1,5 m. 20 metara se mjeri tako da širina startne linije ulazi u mjeru od 20 metara, a širina linije cilja ne. Dva staka se postavljaju na krajeve linija cilja.

Zadatak:

Početni stav ispitanika: ispitanik stoji u položaju visokog starta iza startne linije.

Izvođenje zadatka: zadatak je ispitanika da nakon znaka “pozor” i udarca dašćicama maksimalno brzo pređe prostor između dvije linije. Ispitanik ponavlja zadatak četiri puta sa pauzom između svakog trčanja.

Kraj izvođenja zadatka: zadatak je završen kada ispitanik grudima pređe ravninu cilja.

Položaj ispitivača: pomoćni ispitivač stoji oko 1 metar iza ispitanika, daje znak za start i kontroliše da li je ispitanik učinio prestup. Ispitivač stoji na liniji cilja, oko 3 metra od staka, mjeri i registruje vrijeme.

Ocjenjivanje: mjeri se vrijeme u desetinkama sekunde, od udarca dašćicama do časa kada ispitanik grudima dodje do vertikalne (zamišljene) ravni, koju omeđuju stalci na cilju. Upisuju se rezultati sva četiri trčanja. Površina staze ne smije biti klizava. Na udaljenosti 10 metara od cilja u produžetku staze ne smije da bude nikakvih prepreka koje bi onemogućile slobodno istrčavanje ispitanika. U slučaju neispravnog starta (istrčavanje prije pucnja ili prestup startne linije), starter poziva ispitanika na ponovni start. Test se ponavlja četiri puta, a uzima se najbolji rezultat.

Uputstvo ispitaniku: Ispitivač demonstrira početni stav za visoki start i istovremeno daje uputstva.

„Ovim zadatkom želimo ispitati vašu brzinu trčanja. Trebate stati neposredno iza startne linije i zauzeti ovakav stav (pokazuje). Vaš je zadatak da se na znak „pozor“ pripremite, a da na ovaj signal (ispitivač udari daščicama) koji odmah slijedi što brže pretrčite stazu. Nemojte se zaustavljati prije nego pređete liniju cilja. Start vam se ne priznaje ako istrčite prije pucnja ili ako stopalom pređete startnu liniju. U slučaju neispravnog starta – start se ponavlja. Je li vam zadatak jasan? (Dati dopunska objašnjenja) Pripremite se za početak“.

Uvježbavanje: Ukoliko je potrebno, ispitivač pomaže ispitaniku da zauzme stav iz kojeg će najlakše startovati.

9. Taping nogama o zid (BMTNZ):

Vrijeme rada: procjena ukupnog trajanja testa za jednog ispitanika iznosi oko 3 minuta.

Broj ispitivača: 2 ispitivača.

Rekviziti : 1 štoperica, na zidu nacrtan kvadrat veličine 20x20 cm, čija je donja stranica po sredini udaljena od tla 36 cm.

Opis mjesta izvođenja: test se može izvesti u prostoriji ili na otvorenom prostoru, na ravnoj podlozi, minimalnih dimenzija 1,5x1,5 m.

Zadatak:

Početni stav ispitanika: Ispitanici test izvode u sportskim patikama. Ispitanik stoji u spetnom stavu, licem okrenut prema zidu na kojem je označen kvadrat. Nakon nekoliko probnih pokušaja ispitanik sam odabere najpovoljnije odstojanje od zida.

Izvođenje zadatka: Zadatak ispitanika je da u 15 sekundi, što god brže može, naizmjenično jednom pa drugom nogom, udara prednjim dijelom stopala u obilježeni kvadrat dvostrukim udarcima. Zadatak se ponavlja 4 puta. Između pojedinih ponavljanja ispitanik ima pauzu dovoljnu za oporavak.

Kraj izvođenja zadatka: Zadatak se prekida na komandu „stop“ po isteku 15 sekundi.

Položaj ispitivača: Ispitivači se nalaze na oko 1m od ispitanikovog kuka s bilo koje njegove strane, jedan mjeri vrijeme a drugi broji udarce.

Ocjenjivanje : Rezultat je broj ispravno izvedenih (dvostrukih) naizmjeničnih udaraca stopala u obilježenu kvadratnu površinu u vremenu od 15 sekundi. Neispravnim se dvostrukim udarcem smatra onaj kod kojeg ispitanik:

- udari samo jedanput u označeni kvadrat

- udari stopalom izvan kvadrata

Ako ispitanik u označeni kvadrat udari više od dva puta, to se ne smatra greškom, nego se broji kao dvostruki udarac, budući da je ispitanik već napravio pravilan dvostruki udarac. Uzima se najbolji rezultat.

Uputstvo ispitaniku: (uput se daje uz demonstraciju zadatka)

„Ovo je jedan od zadataka namijenjen ispitivanju brzine nogu. Zadatak se izvodi na sljedeći način (pokazuju se usporeno dvostruki udarci, a zatim i greške i ujedno se objašnjava). Vi ćete takođe prije nego počnete maksimalnom brzinom izvoditi ove pokrete, učiniti nekoliko probnih pokušaja. Kada ustanovite koje vam je odstojanje od zida najpogodnije, zauzećete sljedeći stav (ispitivač demonstrira spetni stav). Iz tog stava ćete na komandu „sad“ najvećom mogućom brzinom izvoditi dvostruke udarce prednjim dijelom stopala sve dok vam ne kažem „stop“. Ovaj zadatak se ponavlja tri puta. Je li vam zadatak jasan? Ako jeste, možemo početi“.

Uvježbavanje: Ispitanik izvodi nekoliko probnih pokušaja.

5.4.2 Opis mjernih instrumenata za procjenu konativnih karakteristika (dimenzija ličnosti)

1. SCAT – skala za mjerenje crte sportske anksioznosti

Skala anksioznosti konstruisana je 1975. godine za potrebe istraživanja crte sportske anksioznosti.

Sami test sadrži 15 tvrdnji povezanih sa takmičarskim situacijama na koje ispitanici daju odgovore, s tim što se skoruje samo deset prvih ajtema (ITEM), dok ostalih pet predstavljaju lažne ajteme i tumače se samo stavovi.

Dosadašnja istraživanja pokazala su da SCAT test u velikoj mjeri može poslužiti kao dobar prediktor uspjeha u takmičenjima. Optimalan rezultat na SCAT – u se može povezati sa standardnim rezultatom sportiste, dok vrlo visok, kao i vrlo nizak rezultat na istom testu ukazuju na slabo sportsko postignuće u različitim situacijama na takmičenjima.

Naravno, veoma su bitne individualne razlike u optimalnom nivou takmičarske anksioznosti, karakteristične za svakog pojedinca, odnosno da je optimalan nivo predstartnog uzbuđenja koji rezultira dobrim uspjehom na takmičenju različit kod pojedinih sportista kao i kod određenih grupa sportova.

2. KOIN – skala kompleksa inferiornosti

KOIN skala je namijenjena registrovanju kompleksa niže vrijednosti. Prvobitna verzija nastala je 1995. godine kao rezultat rada stvaralačke radionice (Ignjatović i saradnici). Sadržavala je 58 stavki sa petostepenim skalama Likertovog tipa za odgovaranja.

Na tom istraživanju ova skala imala je vrlo dobre metrijske karakteristike, što ukazuje na njenu pouzdanost i reprezentativnost. Analizom glavnih komponenti ukazalo se na značajne veze ajtema sa prvom glavnom komponentom.

Skala KOIN koja će se koristiti u ovom istraživanju formirana je od 45 ajtema. Stavke su formulisane tako da veće skalne vrijednosti upućuju da se radi o većem stepenu inferiornosti.

3. AG 30 – skala za procjenu sportske agresivnosti (skala preuzeta iz kolekcije ajtema MK 240)

AG 30 predstavlja skalu preuzetu iz kolekcije ajtema MK 240. Kolekcija čestica MK 240 nastala je prije dvadesetak godina kao prva verzija instrumenata koja je trebalo da zastupa osam faktora dobijenih u istraživanju pod kodnim nazivom KLASIRE. U istraživanju (Horga, Ignjatović, Momirović, Gredelj, 1977.) dobijeno je 8 faktora koje je kasnije Momirović preuredio u svoj poznati kibernetički model osobina ličnosti.

Princip po kojem su birani ajtemi za MK 240 je bio sljedeći: za svaki od faktora izabrana su po tri najbolja testa saglasno sa svojim vezama sa svojim faktorom, a zatim je izabrano po 10 ajtema sa najvećim stepenom korelacije sa prvom glavnom komponentom matrice korelacija određenog testa.

Upitnik sadrži 240 ajtema, a ispitanici odgovaraju po petostepenoj skali Likertovog tipa. Predmet mjerenja su već pomenutih osam faktora individualnih razlika u konativnom prostoru. To su sljedeće dimenzije:

ALFA - efikasnost sistema za kontrolu i regulaciju odbrambenih reakcija

ETA – efikasnost sistema za integraciju

HI – efikasnost sistema za regulaciju i kontrolu organskih funkcija

R – fleksibilnost programa za regulaciju i kontrolu

DELTA – efikasnost sistema za homeostatičku regulaciju

SIGMA – efikasnost sistema za kontrolu reakcija napada

A – efikasnost sistema za integraciju u socijalno polje

B - efikasnost sistema za regulaciju ekscitatorno – inhibitornih procesa.

Za potrebe ovog istraživanja koristiće se skala AG 30 (T – 15 agresivnost, N – 14 impulsivnost, SP – protenzija-socijalna prilagodljivost)

5.4.3 Opis mjernih instrumenata za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elemenata fudbalske tehnike)

- *Za procjenu primanja lopte korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:*

1. Primanje lopte unutrašnjim dijelom stopala (SMPLU):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme trajanja izvođenja testa, zajedno sa svim uputstvima za jednog ispitanika je do 2 minuta.

Broj ispitivača (nezavisnih ocjenjivača): 3 (tri) nezavisna ocjenjivača.

Rekviziti: 1 fudbalska lopta.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na ravnoj i tvrdoj podlozi (tartan, šljaka, zemlja ili travnati teren) minimalnih dimenzija 15 x 10 m.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik se nalazi u laganom skipu na 5-6 m ispred partnera s loptom. Ispitanik je okrenut licem prema partneru.

Izvođenje zadatka: Na znak „sad“ partner baca poluvисoko loptu u paraboličnom luku koja pada ispred ispitanika. Zadatak ispitanika je da iz laganog skipa kretanjem u svim pravcima pravilno procijeni let lopte, ispruži nogu kojom želi primiti loptu ispred sebe i u vis i u momentu kontakta lopte sa unutrašnjim dijelom stopala tehnikom „amortizacije“, odnosno naglim povlačenjem noge nazad i dolje smanjuje brzinu kretanja lopte i vrši element tehnike primanja lopte unutrašnjim dijelom stopala.

Kraj izvođenja zadatka: nakon 5-7 ponavljanja pomenutog zadatka, a na znak „stop“ od strane ispitivača ispitanik kao i njegov partner prestaju sa radom.

Ocjenjivanje: Ocjenjuje se nivo prikazane tehnike ocjenama od 1 do 5.

Uputstvo ispitaniku: neposredno prije izvođenja testa ispitaniku demonstrirati školsku tehniku primanja lopte unutrašnjim dijelom stopala koja pada u paraboličnom luku. Napomenuti ispitanika na eventualne greške koje mogu nastati prilikom izvođenja testa.

Napomena: ispitanici su u sportskoj opremi: patike šorc i majica.

2. Prianje lopte natkoljenicom (SMPLN):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme trajanja izvođenja testa, zajedno sa svim uputstvima za jednog ispitanika je do 2 minuta.

Broj ispitivača (nezavisnih ocjenjivača): 3 (tri) nezavisna ocjenjivača.

Rekviziti: 1 fudbalska lopta.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na ravnoj i tvrdoj podlozi (tartan, šljaka, zemlja ili travnati teren) minimalnih dimenzija 15 x 10 m.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik se nalazi u laganom skipu na 5-6 m ispred partnera s loptom. Ispitanik je okrenut licem prema partneru.

Izvođenje zadatka: Na znak „sad“ partner baca poluvисoko loptu u paraboličnom luku koja pada ispred ispitanika. Zadatak ispitanika je da iz laganog skipa kretanjem u svim pravcima pravilno procijeni let lopte, savije nogu u zglobu koljena kojom želi primiti loptu i podigne ispred sebe i u vis. Ugao između natkoljenice i trupa je negdje oko 90 stepeni. U momentu kontakta lopte sa gornjim dijelom natkoljenice tehnikom „amortizacije“, odnosno naglim povlačenjem noge nazad i dolje smanjujemo brzinu kretanja lopte i vršimo element tehnike primanja lopte natkoljenicom.

Kraj izvođenja zadatka: nakon 5-7 ponavljanja pomenutog zadatka, a na znak „stop“ od strane ispitivača ispitanik kao i njegov partner prestaju sa radom.

Ocjenjivanje: Ocjenjuje se nivo prikazane tehnike ocjenama od 1 do 5.

Uputstvo ispitaniku: Neposredno prije izvođenja testa ispitaniku demonstrirati školsku tehniku primanja lopte natkoljenicom koja pada u paraboličnom luku. Napomenuti ispitanika na eventualne greške koje mogu nastati prilikom izvođenja testa.

Napomena: ispitanici su u sportskoj opremi: patike šorc i majica.

3. Primanje lopte grudima (SMPLG):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme trajanja izvođenja testa, zajedno sa svim uputstvima za jednog ispitanika je do 2 minuta.

Broj ispitivača (nezavisnih ocjenjivača): 3 (tri) nezavisna ocjenjivača.

Rekviziti: 1 fudbalska lopta.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na ravnoj i tvrdoj podlozi (tartan, šljaka, zemlja ili travnati teren) minimalnih dimenzija 15 x 10 m.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik se nalazi u laganom skipu na 5-6 m ispred partnera s loptom. Ispitanik je okrenut licem prema partneru.

Izvođenje zadatka: Na znak „sad“ partner baca poluviseko loptu u vertikalnom luku koja pada ispred ispitanika. Zadatak ispitanika je da iz laganog skipa pravilno procijeni let lopte, sa jednom nogom u iskoraku kojom obezbeđuje ravnotežu i pokretljivost tijela naprijed – nazad ili lijevo – desno izvrši primanje lopte grudima. Ispitanik je okrenut grudima u pravcu odakle lopta dolazi u momentu dodira sa loptom rotacijom spoljnog ramena odvodi je u pravcu noge koja je bila u zanoženju.

Kraj izvođenja zadatka: nakon 5-7 ponavljanja pomenutog zadatka, a na znak „stop“ od strane ispitivača ispitanik kao i njegov partner prestaju sa radom.

Ocjenjivanje: Ocjenjuje se nivo prikazane tehnike ocjenama od 1 do 5.

Uputstvo ispitaniku: Neposredno prije izvođenja testa ispitaniku demonstrirati školsku tehniku primanja lopte grudima koja pada u vertikalnom luku. Napomenuti ispitanika na eventualne greške koje mogu nastati prilikom izvođenja testa.

Napomena: ispitanici su u sportskoj opremi: patike šorc i majica.

- Za procjenu udaraca po lopti korišteni su sljedeći mjerni instrumenti:

4. Udarac po lopti punim dijelom stopala (SMUPS):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme trajanja izvođenja testa, zajedno sa svim uputstvima za jednog ispitanika je do 2 minuta.

Broj ispitivača (nezavisnih ocjenjivača): 3 (tri) nezavisna ocjenjivača.

Rekviziti: 1 fudbalska lopta.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na ravnoj i tvrdoj podlozi (tartan, šljaka, zemlja ili travnati teren) minimalnih dimenzija 15 x 10 m.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik se nalazi u laganom skipu na 5-6 m ispred partnera s loptom. Ispitanik je okrenut licem prema partneru.

Izvođenje zadatka: Na znak „sad“ partner baca poluviseko loptu u paraboličnom luku koja pada ispred ispitanika. Zadatak ispitanika je da iz laganog skipa pravilno procijeni let lopte, tijelom nagnutim prema naprijed i u stranu na prstima stajne noge, izvede udarac po lopti punim dijelom stopala. Ruka sa strane stajne noge je u predručenju, a druga u zaručenju. Ispitanik loptu udara punim dijelom stopala u pravcu partnera u visini grudi.

Kraj izvođenja zadatka: nakon 5-7 ponavljanja pomenutog zadatka, a na znak „stop“ od strane ispitivača ispitanik kao i njegov partner prestaju sa radom.

Ocjenjivanje: Ocjenjuje se nivo prikazane tehnike ocjenama od 1 do 5.

Uputstvo ispitaniku: Neposredno prije izvođenja testa ispitaniku demonstrirati školsku tehniku udarca po lopti punim dijelom stopala. Napomenuti ispitanika na eventualne greške koje mogu nastati prilikom izvođenja testa.

Napomena: ispitanici su u sportskoj opremi: patike šorc i majica.

5. Udarac po lopti glavom (SMULG):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme trajanja izvođenja testa, zajedno sa svim uputstvima za jednog ispitanika je do 2 minuta.

Broj ispitivača (nezavisnih ocjenjivača): 3 (tri) nezavisna ocjenjivača.

Rekviziti: 1 fudbalska lopta.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na ravnoj i tvrdoj podlozi (tartan, šljaka, zemlja ili travnati teren) minimalnih dimenzija 15 x 10 m.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik se nalazi u laganom skipu na 5-6 m ispred partnera s loptom. Ispitanik je okrenut licem prema partneru.

Izvođenje zadatka: Na znak „sad“ partner baca poluvisoko loptu u paraboličnom luku koja pada ispred ispitanika. Zadatak ispitanika je da iz laganog skipa pravilno procijeni let lopte i prije nego što lopta padne udari je čelom u pravcu partnera u visini grudi. Ispitanik prije nego što udari loptu iz skipa i zaleta, vrši iskorak naprijed, dok se sam udarac izvodi naglim pokretom tijela prema naprijed uz prenošenje težine tijela sa noge koja se nalazila iza, na nogu koja se nalazi ispred tijela. Loptu udariti čelom, prateći je tijelom na što dužem putu, a oči sve ovo vrijeme držati otvorene. Doskočiti na obje noge u dijagonalnom položaju kako bi nakon udarca glavom mogli nastaviti kretanje što brže bez dodatnih koraka.

Kraj izvođenja zadatka: nakon 5-7 ponavljanja pomenutog zadatka, a na znak „stop“ od strane ispitivača ispitanik kao i njegov partner prestaju sa radom.

Ocjenjivanje: Ocjenjuje se nivo prikazane tehnike ocjenama od 1 do 5.

Uputstvo ispitaniku: Neposredno prije izvođenja testa ispitaniku demonstrirati školsku tehniku udarca po lopti glavom (čelom). Napomenuti ispitanika na eventualne greške koje mogu nastati prilikom izvođenja testa.

Napomena: ispitanici su u sportskoj opremi: patike šorc i majica.

6. Drop – kik udarac (volej udarac) (SMUDK):

Vrijeme rada: ukupno vrijeme trajanja izvođenja testa, zajedno sa svim uputstvima za jednog ispitanika je do 2 minuta.

Broj ispitivača (nezavisnih ocjenjivača): 3 (tri) nezavisna ocjenjivača.

Rekviziti: 1 fudbalska lopta.

Opis mjesta izvođenja: test se izvodi na ravnoj i tvrdoj podlozi (tartan, šljaka, zemlja ili travnati teren) minimalnih dimenzija 15 x 10 m.

Zadatak:

Početni položaj ispitanika: ispitanik je sa loptom u laganom skipu na 10m licem okrenut prema partneru.

Izvođenje zadatka: Na znak „sad“ ispitanik baca loptu ispred sebe i u momentu kada lopta neposredno odskoči od podloge udari je punim dijelom stopala, odnosno drop – kik tehnikom u pravcu partnera u visini grudi. Vrlo je bitno pravilno procijeniti momenat sudara lopte i stopala kako bi lopta imala željeni pravac, visinu i snagu.

Kraj izvođenja zadatka: nakon 5-7 ponavljanja pomenutog zadatka, a na znak „stop“ od strane ispitivača ispitanik kao i njegov partner prestaju sa radom.

Ocjenjivanje: Ocjenjuje se nivo prikazane tehnike ocjenama od 1 do 5.

Uputstvo ispitaniku: Neposredno prije izvođenja testa ispitaniku demonstrirati školsku tehniku udarca po lopti drop – kik tehnikom. Napomenuti ispitanika na eventualne greške koje mogu nastati prilikom izvođenja testa.

Napomena: ispitanici su u sportskoj opremi: patike šorc i majica.

5.5 Statistička obrada podataka

Za statističku obradu podataka u ovom istraživanju koristio se softver SPSS statistics 11.0 i 17.0 za operativni sistem Windows XP.

Za prikazivanje rezultata bazično - motoričkog prostora, prostora konativnih dimenzija ličnosti i situaciono - motoričkog prostora koristila se deskriptivna (osnovna) statistika i u njoj uobičajeni parametri:

- Aritmetička sredina (Mean),
- Koeficijent varijacije (Variance),
- Standardna devijacija (Std.Dev.),
- Raspon varijacije (Range),
- Maksimalna vrednost (Maximum),
- Minimalna vrednost (Minimum),
- Skjunis (Skewness) i
- Kurtozis (Kurtosis).

Za utvrđivanje povezanosti između varijabli bazično-motoričkog prostora i varijabli za procjenu nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono-motoričke sposobnosti) koristila se kanonička korelaciona analiza.

Regresionom analizom procijenjen je prediktorski uticaj izabranih varijabli konativnog prostora na kriterijum kojeg su predstavljale varijable za procjenu nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono – motoričke sposobnosti).

Takođe regresionom analizom procijenjen je prediktorski uticaj izabranih varijabli bazično-motoričkog prostora na kriterijum kojeg su predstavljale varijable za procjenu nivoa usvojenosti elemenata fudbalske tehnike (situaciono – motoričke sposobnosti).

U prilogu 1 su date i matrice korelacija za svaku pojedinačnu varijablu između sva tri nezavisna mjerioca za situaciono – motoričke testove.

6. INTERPRETACIJA REZULTATA

6.1 Rezultati deskriptivne analize

6.1.1 Rezultati deskriptivne analize mjernih instrumenata za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti

U tabeli 1 možemo vidjeti centralne i disperzione parametre kada su u pitanju mjerni instrumenti za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti.

Tabela 1 – centralni i disperzioni parametri testova za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti

Descriptive Statistics									
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance	Skewness	Kurtosis
Variable	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic
BMOSS	60	6,7	17,9	24,6	21,583	1,503	2,260	-0,260	-0,288
BMPON	60	8	10,2	18,2	13,218	1,987	3,948	0,786	-0,226
BMKUS	60	4,4	8,4	12,8	10,603	1,017	1,035	0,100	-0,755
BM20M	60	1,1	3,7	4,8	4,043	0,207	0,043	1,106	1,845
BMTAN	60	13	36	49	41,666	2,961	8,768	0,199	-0,090
BMTNZ	60	14	20	34	26,483	2,867	8,220	0,372	0,043
BMSDM	60	88	140	228	187,516	22,573	509,576	-0,316	-0,618
BMSVM	60	27	24	51	36,516	6,890	47,474	0,118	-0,909
BMTDM	60	170	418	588	517,433	31,845	1014,114	-0,308	0,745
Valid N (listwise)	60								

Legenda:

Variable – varijable, *Valid N* – broj entiteta, *Range* – raspon varijacije, *Minimum* – minimalna vrijednost, *Maximum* – maksimalna vrijednost, *Mean* – aritmetička sredina (prosječna vrijednost), *Std. Deviation* – standardna devijacija, kvadratni korijen varijanse, *Variance* – varijansa, prosječno kvadratno odstupanje, *Skewness* – skjunis, koeficijent asimetričnosti distribucije rezultata, *Kurtosis* – kurtozis, koeficijent zakrivljenosti vrha krive.

Kompletno gledano, možemo zaključiti da su testovi relativno dobro izbalansirani na uzorku od 60 ispitanika. Pozitivnu vrijednost skjunisa, odnosno pozitivnu asimetriju ovog

parametra primjećujemo kod šest od devet mjernih instrumenata (BMPON, BMKUS, BM20M, BMTAN, BMTNZ i BMSVM), što nam govori da u serijama navedenih mjernih instrumenata dominiraju rezultati ispod prosjeka. Najveću pozitivnu asimetriju primjećujemo kod testa BM20M (1,106), dok je kod ostalih manje izražena.

Kod ostala tri mjerna instrumenta (BMOSS, BMSDM i BMTDM) primjećujemo blagu negativnu asimetriju, odnosno dominaciju rezultata iznad prosječnih vrijednosti u serijama navedenih testova.

Vrijednosti kurtozisa nam ukazuju na platikurtičnost kod šest od devet testova, međutim gledajući pojedinačno vrijednosti kurtozisa, možemo ustanoviti da su one relativno niske (od -0,043 do -0,909). Može se reći da kod tih mjernih instrumenata (BMOSS, BMPON, BMKUS, BMTAN, BMSDM i BMSVM) postoji blaga heterogenost u rezultatima. Kod ostala tri mjerna instrumenta (BM20M, BMTNZ i BMTDM) primjećujemo leptokurtičnu raspodjelu. Najveća vrijednost kurtozisa je kod testa BM20M (1,845).

Kod testova BMTAN i BMSDM primjećujemo vrijednosti kurtozisa veoma bliske nuli (-0,090 i 0,043) što nam ukazuje da se rezultati približavaju normalnoj raspodjeli u serijama kod ovih mjernih instrumenata.

6.1.2 Rezultati deskriptivne analize mjernih instrumenata za procjenu konativnih karakteristika

U tabeli 2 možemo vidjeti centralne i disperzione parametre kada je u pitanju mjerni instrument za procjenu anksioznosti (SCAT).

Pozitivnu vrijednost skjunita, odnosno pozitivnu asimetriju ovog parametra primjećujemo kod tri od petnaest ajtema (SCAT08, SCAT12 i SCAT15), što nam govori da u serijama navedenih ajtema dominiraju rezultati ispod prosjeka. Najveću pozitivnu asimetriju primjećujemo kod ajtema SCAT08 (0,510), dok je kod ostalih manje izražena.

Tabela 2 – centralni i disperzioni parametri skale za procjenu crte sportske anksioznosti - SCAT

Descriptive Statistics									
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance	Skewness	Kurtosis
Variable	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic
SCAT01	60	4	1	5	4,033	1,134	1,287	-0,643	-0,591
SCAT02	60	4	1	5	3,3	1,510	2,281	-0,258	-1,184
SCAT03	60	4	1	5	3,133	1,268	1,609	-0,052	-0,425
SCAT04	60	2	3	5	4,5	0,873	0,762	-1,184	-0,618
SCAT05	60	4	1	5	3,466	1,241	1,541	-0,196	-0,518
SCAT06	60	4	1	5	3,5	1,408	1,983	-0,395	-0,893
SCAT07	60	4	1	5	4,5	1,016	1,033	-1,951	3,138
SCAT08	60	4	1	5	2,466	1,556	2,422	0,510	-1,159
SCAT09	60	4	1	5	3,233	1,332	1,775	-0,134	-0,690
SCAT10	60	4	1	5	3,833	1,439	2,073	-0,825	-0,601
SCAT11	60	4	1	5	3,7	1,154	1,332	-0,201	-0,664
SCAT12	60	4	1	5	2,866	1,320	1,744	0,070	-0,631
SCAT13	60	4	1	5	4,166	1,237	1,531	-1,216	0,463
SCAT14	60	4	1	5	3,7	1,266	1,603	-0,442	-0,626
SCAT15	60	4	1	5	2,733	1,448	2,097	0,208	-1,036
Valid N (listwise)	60								

Kod ostalih dvanaest ajtema primjećujemo negativnu asimetriju, odnosno dominaciju rezultata iznad prosječnih vrijednosti u serijama navedenih ajtema. Nešto izraženije negativne vrijednosti skjunisa primjećujemo kod ajtema SCAT04 (-1,184), SCAT07 (-1,951) i SCAT13 (-1,216).

Vrijednosti kurtozisa nam ukazuju na platikurtičnost kod trinaest od petnaest ajtema, međutim gledajući pojedinačno negativne vrijednosti kurtozisa, možemo ustanoviti da su one nešto izraženije kod ajtema SCAT02 (-1,184), SCAT08 (-1,159) i SCAT15 (-1,036). Može se reći da kod tih ajtema postoji nešto izraženija heterogenost u rezultatima. Kod ostala dva ajtema SCAT07 i SCAT13 primjećujemo leptokurtičnu raspodjelu. Najveću pozitivnu vrijednost kurtozisa primjećujemo kod ajtema SCAT07 (3,138).

Možemo izdvojiti za dalju analizu upravo ajtem SCAT07 koji glasi:

SCAT07 - „U takmičenju je važno da se odredi cilj“.

Posmatrajući vrijednost kurtozisa (3,138) možemo zaključiti da se radi o jako izraženoj leptokurtičnoj raspodjeli rezultata za navedeni ajtem. Kada pogledamo i prosječnu vrijednost navedenog ajtema (4,5) možemo zaključiti da većina fudbalerki misli da je u takmičenju često važno da se odredi cilj, što nam pokazuju rezultati.

Tabela 3 – centralni i disperzioni parametri skale za procjenu sportske agresivnosti – AG30

Descriptive Statistics									
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance	Skewness	Kurtosis
Variable	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic
AG01	60	4	1	5	2,583	1,279	1,637	0,285	-0,796
AG02	60	4	1	5	3,733	1,494	2,232	-0,880	-0,686
AG03	60	4	1	5	4,05	1,454	2,116	-1,319	0,166
AG04	60	4	1	5	3,033	1,377	1,897	-0,182	-1,246
AG05	60	4	1	5	3,916	1,344	1,806	-0,839	-0,653
AG06	60	4	1	5	4,133	1,080	1,168	-1,023	0,056
AG07	60	4	1	5	3,6	1,520	2,311	-0,630	-1,167
AG08	60	4	1	5	3,133	1,489	2,219	-0,236	-1,338
AG09	60	4	1	5	3,433	1,566	2,453	-0,488	-1,336
AG10	60	4	1	5	4,05	1,466	2,15	-1,323	0,221
AG11	60	4	1	5	3,316	1,443	2,084	-0,301	-1,189
AG12	60	4	1	5	3,583	1,429	2,043	-0,695	-0,830
AG13	60	4	1	5	2,366	1,314	1,727	0,485	-1,157
AG14	60	4	1	5	3	1,426	2,033	-0,145	-1,308
AG15	60	4	1	5	2,75	1,457	2,122	0,248	-1,236
AG16	60	4	1	5	3,283	1,403	1,969	-0,260	-1,284
AG17	60	4	1	5	3,083	1,369	1,874	-0,113	-1,214
AG18	60	4	1	5	2,783	1,328	1,765	0,054	-1,065
AG19	60	4	1	5	3,633	1,288	1,659	-0,551	-0,876
AG20	60	4	1	5	2,85	1,375	1,892	0,036	-1,245
AG21	60	4	1	5	3,133	1,512	2,287	-0,081	-1,443
AG22	60	4	1	5	2,433	1,280	1,639	0,629	-0,574
AG23	60	4	1	5	2,85	1,176	1,383	0,236	-0,561
AG24	60	4	1	5	3,016	1,228	1,508	-0,316	-0,724
AG25	60	4	1	5	2,55	1,064	1,133	0,039	-0,524
AG26	60	4	1	5	2,683	1,255	1,575	0,046	-1,065
AG27	60	4	1	5	2,2	1,204	1,450	0,744	-0,199
AG28	60	4	1	5	2,316	1,081	1,169	0,243	-0,871
AG29	60	4	1	5	2,5	1,157	1,338	0,339	-0,691
AG30	60	4	1	5	2,633	1,389	1,931	0,302	-1,222
Valid N (listwise)	60								

U tabeli 3 možemo vidjeti centralne i disperzione parametre kada je u pitanju mjerni instrument za procjenu agresivnosti (AG30).

Pozitivnu vrijednost skjunisa, odnosno pozitivnu asimetriju ovog parametra primjećujemo kod trinaest od trideset ajtema (AG01, AG13, AG15, AG18, AG20, AG22, AG23, AG25, AG26, AG27, AG28, AG29 i AG30), što nam govori da u serijama navedenih ajtema dominiraju rezultati ispod prosjeka. Najveću pozitivnu asimetriju primjećujemo kod ajtema AG27 (0,744) dok je kod ostalih manje izražena.

Kod ostalih sedamnaest ajtema primjećujemo negativnu asimetriju, odnosno dominaciju rezultata iznad prosječnih vrijednosti u serijama navedenih ajtema. Nešto izraženije negativne vrijednosti skjunisa primjećujemo kod ajtema AG10 (-1,323), AG03 (1,319) i AG06 (-1,023).

Vrijednosti kurtozisa nam ukazuju na platikurtičnost kod dvadeset sedam od trideset ajtema, međutim gledajući pojedinačno negativne vrijednosti kurtozisa, možemo ustanoviti da su one nešto izraženije kod ajtema AG21 (-1,443), AG08 (-1,338) i AG09 (-1,336). Može se reći da kod tih ajtema postoji nešto izraženija heterogenost u rezultatima. Kod ostala tri ajtema (AG03, AG06 i AG10) primjećujemo leptokurtičnu raspodjelu. Najveću pozitivnu vrijednost kurtozisa primjećujemo kod ajtema AG10 (0,221). Kod rezultata za navedena tri ajtema možemo reći da su rezultati homogeniji, odnosno da je kriva distribucije izoštrena.

Tabela 4 – centralni i disperzioni parametri skale za procjenu kompleksa inferiornosti – KOIN

Descriptive Statistics									
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance	Skewness	Kurtosis
Variable	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic
KOIN01	60	4	1	5	3,35	1,204	1,451	-0,355	-0,533
KOIN02	60	4	1	5	3,783	1,222	1,494	-1,008	0,360
KOIN03	60	4	1	5	3,4	1,452	2,108	-0,533	-1,056
KOIN04	60	4	1	5	4,3	1,266	1,603	-1,630	1,300
KOIN05	60	4	1	5	4,15	1,312	1,722	-1,589	1,368
KOIN06	60	4	1	5	3,466	1,320	1,744	-0,473	-0,651

KOIN07	60	4	1	5	3,15	1,338	1,790	0,111	-1,195
KOIN08	60	4	1	5	3,683	1,282	1,643	-0,773	-0,170
KOIN09	60	4	1	5	3,1	1,526	2,328	-0,174	-1,415
KOIN10	60	4	1	5	3,383	1,263	1,596	-0,145	-0,888
KOIN11	60	4	1	5	3,616	1,328	1,765	-0,461	-0,937
KOIN12	60	4	1	5	3,05	1,126	1,268	-0,101	-0,319
KOIN13	60	4	1	5	3,766	1,357	1,842	-0,736	-0,760
KOIN14	60	4	1	5	3,9	1,434	2,057	-1,030	-0,405
KOIN15	60	4	1	5	3,5	1,556	2,423	-0,613	-1,128
KOIN16	60	4	1	5	3,15	1,581	2,502	-0,175	-1,442
KOIN17	60	4	1	5	3,65	1,375	1,892	-0,425	-1,232
KOIN18	60	4	1	5	3,366	1,377	1,897	-0,497	-0,879
KOIN19	60	4	1	5	3,65	1,350	1,824	-0,522	-0,970
KOIN20	60	4	1	5	3,516	1,308	1,711	-0,624	-0,494
KOIN21	60	4	1	5	2,883	1,496	2,240	-0,013	-1,405
KOIN22	60	4	1	5	3,233	1,332	1,775	-0,400	-0,919
KOIN23	60	4	1	5	3,5	1,112	1,237	-0,420	-0,453
KOIN24	60	4	1	5	3,483	1,371	1,881	-0,738	-0,632
KOIN25	60	4	1	5	3,983	1,489	2,220	-1,115	-0,338
KOIN26	60	4	1	5	3,95	1,080	1,166	-1,233	1,501
KOIN27	60	4	1	5	3,533	1,466	2,151	-0,667	-0,974
KOIN28	60	4	1	5	3,333	1,348	1,819	-0,425	-0,907
KOIN29	60	4	1	5	4,016	1,185	1,406	-1,231	0,774
KOIN30	60	3	2	5	4	1,057	1,118	-0,622	-0,909
KOIN31	60	4	1	5	3,4	1,416	2,006	-0,492	-0,993
KOIN32	60	4	1	5	3,483	1,383	1,914	-0,460	-0,928
KOIN33	60	4	1	5	3,816	1,308	1,711	-1,010	0,068
KOIN34	60	4	1	5	4,583	0,925	0,857	-2,637	6,936
KOIN35	60	4	1	5	3	1,377	1,898	0,040	-1,138
KOIN36	60	4	1	5	3,683	1,214	1,474	-0,474	-0,752
KOIN37	60	4	1	5	3,4	1,330	1,769	-0,559	-0,567
KOIN38	60	4	1	5	3,633	1,314	1,727	-0,485	-1,006
KOIN39	60	4	1	5	3,933	1,233	1,520	-0,935	-0,036
KOIN40	60	4	1	5	3,816	1,371	1,881	-0,962	-0,302
KOIN41	60	4	1	5	3,75	1,173	1,377	-0,467	-0,792
KOIN42	60	4	1	5	4,333	0,914	0,836	-1,824	4,153
KOIN43	60	4	1	5	3,233	1,332	1,775	-0,178	-1,014
KOIN44	60	4	1	5	3,95	1,141	1,302	-0,960	0,286
KOIN45	60	4	1	5	3,583	1,239	1,535	-0,474	-0,745
Valid N (listwise)	60								

U tabeli 4 možemo vidjeti centralne i disperzione parametre kada je u pitanju mjerni instrument za procjenu inferiornosti (KOIN).

Pozitivnu vrijednost skjunisa, odnosno pozitivnu asimetriju ovog parametra primjećujemo kod dva od 45 ajtema (KOIN07 i KOIN35), što nam govori da u serijama navedenih ajtema dominiraju rezultati ispod prosjeka. Međutim, vrijednosti pozitivnog skjunisa kod ovih ajtema su relativno niske (0,111 i 0,040).

Kod ostala 43 ajtema primjećujemo negativnu asimetriju, odnosno dominaciju rezultata iznad prosječnih vrijednosti u serijama navedenih ajtema. Nešto izraženije negativne vrijednosti skjunisa primjećujemo kod ajtema KOIN34 (-2,637), KOIN42 (-1,824), KOIN04 (-1,630) i KOIN05 (-1,589).

Vrijednosti kurtozisa nam ukazuju na platikurtičnost kod 36 od 45 ajtema, međutim gledajući pojedinačno negativne vrijednosti kurtozisa, možemo ustanoviti da su one nešto izraženije kod ajtema KOIN16 (-1,442), KOIN09 (-1,415) i KOIN21 (-1,405). Može se reći da kod tih ajtema postoji nešto izraženija heterogenost u rezultatima. Kod ostalih devet ajtema primjećujemo leptokurtičnu raspodjelu. Najveću vrijednost kurtozisa primjećujemo kod ajtema KOIN34 (6,936) i KOIN42 (4,153).

Možemo izdvojiti za dalju analizu upravo navedena dva ajtema (KOIN34 i KOIN42) koji glase:

KOIN34 - „Ostavljam loš utisak u društvu, iako bih voljela da se toga oslobodim“.

KOIN42 - „Uvijek se meni prvo obraćaju jer ja to ne umijem“.

Posmatrajući vrijednosti kurtozisa za navedene ajteme (6,936 i 4,153) možemo zaključiti da se radi o jako izraženoj leptokurtičnoj raspodjeli rezultata za navedene ajteme, odnosno da se rezultati najčešće kreću oko srednjih vrijednosti. Kada pogledamo i prosječne vrijednosti navedenih ajtema (4,583 i 4,333) možemo zaključiti da većina fudbalerki misli da su navedene tvrdnje **potpuno netačne** kada je ovaj uzorak u pitanju, što nam pokazuju rezultati.

6.1.3 Rezultati deskriptivne analize mjernih instrumenata za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike)

U tabeli 5 možemo vidjeti centralne i disperzione parametre kada su u pitanju mjerni instrumenti za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti, odnosno procjenu izvođenja elemenata fudbalske tehnike.

Kompletno gledano, možemo zaključiti da su testovi relativno dobro izbalansirani na uzorku od 60 ispitanica. Razlike kod mjerilaca su date i objašnjene u prilogima o metrijskim karakteristikama mjernih instrumenata za procjenu izvođenja elemenata fudbalske tehnike na kraju rada.

Tabela 5 – centralni i disperzioni parametri testova za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike)

Descriptive Statistics									
	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance	Skewness	Kurtosis
Variable	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic
SMPLU1	60	4,00	1,00	5,00	3,016	1,185	1,406	-,096	-,887
SMPLU2	60	4,00	1,00	5,00	3,083	1,168	1,366	-,101	-,778
SMPLU3	60	4,00	1,00	5,00	2,833	1,060	1,124	,257	-,538
SMPLN1	60	4,00	1,00	5,00	3,083	1,211	1,468	-,046	-,955
SMPLN2	60	4,00	1,00	5,00	3,150	1,286	1,655	,056	-1,038
SMPLN3	60	4,00	1,00	5,00	3,100	1,036	1,075	-,206	-,536
SMPLG1	60	4,00	1,00	5,00	3,266	1,246	1,555	-,312	-,757
SMPLG2	60	4,00	1,00	5,00	3,133	1,141	1,304	-,270	-,400
SMPLG3	60	4,00	1,00	5,00	3,033	1,104	1,219	-,224	-,712
SMULP1	60	4,00	1,00	5,00	3,750	,894	,801	-,505	-,338
SMULP2	60	3,00	2,00	5,00	3,816	,911	,830	-,178	-,888
SMULP3	60	4,00	1,00	5,00	3,750	,794	,631	-,354	-,114
SMULG1	60	3,00	2,00	5,00	3,183	,965	,932	,202	-1,037
SMULG2	60	4,00	1,00	5,00	3,500	,947	,898	-,062	-,863
SMULG3	60	3,00	2,00	5,00	3,333	,876	,768	,220	-,560
SMUDK1	60	4,00	1,00	5,00	2,916	1,356	1,840	,156	-1,209
SMUDK2	60	4,00	1,00	5,00	2,883	1,290	1,664	,077	-,968
SMUDK3	60	4,00	1,00	5,00	3,166	1,290	1,667	,461	-1,552
Valid N (listwise)	60								

Posmatrajući uopšteno, možemo zaključiti da su ispitanice postigle relativno visoke rezultate u procjeni nivoa ovladanosti elementima fudbalske tehnike. To se najviše odnosi na test SMULP gdje primjećujemo visoke prosječne vrijednosti, što objašnjavamo razlikom u uslovima u kojima se odvija sam test i u situacionim uslovima, odnosno u samoj utakmici.

Pozitivnu vrijednost skjunisa, odnosno pozitivnu asimetriju ovog parametra kada su u pitanju prvo, drugo i treće mjerenje primjećujemo kod sedam mjerenja, što nam govori da u serijama navedenih mjerenja dominiraju rezultati ispod prosjeka. Najveću pozitivnu asimetriju primjećujemo kod testa SMUDK3 (0,461), dok je kod ostalih manje izražena.

Kod ostalih jedanaest mjerenja primjećujemo blagu negativnu asimetriju, odnosno dominaciju rezultata iznad prosječnih vrijednosti u serijama navedenih testova. Najveću negativnu asimetriju primjećujemo kod testa SMULP1 (-0,505) dok je kod ostalih mjerenja manje izražena.

Vrijednosti kurtozisa (koje se kreću od -,114 do -1,552) nam ukazuju na platikurtičnost (heterogenost) grupe kod svih mjerenja, što nam ukazuje na razlike u nivoima ovladanosti elementima fudbalske tehnike ispitanica kod testiranih elemenata. To se najviše odnosi na testove (SMPLN2, SMULG1, SMUDK1 i SMUDK3), dok je manje izražena kod ostalih testova u sva tri mjerenja. Negativni predznaci kod vrijednosti kurtozisa u svim mjerenjima nam, dakle, ukazuju na relativno veliku heterogenost u rezultatima na uzorku od 60 fudbalerki.

Vrijednosti minimalnih i maksimalnih rezultata nam takođe ukazuju na različitost u nivoima ovladanosti elementima fudbalske tehnike na ovom uzorku.

Generalno gledano, možemo zaključiti da su odabrani mjerni instrumenti relativno primjenljivi na ovom uzorku ispitanica, iako je bilo pojedinaca koji su imali određene poteškoće u izvođenju, vjerovatno zbog nedovoljnog rada na fudbalskoj tehnici u pomenutim klubovima.

Uvidom u disperzije parametre možemo uočiti relativno podjednaku osjetljivost kod većine varijabli.

6.2 Rezultati komparativne analize

6.2.1 Kanoničke relacije bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike)

Za utvrđivanje relacija prostora bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike), što i predstavlja jedan od ciljeva u ovom istraživanju, korištena je kanonička korelaciona analiza, kao pogodna matematičko – statistička procedura za utvrđivanje povezanosti dva sistema varijabli.

Tabela 6 – kanonička korelaciona analiza bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike)

	Cannonicl R	Cannonicl R – Square	Chi – sqr.	p	Lambda prime
1	,571	,364	102,963	,021	,106
2	,514	,279	72,239	,168	,213
3	,469	,211	51,761	,285	,327
4	,392	,169	30,985	,577	,473
5	,309	,095	15,127	,780	,538
6	,227	,066	5,265	,985	,654

Legenda:

Cannonicl R – koeficijent kanoničke korelacije (funkcije), **Cannonicl R – Square** – procenat zajedničkog varijabiliteta istraživanih prostora, **Chi – sqr.** – značajnost veza istraživanih prostora, **Df** – stepeni slobode, **p** – nivo značajnosti parova kanoničkih funkcija.

U tabeli 6 možemo primijetiti da se kanoničkom korelacionom analizom izdvojila jedna značajna i pozitivna kanonička funkcija kojom je objašnjena generalna povezanost bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti na nivou značajnosti $p=,021$. Koeficijent korelacije nije očekivano visok kao u nekim ranijim istraživanjima i iznosi ,571 (Cannonicl R) i može da objasni 36% zajedničkog varijabiliteta (Cannonicl R – Square). Značajna kanonička funkcija ima relativno visok chi – square (102, 963) što ukazuje na veliki intenzitet veza istraživanih prostora.

U tabeli 7 možemo vidjeti izolovanu kanoničku funkciju spuštenu u prostor bazičnih motoričkih sposobnosti. Značajnu kanoničku funkciju iz seta varijabli za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti najbolje definišu (najveću ulogu imaju) sljedeće varijable:

- BMTDM (troskok u dalj iz mjesta)
- BMPON (poligon natraške)
- BMOSS (osmica sa saginjanjem)
- BM20M (trčanje na 20m visoki start)
- BMSDM (skok u dalj iz mjesta)

Tabela 7 – matrica strukture kanoničkih faktora u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti

Variable	KF1
BMOSS	-,464
BMPON	,477
BMKUS	-,124
BM20M	,432
BMTAN	,283
BMTNZ	-,240
BMSDM	,365
BMSVM	-,356
BMTDM	,707

Legenda:

Variable – varijable, **KF1** – struktura izolovanih kanoničkih faktora

Njaveću projekciju na izolovanu kanoničku funkciju imala je varijabla BMTDM - troskok u dalj iz mjesta koja predstavlja test za procjenu eksplozivne snage donjih ekstremiteta, a na samim testiranjima se pokazao kao veoma zahtjevan test kada je u pitanju i koordinacija i koncentracija kod fudbalerki (pojedinci su imali poteškoće kod izvođenja testa). Nešto manje značajnu ulogu imaju varijable za procjenu agilnosti (koordinacije u širem smislu) BMPON - poligon natraške i BMOSS - osmica sa saginjanjem koji su se po kretnoj strukturi pokazali kao zahtjevniji testovi za procjenu navedene motoričke sposobnosti. Značajnu ulogu ima i varijabla za procjenu brzine pravolinijskog trčanja BM20M - trčanje na

20m visoki start, kao i još jedna varijabla kada je u pitanju eksplozivna snaga donjih ekstremiteta BMSDM - skok u dalj iz mjesta.

Generalno gledano, posmatrajući izolovanu kanoničku funkciju, možemo utvrditi da u njoj osnovi leže kompleksne kretnje koje zahtijevaju određeni nivo agilnosti i koordinacije, brzinske sposobnosti, kao i eksplozivni potencijal snage donjih ekstremiteta. Izolovani kanonički faktor možemo nazvati faktorom brzine ekscitatornih procesa u regulaciji kretanja.

U tabeli 8 možemo vidjeti izolovanu kanoničku funkciju spuštenu u prostor situaciono - motoričkih sposobnosti. Značajnu kanoničku funkciju iz seta varijabli za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti, koje u ovom slučaju čine neki tehnički elementi u fudbalu, najbolje definišu (najveću ulogu imaju) sljedeće varijable:

- SMPLU (primanje lopte unutrašnjom stranom stopala),
- SMPLN (primanje lopte natkoljenicom),
- SMPLG (primanje lopte grudima),
- SMULP (udarac po lopti „punim“ stopalom).

Tabela 8 – matrica strukture kanoničkih faktora u prostoru situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike)

Variable	KF1
SMPLU	,527
SMPLN	,445
SMPLG	,340
SMULP	-,275
SMULG	,223
SMUDK	-,173

Legenda:

Variable – varijable, **KF1** – struktura izolovanih kanoničkih faktora

Generalno gledano, posmatrajući izolovanu kanoničku funkciju kroz prizmu elemenata fudbalske tehnike, možemo ustanoviti da je ona definisana svim primijenjenim varijablama kada su elementi fudbalske tehnike u pitanju, nešto jače varijablama za procjenu primanja lopte. Nešto niže projekcije na izolovanu kanoničku funkciju imaju varijable za

procjenu udaraca po lopti. Kada izolovanu kanoničku funkciju posmatramo u prostoru sistema varijabli za procjenu uspješnosti izvođenja testova fudbalske tehnike, možemo zaključiti da je na ovom uzorku ispitanika dosta kompleksan i da je definisan svim korištenim varijablama. Ovaj kanonički faktor možemo nazvati faktorom fudbalske tehnike primanja i udaraca po lopti.

Posmatrajući varijable iz prostora bazičnih motoričkih sposobnosti i prostora situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike) koje su se projektovale na izolovanu kanoničku funkciju, možemo zaključiti da najveće projekcije čine varijable za procjenu agilnosti i eksplozivne snage iz jednog sistema i varijable za procjenu primanja i udaraca po lopti iz drugog sistema varijabli, što nam pokazuje na povezanost ova dva prostora.

Da bismo bliže objasnili postojeću vezu između dva navedena prostora, još jednom ćemo navesti činjenicu da je agilnost sposobnost premještanja tijela u prostoru bez gubitka ravnoteže, a umnogome zavisi od koordinacije, odnosno realizacije kompleksnih kretnih struktura u određenom prostoru i vremenu. Kako su testovi za procjenu usvojenosti elemenata fudbalske tehnike za navedeni uzrast bile prilično kompleksne kretne strukture, vidimo logiku u povezanosti navedena dva sistema varijabli.

Dalje posmatrajući, projektovane varijable brzinsko – eksplozivnog karaktera (BM20M, BMSDM i BMTDM), gdje je bilo potrebno angažovati maksimalan broj mišićnih jedinica u jedinici vremena i varijable za procjenu udaraca po lopti (posebno SMULP), čine logičku vezu u navedenim sistemima varijabli, s obzirom na način izvođenja testova za procjenu udaraca po lopti.

Visoku projekciju na izolovanu kanoničku funkciju koju je pokazala varijabla SMTDS (troskok u dalj iz mjesta), pored svoje osnovne funkcije (procjena eksplozivne snage donjih ekstremiteta), na samim testiranjima se pokazala kao prilično kompleksna kretna struktura za navedeni uzorak. U prilog navedenom može se napomenuti da je za izvođenje ovog testa bio potreban visok nivo koordinacije nogu kod fudbalerki, što se pokazalo kod pogrešnog izvođenja navedenog testa.

Na osnovu svega navedenog, kada je u pitanju kanonička korelaciona analiza između prostora bazične motorike i prostora situacione motorike (elemenata fudbalske tehnike) može se zaključiti da je dobijena značajna povezanost ova dva sistema varijabli, što se i pokazalo izolovanjem jedne značajne kanoničke funkcije, kao i značajnih projekcija koeficijenata korelacije na izolovani faktor.

Rezultati dobijeni kanoničkom korelacionom analizom između navedenih prostora su potvrda nekih ranijih istraživanja koja su se bavila istom ili sličnom problematikom gdje su u uzorak ispitanika ulazili fudbaleri mlađih selekcija (Raičković – 2005, Mekić i Bajramović – 2007), istina za nižim koeficijentima povezanosti.

6.2.2 Regresione analize situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike) u prostoru konativnih dimenzija ličnosti

Tabela 9 – regresiona analiza primanja lopti u prostoru agresivnosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.757	.573	.061	1.071	.048

a Predictors: (Constant), AG01 – AG30

Coefficients

Model		Unstandard. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	AG01	-.280	.346	-.331	-.809	.426
	AG02	-.223	.390	-.298	-.572	.572
	AG03	-.694	.606	-.919	-1.145	.263
	AG04	.619	.354	.780	1.747	.033
	AG05	.462	.278	.571	1.664	.109
	AG06	9.037	.418	.089	.216	.831
	AG07	-.116	.365	-.160	-.318	.753
	AG08	-.162	.283	-.215	-.575	.571
	AG09	.441	.712	.608	.619	.541
	AG10	-.347	.583	-.469	-.595	.557
	AG11	-9.020	.364	-.119	-.248	.806
	AG12	.203	.329	.265	.615	.544
	AG13	2.264	.345	.027	.046	.948
	AG14	-.523	.453	-.686	-1.153	.260
	AG15	-.359	.367	-.463	-.978	.337
	AG16	5.145	.305	.066	.009	.867

	AG17	.369	.444	.438	.030	.414
	AG18	-.478	.406	-.567	-1.178	.250
	AG19	.703	.607	.822	1.158	.258
	AG20	-7.413	.325	-.092	-.228	.822
	AG21	-6.963	.216	-.094	-.322	.750
	AG22	.652	.556	.692	1.172	.252
	AG23	-.563	.629	-.615	-.896	.379
	AG24	-.308	.515	-.338	-.598	.555
	AG25	.264	.376	.261	.702	.489
	AG26	1.774	.357	.021	.050	.961
	AG27	.404	.360	.449	1.122	.272
	AG28	-.880	.529	-.866	-1.665	.108
	AG29	.872	.402	.890	2.169	.040
	AG30	-.454	.318	-.554	-1.429	.166

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG

Legenda:

R – koeficijent multiple korelacije, **R – Square** – objašnjenost zajedničkog varijabiliteta, **Std. Error** – standardna greška prognoze, **Beta** – parcijalni regresioni koeficijenti svake prediktorske varijable, **Sig** – signifikantnost, značajnost.

Tabela 9 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema agresivnosti na kriterij koga čine varijable za procjenu primanja lopte (SMPLU, SMPLN i SMPLG).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen relativno visok koeficijent multiple korelacije $R = .757$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 57% varijabiliteta (.573), dok je nivo značajnosti $Sig = .048$, što nam pokazuje da je prediktorska vrijednost navedenog sistema varijabli na kriterij statistički značajna. Ovakvi rezultati nam govore da agresivnost ima uticaja na rezultate u testovima za procjenu primanja lopte.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora agresivnosti na kriterijske varijable. Analizom uticaja pojedinih varijabli možemo zaključiti da najveći uticaj imaju sljedeće varijable: AG04 (.033) i AG29 (.040). Dvije navedene varijable pokazuju statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij, a one glase:

AG04 - „Lako se naljutim”, i

AG29 - „Mnoge fudbalerke rado prebacuju odgovornost na tuđa leđa”.

Dakle, navedene dvije tvrdnje su se pokazale kao najbolji prediktori iz prostora agresivnosti u predviđanju rezultata kod motoričkih zadataka koji su bili zadati fudbalerkama za navedeni uzrast.

Uvidom u tvrdnje (ajteme) možemo zaključiti da fudbalerke koje ne bježe od odgovornosti sa većom lakoćom rješavaju situacije u igri kao što su primanja lopte, što se pokazalo i na testovima. Takođe, dozu agresivnosti pokazuju i ljutnjom na saigračice koje skidaju odgovornost sa sebe. Svakako da vremenom i sticanjem iskustva za razne situacije takva vrsta agresivnosti prema saigračicama polako nestaje, kao i prebacivanje odgovornosti na druge.

Tabela 10 – regresiona analiza udaraca po lopti u prostoru agresivnosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.808	.654	.238	.693	.026

a Predictors: (Constant), AG01 – AG30

Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	AG01	-.763	.224	-.1256	-3.403	.002
	AG02	.201	.252	.374	.798	.432
	AG03	.522	.392	.962	1.330	.196
	AG04	.121	.229	.213	.529	.602
	AG05	-1.195	.180	-.021	-.066	.948
	AG06	3.889	.271	.053	.144	.887
	AG07	-1.056	.236	-.020	-.045	.965
	AG08	.140	.183	.258	.768	.450
	AG09	-2.572	.461	-.049	-.056	.956
	AG10	-.290	.377	-.546	-.769	.449
	AG11	-.370	.235	-.678	-1.571	.129
	AG12	-.231	.213	-.421	-1.086	.288
	AG13	.178	.223	.296	.797	.433
	AG14	.175	.293	.319	.595	.557
	AG15	8.148	.237	.146	.343	.734
	AG16	.120	.197	.214	.611	.547
	AG17	.240	.288	.398	.836	.411
	AG18	-.417	.263	-.688	-1.587	.125
	AG19	-4.150	.393	-.068	-.106	.917
	AG20	.144	.211	.249	.683	.501
	AG21	.113	.140	.213	.808	.427
	AG22	9.557	.360	.014	.027	.979
	AG23	-2.744	.407	-.042	-.067	.947
	AG24	9.107	.334	.139	.273	.787
	AG25	-.234	.243	-.322	-.960	.346
	AG26	-.142	.231	-.230	-.614	.545
	AG27	3.460	.233	.053	.148	.883
	AG28	-.496	.342	-.678	-1.448	.160
	AG29	.485	.260	.689	1.864	.044
	AG30	-2.445	.206	-.042	-.119	.906

a Dependent Variable(s): SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 10 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema agresivnosti na kriterij koga čine varijable za procjenu udaraca po lopti (SMULP, SMULG i SMUDK).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple korelacije $R = .808$. Koeficijent determinacije R^2 nam pokazuje objašnjenost 65% varijabiliteta (.654), dok je nivo značajnosti $Sig = .026$, što nam ukazuje da je prediktorska vrijednost navedenog sistema varijabli na kriterij statistički značajna.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora agresivnosti na kriterijske varijable. Analizom uticaja pojedinih varijabli možemo zaključiti da najveći uticaj imaju sljedeće varijable: AG01 (.002) i AG29 (.044). Dvije navedene varijable pokazuju statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij, a one glase:

AG01 - „Često mi dođe da nekog udarim”, i

AG29 - „Mnoge fudbalerke rado prebacuju odgovornost na tuđa leđa”.

Dakle, navedene dvije tvrdnje su se pokazale kao najbolji prediktori u predviđanju rezultata kod motoričkih zadataka koji su bili zadati fudbalerkama za navedeni uzrast.

Mjerni instrumenti koji su se pokazale kao dobri prediktori na rezultate u testovima za procjenu udaraca po lopti pokazuju slične rezultate kao i kad je tehnika primanja u pitanju. Dakle, možemo zaključiti da ukoliko fudbalerke ne bježe od odgovornosti u situacijama u igri vjerovatno bolje i preciznije šutiraju loptu. Tvrdnju „Često mi dođe da nekoga udarim” možemo povezati i sa većom sklonošću ka šutiranju (udarci po lopti), pa možemo reći da u situacijama u igri vjerovatno fudbalerke koje su sklonije šutiranju postižu i bolje rezultate u igri od onih koje se pribojavaju šuteva zbog neuspjeha i na taj način skidaju odgovornost sa sebe.

Tabela 11 – regresiona analiza situaciono – motoričkih sposobnosti (elementa fudbalske tehnike) u prostoru agresivnosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	,721	,520	,024	1,154	,049

a Predictors: (Constant), AG01 – AG30

Coefficients

Model		Unstandard. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	AG01	,233	,278	,255	,836	,410
	AG02	-7,641	,245	-,098	-,311	,758
	AG03	,459	,358	,572	1,282	,210
	AG04	-,477	,328	-,562	-1,456	,156
	AG05	,357	,241	,410	1,478	,050
	AG06	-,292	,291	-,270	-1,001	,325
	AG07	-,311	,293	-,405	-1,060	,298
	AG08	,512	,294	,653	1,744	,022
	AG09	,155	,358	,207	,432	,669
	AG10	-,145	,360	-,182	-,403	,690
	AG11	-5,948	,280	-,073	-,212	,833
	AG12	-,150	,298	-,183	-,502	,619
	AG13	-2,231	,261	-,025	-,085	,932
	AG14	-8,513	,275	-,104	-,310	,759
	AG15	,200	,260	,249	,770	,447
	AG16	,109	,251	,131	,435	,667
	AG17	-,338	,357	-,396	-,946	,352
	AG18	,214	,339	,243	,631	,533
	AG19	-,127	,410	-,139	-,308	,760
	AG20	-,515	,268	-,606	-1,922	,045
	AG21	,452	,224	,584	2,014	,043
	AG22	-,240	,357	-,263	-,673	,506
	AG23	6,993	,355	,070	,197	,845
	AG24	-,303	,359	-,319	-,845	,405
	AG25	,291	,317	,265	,919	,365
	AG26	,226	,297	,243	,763	,451
	AG27	,286	,376	,295	,761	,453
	AG28	-8,299	,385	-,077	-,216	,831
	AG29	1,505	,382	,015	,039	,969
	AG30	4,222	,224	,050	,188	,852

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG, SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 11 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema agresivnosti na kriterij koga čine svih 6 testova za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple krelacije $R = .721$. Koeficijent determinacije R Square nam pokazuje objašnjenost 52% varijabiliteta (.520), dok je nivo značajnosti $Sig = .049$, što nam govori da povezanost dva navedena sistema varijabli statistički značajna.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora agresivnosti na kriterijske varijable. Analizom uticaja svake pojedina varijable možemo zaključiti da najveći uticaj imaju sljedeće varijable: AG05 (.050), AG08 (.022), AG20 (.045) i AG21 (.043). Četiri navedene varijable pokazuju statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij, a one glase:

AG05 - „ Često ne mogu razumjeti zašto sam toliko ljuta i zlovoljna”,

AG08 - „ Ponekad mi dođe da psujem”,

AG20 - „ Često ni sama ne mogu predvidjeti kako ću na nešto reagovati”,

AG21 - „ Većina ljudi pokušava da uzme što više od društva i da mu istovremeno vrati što je moguće manje”.

Dakle, navedene četiri tvrdnje su se pokazale kao najbolji prediktori u predviđanju rezultata kod motoričkih zadataka koji su bili zadati fudbalerkama za navedeni uzrast, a koje se odnose na usvojenost elemenata fudbalske tehnike (primanja i udarci po lopti).

Agresivnost pokazuje pozitivan uticaj na izvođenje tehničkih elemenata u fudbalskoj igri, međutim, samo ako je ona na nivou asertivnosti (o kojoj je ranije bilo riječi) ili kako je neki stručnjaci nazivaju sportskom agresivnošću. Sigurno da bez ove osobine fudbalerke ne bi mogle pokazati dobre rezultate u igri, posebno u savremenom fudbalu, gdje treneri traže da se igra agresivno („na ivici faula”). Međutim, ukoliko se agresivnost u igri ispoljava na većem nivou nego što se traži, onda ona može negativno da djeluje na igrače, a samim tim i na cijeli ishod utakmice (posebno u savremenom fudbalu gdje nijanse odlučuju o krajnjem ishodu meča). Uticaj agresivnosti bi sigurno bio bolje prikazan da je u istraživanju bilo situaciono – motoričkih testova u kojima učestvuje i protivnički igrač, međutim, zbog nepostojanja takvih testova, istraživači su ograničeni na postojeće testove koji se vremenom usavršavaju.

Na samim testiranjima agresivnost od strane fudbalerki bila je ispoljena na različite načine: u slučaju nepravilnog primanja lopte insistiranje na ponavljanju testa radi boljeg rezultata (stvorenja takmičarska atmosfera), jaki udarci prema partneru u slučaju višestrukog nepreciznog dodavanja, dakle, sve u cilju dobijanja što bolje ocjene na testu.

Dobijeni rezultati su uglavnom slični sa rezultatima u nekim ranijim istraživanjima gdje su u uzorak ispitanika bili fudbaleri, košarkaši, kao i učenice srednje škole (Bajramović 2006., Bradić 2003., Mivrić 2006.). U svim istraživanjima vršena je prediktorska vrijednost agresivnosti na rezultate u situacino – motoričkim testovima za fudbalere, košarkaše, kao i za ostale sportske igre. Rezultati su pokazali da agresivnost pozitivno utiče na rezultate u navedenim testovima.

Tabela 12 – regresiona analiza primanja lopti u prostoru anksioznosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.614	.377	.165	.731	.021

a Predictors: (Constant), SCAT01 – SCAT15

Coefficients

		Unstandard. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	SCAT01	7.226	.137	.010	.043	.958
	SCAT02	-2.967	.131	-.054	-.226	.822
	SCAT03	-.203	.102	-.310	-1.993	.053
	SCAT04	-.209	.172	-.220	-1.218	.230
	SCAT05	2.602	.111	.039	.235	.815
	SCAT06	.189	.113	.321	1.677	.101
	SCAT07	4.617	.146	.057	.015	.754
	SCAT08	-8.064	.104	-.151	-.772	.444
	SCAT09	.310	.151	.498	2.055	.046
	SCAT10	-9.224	.084	-.160	-1.093	.280
	SCAT11	.117	.108	.163	1.084	.284
	SCAT12	-.182	.129	-.290	-1.413	.165
	SCAT13	-7.209	.098	-.107	-.734	.467
	SCAT14	.240	.094	.367	2.567	.014
	SCAT15	.129	.116	.225	1.110	.273

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG

Tabela 12 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema anksioznosti na kriterij koga čine testovi za procjenu primanja lopte (SMPLU, SMPLN i SMPLG).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple krelacije $R = .614$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 37% varijabiliteta (.377), dok je nivo značajnosti $Sig = .021$, što nam pokazuje da je prediktorska vrijednost navedenog sistema varijabli na kriterij statistički značajna.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora anksioznosti na kriterijske varijable. Analizom uticaja pojedinih varijabli možemo zaključiti da najveći uticaj imaju sljedeće varijable: SCAT09 (.046) i SCAT14 (.014). Dvije navedene varijable pokazuju statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij, a one glase:

SCAT09 - „Neposredno pred takmičenje osjećam da mi srce kuca brže nego obično”.

SCAT14 - „Postajem nervozna u želji da počnem što prije da se takmičim”.

Dakle, navedene dvije tvrdnje su se pokazale kao najbolji prediktori u predviđanju rezultata kod motoričkih zadataka koji su bili zadati fudbalerkama za navedeni uzrast.

Pregledom varijabli koje su imale statistički značajan uticaj na kriterij možemo zaključiti da osjećaj koji je karakterističan kod raznih sportista prije početka takmičenja može uticati na dalje takmičenje. Želja za takmičenjem kao i optimalna količina odgovornosti, malim dijelom i treme kod fudbalerki predstavlja osobine koje pozitivno utiču na njihovu uspješnost u igri, što se pokazalo i na testovima za procjenu primanja lopte.

Tabela 13 – regresiona analiza udaraca po lopti u prostoru anksioznosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.450	.203	-.069	1.129	.022

a Predictors: (Constant), SCAT01 – SCAT15

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	SCAT01	-2.423	.197	-.025	-.123	.903
	SCAT02	.135	.189	.187	.714	.479
	SCAT03	-.290	.147	-.336	-1.974	.045
	SCAT04	-3.793	.247	-.030	-.153	.879
	SCAT05	.190	.160	.216	1.191	.240
	SCAT06	.101	.163	.130	.619	.539
	SCAT07	-8.050	.211	-.075	-.382	.705
	SCAT08	-9.076	.151	-.129	-.603	.550
	SCAT09	1.397	.218	.017	.064	.949
	SCAT10	-.140	.122	-.184	-1.149	.257
	SCAT11	.102	.156	.108	.655	.516
	SCAT12	-.112	.186	-.135	-.601	.551
	SCAT13	3.539	.141	.040	.250	.804
	SCAT14	-5.885	.135	-.068	-.436	.665
	SCAT15	1.991	.168	.026	.119	.906

a Dependent Variable(s): SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 13 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema anksioznosti na kriterij koga čine testovi za procjenu udaraca po lopti (SMULP, SMULG i SMUDK).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple krelacije $R = .450$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 20% varijabiliteta (.203), dok je nivo značajnosti $Sig = .022$, što nam pokazuje da je prediktorska vrijednost navedenog sistema varijabli na kriterij statistički značajna.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora anksioznosti na kriterijske varijable. Analizom uticaja pojedinih varijabli možemo zaključiti da najveći uticaj ima sljedeća varijabla: SCAT03 (.045). Od svih varijabli iz prostora anksioznosti samo varijabla SCAT03 pokazuje statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij, a ona glasi:

SCAT03 - „Prije početka takmičenja brinem da neću uspjeti.”.

Dakle, navedena tvrdnja se pokazala kao najbolji prediktor u predviđanju rezultata kod motoričkih zadataka koji su bili zadati fudbalerkama za navedeni uzrast.

Uvidom u izolovanu varijablu koja je u ovom slučaju pokazala najveći uticaj na kriterij možemo zaključiti da osjećaj koji se kod fudbalerki javlja prije takmičenja, jedna vrsta zabrinutosti, može uticati na uspjeh u samom takmičenju. Prevelika briga i konstantno razmišljanje o neuspjehu prije samog takmičenja može negativno uticati na uspjeh u samom takmičenju.

Na samim testiranjima su one fudbalerke koje su pokazale jednu dozu zabrinutosti od neuspjeha pred ocjenjivačima ponavljale iste greške u želji za postizanjem boljih rezultata.

Tabela 14 – regresiona analiza situaciono – motoričkih sposobnosti (elemenata fudbalske tehnike) u prostoru anksioznosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.683	.466	-.087	1.190	.021

a Predictors: (Constant), SCAT01 – SCAT15

Coefficients

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	SCAT01	-,107	,155	-,134	-,691	,493
	SCAT02	-,128	,149	-,213	-,861	,394
	SCAT03	-,114	,116	-,159	-,985	,330
	SCAT04	-,9126	,195	-,087	-,468	,642
	SCAT05	3,727	,126	,051	,296	,768
	SCAT06	,167	,128	,258	1,304	,199
	SCAT07	,116	,166	,130	,700	,488
	SCAT08	,116	,119	,197	,975	,335
	SCAT09	,158	,171	,231	,921	,362
	SCAT10	-,9,922	,096	-,157	-,1,036	,006
	SCAT11	,307	,123	,388	2,498	,016
	SCAT12	-,178	,146	-,259	-,1,219	,229
	SCAT13	-,119	,111	-,161	-,1,065	,293
	SCAT14	1,442	,106	,020	,136	,893
	SCAT15	,192	,132	,306	1,455	,153

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG, SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 14 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema anksioznosti na kriterij koga čini svih 6 testova za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple krelacije $R = .683$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 46% varijabiliteta (.466), dok je nivo značajnosti $Sig = .021$, što nam pokazuje da je prediktorska vrijednost navedenog sistema varijabli na kriterij statistički značajna. Ovakvi rezultati nam govore da anksioznost ima uticaja na rezultate u situaciono – motoričkim testovima.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora anksioznosti na kriterijske varijable. Analizom uticaja pojedinih varijabli možemo zaključiti da najveći uticaj imaju sljedeće varijable: SCAT10 (.006) i SCAT11 (.016). Dvije navedene varijable pokazuju statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij, a one glase:

SCAT10 - „Kad se takmičim strijepim da ne napravim grešku” i

SCAT11 - „Nervozna sam prije nego počnem da igram”.

Dakle, navedene dvije tvrdnje su se pokazale kao najbolji prediktori u predviđanju rezultata kod motoričkih zadataka koji su bili zadati fudbalerkama za navedeni uzrast, a koje se odnose na usvojenost elemenata fudbalske tehnike (primanja i udarci po lopti).

Kao što smo u uvodnom dijelu rada napomenuli da anksioznost ponekad pozitivno utiče na rezultate u sportu, a ponekad negativno (zavisu u kojoj mjeri je kod sportista izražena), tako ovdje možemo reći nešto više o tome na osnovu rezultata. Generalno, bez određene doze anksioznosti nema ni odgovarajuće odgovornosti kod sportista. Dakle, strijepnja u određenoj mjeri da se u situaciji igre prave greške (gdje su uključeni i testirani elementi igre) nam govori o odgovornosti fudbalerki koje će tada vjeovatno sa većim nivoom koncentracije djelovati u samom takmičenju. Međutim, ukoliko ova osobina pređe granice može kontraproduktivno da djeluje.

Kada rezultate posmatramo kroz varijable koje su se izolovala sa najvećim koeficijentom predikcije, možemo reći da tvrdnja „Kad se takmičim strijepim da ne napravim

grešku” potvrđuje pređašnju priču pa možemo zaključiti da za ovaj uzorak ispitanika bez određene strijepnje od neuspjeha nema ni dobrih rezultata u samom takmičenju, što se pokazalo i na samim testiranjima.

Dobijeni rezultati su uglavnom slični sa rezultatima u nekim ranijim istraživanjima gdje su u uzorak ispitanika bili fudbaleri i košarkaši. (Bajramović 2006., Bradić 2003.). Anksioznost kao osobina ličnosti u ovim istraživanjima se pokazala kao uticajna na rezultate u situaciono – motoričkim testovima kod fudbalera i košarkaša, a ovo istraživanje pokazuje da ni fudbalerke ne odstupaju od navedenih sportista.

Tabela 15 – regresiona analiza primanja lopti u prostoru inferiornosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.861	.741	-.093	1.132	.871

a Predictors: (Constant), KOIN01 – KOIN45

Coefficients

		Unstandard. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	KOIN01	.526	6.101	.585	.086	.933
	KOIN02	1.213	7.621	1.369	.159	.876
	KOIN03	-.688	1.064	-.922	-.646	.529
	KOIN04	-1.378	2.808	-1.610	-.491	.631
	KOIN05	.173	3.500	.210	.049	.961
	KOIN06	-.175	2.108	-.213	-.083	.935
	KOIN07	1.580	2.303	.020	.007	.995
	KOIN08	-.508	1.236	-.601	-.411	.687
	KOIN09	-.731	1.051	-1.030	-.696	.498
	KOIN10	.127	1.038	.148	.122	.905
	KOIN11	-1.053	3.358	-1.291	-.313	.759
	KOIN12	.408	2.419	.424	.169	.869
	KOIN13	.647	2.742	.811	.236	.817
	KOIN14	.273	2.328	.362	.117	.908
	KOIN15	.134	4.137	.192	.032	.975
	KOIN16	.491	3.225	.716	.152	.881
	KOIN17	-1.669	2.481	-2.119	-.673	.512
	KOIN18	.940	1.895	1.194	.496	.628
	KOIN19	.156	2.537	.195	.062	.952
	KOIN20	-.208	5.680	-.251	-.037	.971
	KOIN21	2.324	2.383	.032	.010	.992
	KOIN22	-.559	4.482	-.688	-.125	.902
	KOIN23	.549	5.111	.564	.108	.916
	KOIN24	.734	3.915	.929	.188	.854

	KOIN25	1.467	3.578	2.017	.410	.688
	KOIN26	.102	3.895	.102	.026	.979
	KOIN27	-.602	3.557	-.815	-.169	.868
	KOIN28	-.749	1.606	-.932	-.466	.648
	KOIN29	-8.308	2.593	-.091	-.032	.975
	KOIN30	-.635	1.522	-.620	-.417	.683
	KOIN31	.581	1.785	.760	.326	.750
	KOIN32	-1.367	3.811	-1.746	-.359	.725
	KOIN33	.715	3.211	.864	.223	.827
	KOIN34	1.066	5.513	.911	.193	.849
	KOIN35	.617	1.987	.784	.310	.761
	KOIN36	-.473	2.450	-.530	-.193	.850
	KOIN37	.217	7.045	.267	.031	.976
	KOIN38	.682	2.556	.828	.267	.793
	KOIN39	-1.442	2.701	-1.641	-.534	.602
	KOIN40	-.379	.988	-.480	-.384	.707
	KOIN41	.246	.721	.266	.341	.738
	KOIN42	-.347	1.866	-.293	-.186	.855
	KOIN43	.518	1.098	.637	.472	.644
	KOIN44	-.586	3.036	-.617	-.193	.850
	KOIN45	.860	4.183	.983	.206	.840

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG

Tabela 15 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema inferiornosti na kriterij koga čine testovi za procjenu primanja lopte (SMPLU, SMPLN i SMPLG).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je nivo signifikantnosti Sig = .871 i da ne postoji statistička značajnost kada je u pitanju inferiornost kao prediktor. Dakle, koeficijenti determinacije i multiple korelacije nijesu značajni na unaprijed određenom nivou signifikantnosti ($\leq .05$), pa se može zaključiti da inferiornost nema uticaja na rezultate u testovima za procjenu primanja lopte.

Tabela 16 – regresiona analiza udaraca po lopti u prostoru inferiornosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.803	.645	-.496	1.015	.957

a Predictors: (Constant), KOIN01 – KOIN45

Coefficients

		Unstandard. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	KOIN01	-1.421	5.471	-2.062	-.260	.799
	KOIN02	2.093	6.835	3.081	.306	.764
	KOIN03	.231	.954	.403	.242	.812
	KOIN04	-.145	2.518	-.221	-.058	.955
	KOIN05	-2.555	3.139	-.040	-.008	.994
	KOIN06	-.838	1.890	-1.332	-.443	.664
	KOIN07	.301	2.066	.485	.146	.886
	KOIN08	-.377	1.108	-.582	-.340	.739
	KOIN09	-3.589	.942	-.066	-.038	.970
	KOIN10	-.282	.931	-.429	-.303	.766
	KOIN11	-.397	3.012	-.636	-.132	.897
	KOIN12	-.414	2.169	-.561	-.191	.852
	KOIN13	.661	2.460	1.081	.269	.792
	KOIN14	.652	2.088	1.127	.312	.759
	KOIN15	-.911	3.711	-1.708	-.246	.810
	KOIN16	1.698	2.892	.032	.006	.995
	KOIN17	.253	2.225	.418	.113	.911
	KOIN18	.352	1.700	.583	.207	.839
	KOIN19	.688	2.275	1.119	.303	.767
	KOIN20	-.714	5.094	-1.125	-.140	.891
	KOIN21	-.418	2.137	-.754	-.196	.848
	KOIN22	.991	4.020	1.589	.246	.809
	KOIN23	-.848	4.584	-1.136	-.185	.856
	KOIN24	.512	3.511	.846	.146	.886
	KOIN25	.486	3.209	.873	.152	.882
	KOIN26	.901	3.493	1.171	.258	.800
	KOIN27	-.359	3.190	-.634	-.112	.912
	KOIN28	-.363	1.440	-.590	-.252	.805
	KOIN29	-.477	2.326	-.681	-.205	.841
	KOIN30	-.409	1.365	-.521	-.300	.769
	KOIN31	-.164	1.601	-.280	-.102	.920
	KOIN32	-.836	3.418	-1.394	-.245	.810
	KOIN33	.338	2.880	.532	.117	.908
	KOIN34	1.217	4.945	1.357	.246	.809
	KOIN35	.751	1.782	1.247	.422	.680
	KOIN36	.425	2.197	.621	.193	.850
	KOIN37	-.683	6.318	-1.094	-.108	.915
	KOIN38	.474	2.293	.750	.207	.839
	KOIN39	2.282	2.422	.034	.009	.993
	KOIN40	-.598	.886	-.988	-.675	.511
	KOIN41	-.228	.647	-.322	-.353	.730
	KOIN42	-.382	1.673	-.420	-.228	.823
	KOIN43	-3.402	.985	-.055	-.035	.973
	KOIN44	.119	2.723	.164	.044	.966
	KOIN45	.535	3.751	.798	.143	.889

a Dependent Variable(s): SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 16 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema inferiornosti na kriterij koga čine testovi za procjenu udaraca po lopti (SMULP, SMULG i SMUDK).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je nivo signifikantnosti Sig = .957 i da ne postoji statistička značajnost kada je u pitanju inferiornost kao prediktor za navedeni kriterij. Dakle, koeficijenti determinacije i multiple korelacije nijesu značajni na unaprijed određenom nivou signifikantnosti ($\leq .05$), pa se može zaključiti da inferiornost nema uticaja na rezultate u testovima za procjenu udaraca po lopti.

Tabela 17 – regresiona analiza situaciono – motoričkih sposobnosti (elemenata fudbalske tehnike) u prostoru inferiornosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	,845	,714	-,206	1,283	,820

a Predictors: (Constant), KOIN01 – KOIN45

Coefficients

		Unstandar. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	KOIN01	-1,072	6,914	-1,105	-,155	,879
	KOIN02	2,208	8,638	2,309	,256	,423
	KOIN03	-1,097	1,206	-1,363	-,909	,379
	KOIN04	-1,282	3,182	-1,389	-,403	,693
	KOIN05	2,126	3,967	2,388	,536	,600
	KOIN06	-,238	2,389	-,269	-,100	,922
	KOIN07	,590	2,610	,675	,226	,824
	KOIN08	-1,154	1,400	-1,266	-,824	,424
	KOIN09	-1,448	1,191	-1,890	-1,216	,244
	KOIN10	2,266	1,176	,024	,019	,985
	KOIN11	-1,263	3,806	-1,436	-,332	,745
	KOIN12	1,419	2,741	1,368	,518	,613
	KOIN13	1,867	3,108	2,168	,601	,558
	KOIN14	,374	2,639	,460	,142	,889
	KOIN15	1,529	4,689	2,037	,326	,749
	KOIN16	,694	3,655	,939	,190	,852
	KOIN17	-1,843	2,812	-2,170	-,655	,523
	KOIN18	1,653	2,148	1,948	,770	,454
	KOIN19	,511	2,875	,591	,178	,861
	KOIN20	-,547	6,437	-,613	-,085	,933
	KOIN21	-,831	2,701	-1,064	-,308	,763
	KOIN22	1,167	5,080	1,330	,230	,822
	KOIN23	-1,182	5,793	-1,125	-,204	,841
	KOIN24	,362	4,437	,424	,082	,936
	KOIN25	,333	4,055	,424	,082	,936
	KOIN26	-,596	4,415	-,551	-,135	,895
	KOIN27	-,913	4,031	-1,146	-,226	,824

KOIN28	-1,255	1,820	-1,448	-,689	,741
KOIN29	-,676	2,939	-,686	-,230	,822
KOIN30	-1,104	1,725	-,999	-,640	,533
KOIN31	,666	2,023	,808	,329	,747
KOIN32	-3,446	4,319	-4,080	-,798	,438
KOIN33	1,259	3,639	1,409	,346	,735
KOIN34	2,657	6,249	2,105	,425	,677
KOIN35	1,175	2,252	1,385	,522	,610
KOIN36	,133	2,777	,138	,048	,963
KOIN37	1,227	7,985	1,396	,154	,880
KOIN38	,514	2,897	,578	,177	,862
KOIN39	-,148	3,061	-,156	-,048	,962
KOIN40	-,345	1,120	-,405	-,308	,762
KOIN41	,156	,817	,157	,191	,851
KOIN42	-,573	2,115	-,448	-,271	,790
KOIN43	,350	1,245	,399	,281	,783
KOIN44	-,126	3,441	-,123	-,037	,971
KOIN45	,380	4,741	,403	,080	,937

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG, SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 17 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema inferiornosti na kriterij koga čine svih 6 testova za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je nivo signifikantnosti Sig = .820 i da ne postoji statistička značajnost kada je u pitanju inferiornost kao prediktor. Dakle, koeficijenti determinacije i multiple korelacije nijesu značajni na unaprijed određenom nivou signifikantnosti ($\leq .05$), pa se može zaključiti da inferiornost nema uticaja na rezultate u situaciono – motoričkim testovima.

Dobijeni rezultati su slični sa rezultatima nekih dosadašnjih istraživanja gdje se vršio uticaj inferiornosti na rezultate u situaciono – motoričkim testovima na različite uzorke ispitanika (Bajramović, 2006), a ovi rezultati pokazuju da i kada su u pitanju fudbalerke od 15 – 17 godina, prostor inferiornosti nema prediktorskog uticaja na navedeni kriterij.

Međutim, iz prakse možemo reći da inferiornost može negativno da utiče na uspjeh u takmičenju kada je fudbalska igra u pitanju. Svakako da posjedovanje osobina kao što su plašljivost, stidljivost itd. (neki od indikatora inferiornog ponašanja) negativno utiču na psihi kod fudbalerki, a samim tim ispoljavanje tih osobina u fudbalskoj utakmici dovodi do lošijih rezultata.

6.2.3 Regresione analize situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike) u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti

Tabela 18 – regresiona analiza primanja lopti u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.706	.493	-.070	1.120	.004

a Predictors: (Constant), BMTDM, BMOSS, BMTAN, BM20M, BMTNZ, BMPON, BMKUS, BMSVM, BMSDM

Coefficients

Model		Unstandar. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	BMOSS	-3.242	.121	-.045	-.269	.789
	BMPON	-3.099	.085	-.057	.003	.001
	BMKUS	.248	.191	.233	0.004	.031
	BM20M	2.011	.825	.004	.024	.981
	BMTAN	-2.979	.059	-.081	-.507	.614
	BMTNZ	1.351	.063	.004	.021	.983
	BMSDM	2.277	.010	.005	.023	.982
	BMSVM	3.168	.029	.201	1.080	.285
	BMTDM	-6.383	.008	-.188	-.844	.403

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG

Tabela 18 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema bazičnih motoričkih sposobnosti na kriterij koga čine testovi za procjenu primanja lopte (SMPLU, SMPLN i SMPLG).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen veoma visok koeficijent multiple korelacije $R = .706$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 49% varijabiliteta (.493), dok je nivo značajnosti $Sig = .004$, što nam pokazuje da je povezanost između dva navedena skupa varijabli statistički značajna.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora bazičnih motoričkih sposobnosti na kriterijske varijable pa možemo zaključiti da najveći

uticaj imaju sljedeće varijable: BMPON i BMKUS (poligon natraške i koraci u stranu). Dvije navedene varijable pokazuju statistički značajnu prediktivnu vrijednost na kriterij.

Kao što možemo primijetiti, obje varijable koje su se izolovale sa najvećim koeficijentom prediktivne vrijednosti na kriterij pripadaju prostoru agilnosti (u širem smislu koordinacije). Logiku u tome možemo potražiti u načinu izvođenja testova za procjenu primanja lopte, koja se razlikuju od situacionih uslova. Za prikazivanje školske tehnike kada su primanja lopte u pitanju, u uslovima bez remetećih faktora (igrači iz suprotne ekipe itd...) koordinacija (agilnost u užem smislu) najvećim dijelom igra glavnu ulogu kada je u pitanju uspješnost kod izvođenja složenih kretnih struktura, kada su u pitanju elementi fudbalske tehnika primanja lopte.

Varijable za procjenu brzine i eksplozivne snage parcijalno nijesu pokazale prediktivnu vrijednost koja je statistički značajna, vjerovatno iz razloga koje smo ranije naveli.

Tabela 19 – regresiona analiza udaraca po lopti u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	.286	.082	-.083	1.303	.172

a Predictors: (Constant), BMTDM, BMOSS, BMTAN, BM20M, BMTNZ, BMPON, BMKUS, BMSVM, BMSDM

Coefficients

		Unstandard. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
Model		B	Std. Error	Beta		
	BMOSS	-6.026	.140	-.072	-.429	.670
	BMPON	2.555	.099	.004	.026	.980
	BMKUS	6.565	.223	.053	.295	.769
	BM20M	.803	.959	.133	.037	.007
	BMTAN	2.836	.068	.067	.415	.680
	BMTNZ	-5.352	.073	-.123	-.731	.468
	BMSDM	9.547	.011	.172	.839	.406
	BMSVM	-2.263	.034	-.124	-.663	.510
	BMTDM	9.293	.009	.236	0.056	.296

a Dependent Variable(s): SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 19 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema bazičnih motoričkih sposobnosti na kriterij koga čine testovi za procjenu udaraca po lopti (SMULP, SMULG i SMUDK).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple korelacije $R = .286$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost svega 8% varijabiliteta (.082), dok je nivo značajnosti $Sig = .172$, dakle, nemamo statistički značajnu vrijednost, a prema tome ni uticaj prediktorskog sistema na navedeni kriterij.

Tabela 20 – regresiona analiza situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike) u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Sig.
1	,523	,273	-,041	1,312	,050

a Predictors: (Constant), BMTDM, BMOSS, BMTAN, BM20M, BMTNZ, BMPON, BMKUS, BMSVM, BMSDM

Coefficients

Model		Unstandar. Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
	BMOSS	2,093	,141	,024	,148	,883
	BMPON	6,089	,100	,001	,006	,005
	BMKUS	8,826	,224	,070	,394	,696
	BM20M	,586	,966	,095	,007	,047
	BMTAN	-3,348	,069	-,077	-,487	,629
	BMTNZ	2,418	,074	,054	,328	,744
	BMSDM	6,827	,011	,120	,596	,554
	BMSVM	3,941	,034	,021	,115	,909
	BMTDM	-1,282	,009	-,317	-1,447	,035

a Dependent Variable(s): SMPLU, SMPLN, SMPLG, SMULP, SMULG, SMUDK

Tabela 20 nam prikazuje regresionu analizu prediktorskog sistema bazičnih motoričkih sposobnosti na kriterij koga čine svih 6 testova za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Na osnovu rezultata prikazanih u tabeli možemo zaključiti da je regresionom analizom primijenjenom u ovom prostoru dobijen koeficijent multiple krelacije $R = .523$, koji je relativno visok. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 27% ukupnog varijabiliteta (.273). Preostali procenat neobjašnjenog dijela varijabiliteta zauzimaju drugi prostori u antropološkom statusu fudbalerki, između ostalih značajno mjesto zauzima i prostor konativnih karakteristika. Nivo značajnosti iznosi $\text{Sig} = .050$, što znači da je povezanost prediktorskog i kriterijskog skupa varijabli statistički značajna.

U tabeli možemo vidjeti i parcijalni uticaj svake pojedine varijable iz prostora bazičnih motoričkih sposobnosti na kriterijske varijable pa možemo zaključiti da najveći uticaj imaju sljedeće varijable: BMPON (poligon natraške), BM20M (trčanje 20m visoki start) i BMTDM (troskok u dalj iz mjesta). Dakle, iz navedenog možemo tvrditi da varijable koje definišu koordinacione sposobnosti kao i brzinsko – eksplozivni karakter kretanja kod fudbalerki imaju značajnu prediktivnu vrijednost a samim tim i veliku ulogu kada su u pitanju izvođenja složenih kretnih struktura elemenata tehnike u fudbalu (primanja i udarci po lopti). Kao što vidimo u tabeli 20, iz sva tri prostora bazičnih motoričkih sposobnosti koja su testirana, izdvojila se po jedna varijabla sa visokim prediktivnim vrijednostima. To su varijable za procjenu agilnosti, brzine i eksplozivne snage donjih ekstremiteta.

Generalno, možemo ustanoviti da za uspjeh u izvođenju složenih kretnih struktura u fudbalu u velikom dijelu determinišu u širem smislu koordinacione sposobnosti (agilnost kao dio opšte koordinacije u ovom slučaju), eksplozivna snaga donjih ekstremiteta, kao i brzina trčanja na 20m za navedeni uzorak ispitanika .

Dobijeni rezultati su potvrda nekih ranijih istraživanja u kojima su se vršile relacije prostora bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti (Jerković, Barišić i Skoko - 1992, Hadžić - 2004, Raičković – 2005 itd.) gdje su u uzorak istraživanja bili uključeni fudbaleri. Međutim, rezultati u ovom istraživanju upućuju na povezanost navedena dva prostora i kod fudbalerki uzrasta od 15 do 17 godina u Crnoj Gori, iako sa nižim koeficijentima povezanosti i determinacije.

7. ZAKLJUČAK

U cilju utvrđivanja povezanosti nekih bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti, kao i prediktivnog uticaja bazičnih motoričkih sposobnosti i konativnih dimenzija ličnosti na situaciono – motoričke sposobnosti fudbalerki u Crnoj Gori, analizirani su rezultati koji su dobijeni na uzorku od 60 fudbalerki, uzrasta od 15 do 17 godina, koje se takmiče u ženskoj fudbalskoj ligi – Trofej Crne Gore.

Na navedenom uzorku izmjereno je ukupno 18 varijabli, i to:

- u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti, devet manifestnih varijabli koje su hipotetski pokrile sljedeće latentne dimenzije: agilnost, brzinu i eksplozivnu snagu (po tri testa),
- u prostoru konativnih karakteristika, tri skale: skala za mjerenje crte sportske anksioznosti, skala za procjenu sportske agresivnosti i skala kompleksa inferiornosti,
- u prostoru situaciono – motoričkih sposobnosti, šest varijabli koje su pokrile dvije latentne dimenzije, primanja lopte i udarci po lopti (po tri testa).

Mjerni instrumenti koji su korišteni u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti uzeti su iz nekih ranijih mnogobrojnih istraživanja. U tim istraživanjima su u uzorak ispitanika obično ulazili fudbaleri, a skale za procjenu konativnih karakteristika su korištene u raznim istraživanjima gdje su u uzorak ulazili razni sportisti, učenici itd.

Primijenjeni mjerni instrumenti za procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti izabrani su na osnovu činjenice da u novijoj literaturi kada je problematika savremenog fudbala u pitanju nailazimo na pristup istaknutih stručnjaka koji propagiraju agilnost, brzinu i eksplozivnost kao fundamentalne motoričke sposobnosti u predikciji vrhunskih rezultata.

Osnovni centralni i disperzioni parametri raspodjele ostvarenih rezultata kod primijenjenih testova, uz grešku nivoa .05, potvrđuju postojanje normalnosti distribucije iskazanih vrijednosti.

Kada su u pitanju testovi za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti, odnosno elementi fudbalske tehnike, radi boljeg uvida u njihovo stanje i validnost urađene su matrice korelacija za svaki pojedinačan test između sva tri mjerioca. One su prikazane i detaljno komentarisane u PRILOZIMA.

Zbog boljeg i kvalitetnijeg uvida u cjelokupno ponašanje tretiranih varijabli, kao i veličinu međusobnih uticaja, primijenjene su kanonička korelaciona analiza i regresiona analiza u manifestnom prostoru.

Jedan od ciljeva u ovom istraživanju je bio utvrditi stepen povezanosti između manifestnih varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti i manifestnih varijabli situaciono – motoričkih sposobnosti. Za utvrđivanje takve povezanosti korištena je kanonička korelaciona analiza.

Kanoničkom korelacionom analizom izdvojila se jedna značajna i pozitivna kanonička funkcija kojom je objašnjena generalna povezanost bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti na nivou značajnosti $p = ,021$. Dobijeni koeficijent korelacije nije očekivano visok kao u nekim ranijim istraživanjima i iznosi ,571 (Cannonical R) i može da objasni 36% zajedničkog varijabiliteta (Cannonical R – Square).

Projektovanjem izolovane kanoničke funkcije na prostor manifestnih bazičnih motoričkih varijabli i varijabli za procjenu fudbalske tehnike (situaciono – motoričke sposobnosti) dobijeno je da najveće projekcije na tu izolovanu kanoničku funkciju imaju sljedeće varijable:

- BMTDM, BMPON, BMOSS, BM20M i BMSDM (iz prostora bazičnih motoričkih sposobnosti) i
- SMPLU, SMPLN, SMPLG i SMULP (iz prostora situaciono – motoričkih sposobnosti).

Logičku povezanost između sistema varijabli za procjenu bazičnih motoričkih i situaciono – motoričkih sposobnosti možemo definisati i kao uspjeh u izvođenju tehničkih fudbalskih elemenata koji između ostalog, jednim dijelom zavisi i od nivoa bazičnih motoričkih sposobnosti. Izvođenje složenih kretnih struktura za navedeni uzorak u najvećoj mjeri zavisi od agilnosti (koordinacionih sposobnosti), u manjem dijelu eksplozivne snage donjih ekstremiteta i brzine. Na osnovu navedenih rezultata možemo konstatovati da je potvrđenja parcijalna hipoteza **H1**, koja glasi:

H1 – Očekuju se statistički značajne korelacije varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti i varijabli za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Regresionom analizom vršen je prediktorski uticaj konativnih dimenzija ličnosti na rezultate u situaciono – motoričkim testovima, pa je u skladu sa tim jedan od ciljeva bio *utvrditi prediktivnu vrijednost (uticaj) varijabli koje definišu konativne dimenzije ličnosti na situaciono- motoričke sposobnosti*. Na tom nivou urađene su regresione analize situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru agresivnosti, anksioznosti i inferiornosti.

Za dublju analizu urađene su regresione analize gdje su kriteriji bili setovi od po tri varijable za procjenu primanja lopti i udaraca po lopti u prostoru agresivnosti, anksioznosti i inferiornosti, a za provjeru i uticaj na cjelokupnu bateriju od šest testova za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti, gdje su dobijeni sljedeći rezultati:

- Regresionom analizom situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru agresivnosti dobijen je koeficijent multiple krelacije $R = .721$. Koeficijent determinacije R^2 Square nam pokazuje objašnjenost 52% varijabiliteta (.520), na nivou značajnosti $Sig = .049$.

- Regresionom analizom situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru anksioznosti dobijen je koeficijent multiple krelacije $R = .683$. Koeficijent determinacije R^2 Square nam pokazuje objašnjenost 46% varijabiliteta (.466), na nivou značajnosti $Sig = .021$.

- Regresionom analizom situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru inferiornosti dobijen je nivo signifikantnosti $Sig = .820$, dakle, koeficijenti determinacije i multiple korelacije nijesu značajni na unaprijed određenom nivou signifikantnosti ($\leq .05$).

Iz navedenih rezultata regresionih analiza situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru agresivnosti, anksioznosti i inferiornosti možemo zaključiti da na rezultate u situaciono – motoričkim testovima utiču agresivnost i anksioznost, a da to nije slučaj i sa inferiornošću. Prema tome možemo konstatovati da je djelimično potvrđena parcijalna hipoteza **H2** koja glasi:

H2 - Očekuje se statistički značajan uticaj varijabli koje definišu konativne dimenzije ličnosti fudbalerki na sisteme varijabli za procjenu situaciono-motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Regresionom analizom vršen je i prediktorski uticaj bazičnih motoričkih sposobnosti na rezultate u situaciono – motoričkim testovima, pa je u skladu sa tim jedan od ciljeva bio *utvrditi prediktivnu vrijednost (uticaj) manifestnih varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti na situaciono - motoričke sposobnosti*. Na tom nivou urađene su regresione analize primanja lopti i udaraca po lopti u prostoru bazične motorike, a kao provjera i regresiona analiza gdje je kriterij baterija od svih šest testova situacione motorike u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti, koju ćemo ovdje pomenuti.

Možemo zaključiti da je regresionom analizom situaciono – motoričkih sposobnosti u prostoru bazičnih motoričkih sposobnosti dobijen koeficijent multiple korelacije $R = .523$. Koeficijent determinacije nam pokazuje objašnjenost 27% ukupnog varijabiliteta (.273). Nivo značajnosti iznosi $\text{Sig} = .050$, što znači da je povezanost prediktorskog i kriterijskog skupa varijabli statistički značajna. Iz navedenog se može zaključiti da bazične motoričke sposobnosti imaju uticaja na rezultate u situaciono – motoričkim testovima, pa prema tome se može konstatovati da je potvrđena parcijalna hipoteza **H3** koja glasi:

H3 – Očekuje se statistički značajan i pozitivan uticaj sistema varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti na sisteme varijabli za procjenu situaciono - motoričkih sposobnosti (elementi fudbalske tehnike).

Na osnovu potvrđenih parcijalnih hipoteza možemo sa sigurnošću konstatovati povezanost između bazičnih motoričkih sposobnosti i situaciono – motoričkih sposobnosti kod fudbalerki uzrasta od 15 do 17 godina u Crnoj Gori, kao i prediktivni uticaj bazičnih motoričkih sposobnosti i konativnih karakteristika na rezultate u situaciono – motoričkim

testovima za navedeni uzorak. Prema tome, opravdana je u velikoj mjeri generalna hipoteza Hg koja glasi:

Hg – Očekuju se statistički značajne korelacije u većem broju varijabli u manifestnim prostorima bazične motorike i situacione motorike, kao i prediktivna vrijednost (uticaj) varijabli bazičnih motoričkih sposobnosti i konativnih dimenzija ličnosti na sisteme varijabli za procjenu situaciono – motoričkih sposobnosti.

Istraživanje je pokazalo značajnu povezanost između bazičnih motoričkih sposobnosti, situaciono – motoričkih sposobnosti i konativnih karakteristika kod fudbalerki uzrasta od 15 do 17 godina. Korištene varijable za tri navedena antropološka prostora su se pokazale ekonomičnim i u datom trenutku optimalno efikasnim ako uzmemo u obzir nivo postojećih uslova i materijalnih sredstava.

Zbog reprezentativnosti uzorka ispitanika, generalizacija dobijenih rezultata u ovom istraživanju je moguća na cijelu populaciju fudbalerki u Crnoj Gori, s obzirom da je u uzorak ispitanika u ovom istraživanju ušlo oko 60 % populacije registrovanih fudbalerki u Crnoj Gori.

Ovo istraživanje može da predstavlja početnu stepenicu za neka buduća istraživanja koja će se baviti problematikom ženskog fudbala u Crnoj Gori i regionu, s obzirom na relativno oskudan broj istraživanja kada su fudbalerke u pitanju, iz razloga što ženski fudbal konačno postaje popularan i kod nas.

Rezultati ovog istraživanja pokazuju da se kroz razne modalitete ponašanja, kao i kroz procjenu bazičnih motoričkih sposobnosti mogu dobrim dijelom prognozirati rezultati u situaciono – motoričkim testovima. Naravno da značajan udio imaju i ostali antropološki prostori fudbalerki koji nijesu obuhvaćeni ovim istraživanjem. Rezultati mogu i poslužiti i pri selekciji fudbalerki mlađeg uzrasta, analiziranju modaliteta ponašanja i njihovog uticaja na rezultate u igri, planiranju i programiranju treninga za fudbalerke itd. Veliki doprinos bio bi uvođenje sportskih psihologa u klubove, ili kao alternativa osposobljenost trenera i poznavanje psihologije sportista, čemu treba težiti u budućnosti.

Raznim istraživanjima u svim antropološkim prostorima fudbalerki, upoređivanjem rezultata sa drugim istraživanjima, konstantnim praćenjem trendova u razvoju tehnologije samo možemo i moramo doprinijeti razvoju ženskog fudbala u Crnoj Gori.

Literatura

- Aleksić, V. i Janković, A. (2006). *Fudbal (istorija-teorija-metodika)*. Beograd: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja.
- Bjelica, D. (2003). *Uticaj fudbalskog treninga na biomotorni status kadeta Crne Gore*. Doktorska disertacija. Beograd: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja Univerziteta u Beogradu.
- Bjelica, D. (2005). *Sportski trening i njegov uticaj na antropomotoričke sposobnosti fudbalera četrnaestogodišnjaka mediteranske regije u Crnoj Gori*. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.
- Bjelica, D. (2006). *Sportski trening*. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.
- Bjelica, D. (2008). *Glavne komponente tačnosti udarca nogom po lopti u fudbalskom sportu*. Podgorica: Crnogorska Sportska Akademija.
- Bradić, A. (2003). *Relacije hipotetskih dimenzija ličnosti i uspješnosti u izvođenju situaciono – motoričkih testova kod košarkaša uzrasta od 14 do 16 godina*. Magistarski rad. Sarajevo: Fakultet za fizičku kulturu.
- Brown, L. and Ferrigno, V. (2005). *Training for speed, agility and quickness*. USA: Human Kinetics.
- Cox, R. (1998). *Sports psychology, concepts and applications*. McGraw – Hill.WCB.
- Fratric, F. (2006). *Teorija i metodika sportskog treninga*. Novi Sad: Pokrajinski zavod za sport.
- Gabrijelić, M. (1977). *Manifestne i latentne dimenzije vrhunskih sportaša nekih momčadskih igara u motoričkom, kognitivnom i konativnom prostoru*. Doktorska disertacija. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu.
- Grosser, M., Kraft, H. and Schonborn, R. (2000). *Speed training for tennis*. UK: Meyer & Meyer Sport.
- Hadžić, R. (2004). *Uticaj bazičnih motoričkih sposobnosti na preciznost fudbalera uzrasta 14-16 godina*. SportMont br. 2-3, str. 316 – 322. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.
- History of women's soccer (04.12.2009.) <http://www.soccer-fans-info.com/history-of-women-soccer.html>
- Horga, S. (2009). *Psihologija sporta*. Zagreb: Kineziološki fakultet sveučilišta.

- Idrizović, Dž. i Idrizović, K. (2001): *Osnovi antropomotorike*. Podgorica: Univerzitet Crne Gore.
- Jerković, S., Barišić, V. i Skoko, I. (1992). *Modeliranje i programiranje treninga specijalne izdržljivosti vrhunskih nogometaša*. Kineziologija, vol. 23 (1-2), str. 45-58.
- Kapidžić, A. (2007). *Utjecaj antropoloških karakteristika na rezultate situacionih testova u nogometu*. Doktorska disertacija. Mostar: Univerzitet "Džemal Bijedić", odsjek za Sport i zdravlje.
- Kukolj, M. (1996): *Opšta antropomotorika*. Beograd: Fakultet fizičke kulture.
- Kurelić, N., Momirović, K., Stojanović, M., Šturm, J., Radojević, Đ. i Viskić – Štalec, N. (1975). *Struktura i razvoj morfoloških i motoričkih dimenzija omladine*. Beograd: Institut za naučna istraživanja Fakulteta za fizičko vaspitanje.
- Malacko, J. (2002). *Osnove sportskog treninga*. Beograd: Sportska akademija.
- Malacko, J. i Rađo, I. (2004). *Tehnologija sporta i sportskog treninga*. Sarajevo: F.A.S.T.O.
- Marković, G. i Bradić, A. (2009). *Nogomet – Integralni kondicijski trening*. Sarajevo: Foto art.
- Matkovich, M. (2009). *Elite soccer drills*. USA, HumanKinetics.
- Mekić, M., Hadžić, R., Mirvić, E. i Bukvić, O. (2008). *Utjecaj bazičnih motoričkih sposobnosti i konativnih obilježja na rezultatsku uspješnost u nekim sportskim igrama kod učenika učiteljske škole*. Sport Mont (15,16,17), 829-832. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.
- Mekić, M. (1985). *Povezanost morfoloških, motoričkih i konativnih karakteristika sa rezultatima situacionih testova u nogometu*. Doktorska disertacija. Sarajevo: Fakultet za fizičku kulturu.
- Mekić, M. i Hadžić, R. (2005). *Uticaj bazične motorike na snagu udarca po lopti nogom i glavom u nogometnoj igri*. Sport Mont br.10 – 11, str. 160 - 167. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.
- Mekić M. i Bajramović, Š. (2007). *Kanoničke relacije bazično – motoričkih sposobnosti i uspješnosti u nogometnoj igri kod juniora Premijer lige*. Sport Mont br.12, 13 i 14, str. 323 - 331. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.
- Metikoš, D., Prot, F., Hofman, E., Pintar, Ž. i Oreb, G. (1989). *Mjerenje bazičnih motoričkih dimenzija sportaša*. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu.
- Mikić, B. (1996). *Psihologija sporta*. Tuzla: Filozofski fakultet.

Mikić, B., Biberović, A. i Mačković, S. (2001). *Univerzalna škola sporta*. Tuzla: Filozofski fakultet Univerziteta.

Mirvić, E. (2005). Utjecaj konativnih karakteristika na rezultatsku uspješnost u nekim sportskim igrama kod učenika srednje škole. *Sport Mont* br.10 – 11, str. 223 - 229. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.

Mladenović, I. (2003) *Comparing analysis of anthropometrics and functional abilities of 1986 and 2000 female football representation*. XXVII FIMS World Congress of Sport Medicine. Budapest; 2000, 27-33.

Mušović, A. (2008). *Sportski trening i antropomotoričke sposobnosti fudbalera pionira i učenika osmih razreda*. Diplomski rad. Nikšić: Filozofski fakultet, Odsjek za fizičku kulturu.

Nićin, Đ. (2000). *Antropomotorika*. Novi Sad: Fakultet fizičke kulture.

Opavsky, P. (2009). *FUDBAL – conditio sine qua non*. Beograd: autorsko izdanje.

Opavsky, P. (2009). *Planiranje i programiranje treninga u fudbalskom klubu*. Beograd: Politop.

Origins of women's soccer (04.12.2009).[http://soccer.suite101.com/article.cfm/origins of womens soccer](http://soccer.suite101.com/article.cfm/origins%20of%20womens%20soccer)

Pajević D. i Kasagić Lj. (2001). *Psihologija*. Beograd: Autorsko izdanje.

Pajević D. (2003). *Psihologija sporta i rekreacije*. Beograd: Autorsko izdanje.

Paranosić, V. (1978). *Pristup problemu anksioznosti vrhunskih sportista*. Doktorska disertacija. Beograd.

Paranosić, V. (1982). *Psihologija sporta*. Beograd: SFKJ.

Pearson, A. (2001). *Soccer fitness*. USA, SAQ International.

Perić, D. (2006). *Metodologija naučnih istraživanja*. Novi Sad: Fakultet za sport i turizam.

Perić, D. (1994). *Operacionalizacija istraživanja u fizičkoj kulturi*. Beograd: Fakultet fizičke kulture.

Perić, D. (2000). *Projektovanje i elaboriranje istraživanja u fizičkoj kulturi*. Beograd: Autorsko izdanje.

Polman, R. and Walsh, D. (2004). *Effective conditioning of female soccer players*. *Journal of Sports Sciences*, Volume 22, Issue 2 February 2004 , str. 191 – 203.

Raičković, N. i Rašović, D. (2005). *Relacije između motoričkih sposobnosti i rezultata situaciono-motoričkih sposobnosti fudbalera, učenika osnovnih škola*. *Sport Mont* br. 2-3. str. 299 – 305. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.

Raičković, N. (2005). *Kanonička povezanost situaciono – motoričkih sposobnosti preciznosti i koordinacije i njihov uticaj na uspjeh u fudbalu*. SportMont br. 6-7, str. 223 – 230. Podgorica: Crnogorska sportska akademija.

Ražanica, F. (2005). *Povezanost nekih motoričkih sposobnosti i konativnih regulativnih mehanizama sa uspjehom u sportskim igrama kod učenika srednje škole*. Magistarski rad. Sarajevo: Fakultet za fizičku kulturu.

Rot N. (1981). *Psihologija ličnosti*. Beograd: Autorsko izdanje.

Simev, V. (2005). *Savremena fudbalska taktika*. Skoplje: Univerzitet Sv. Kiril i Metodije.

Smajić, M. (2005). *Relacije morfoloških karakteristika, bazično motoričkih sposobnosti i specifične preciznosti fudbalera uzrasta 10 – 12 godina*. Doktorska disertacija. Novi Sad: Fakultet fizičke kulture.

The spirit of women's soccer. (04.12.2009.) <http://www.womensoccer.com/refs/cpspirit.html>

Verstegen, M and B. Marcello. (2001). *Agility and coordination*. High performance sports conditioning. Bill Foran (ed). Human Kinetics. Champaign, ILL.

William Roy Barfield, Donald T. Kirkendall and Bing Yu (2002). *Kinematic instep kicking differences between elite female and male soccer players*. Journal of Sports Science and Medicine, Volume 1, Issue 3, 72 – 79.

Women's soccer history in the USA: an overview. (04.12.2009). <http://homepages.erver.net/~spectrum/womensoverview.html>

PRILOZI

PRILOG 1 – METRIJSKE KARAKTERISTIKE MJERNIH INSTRUMENATA ZA PROCJENU SITUACIONO – MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI

Tabela 21 - ukupan broj entiteta (N), aritmetička sredina (Mean) i standardna devijacija (Std. Deviation) za varijablu SMPLU (primanje lopte unutrašnjom stranom stopala) posebno za tri nezavisna mjerioca

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
SMPLU1	60	3,016	1,186
SMPLU2	60	3,083	1,168
SMPLU3	60	2,833	1,060
Valid N (listwise)	60		

U tabeli 21 možemo vidjeti neznatne razlike u aritmetičkim sredinama i standardnim devijacijama kod tri različita mjerioca kada je u pitanju varijabla SMPLU (primanje lopte unutrašnjom stranom stopala). Na uzorku od 60 ispitanica primjećujemo da se standardna devijacija kontinuirano smanjivala od prvog do trećeg mjerioca, dok je aritmetička sredina najveća kod drugog mjerioca.

Tabela 22 - matrica korelacija za varijablu SMPLU (primanje lopte unutrašnjom stranom stopala) za tri nezavisna mjerioca

Correlations

	SMPLU1	SMPLU2	SMPLU3
SMPLU1	1,000	,892	,865
SMPLU2	,892	1,000	,777
SMPLU3	,865	,777	1,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

U tabeli 22 možemo primijetiti da su koeficijenti korelacije veoma visoki kada su u pitanju ocjene tri nezavisna mjerioca. Najveći koeficijent korelacije kod varijable SMPLU (primanje lopte unutrašnjom stranom stopala) je između prvog i drugog mjerioca (0,892), neznatno manji je između prvog i trećeg mjerioca (0,865), dok je između drugog i trećeg mjerioca nešto niži (0,777).

Tabela 23 - ukupan broj entiteta (N), aritmetička sredina (Mean) i standardna devijacija (Std. Deviation) za varijablu SMPLN (primanje lopte natkoljenicom) posebno za tri nezavisna mjerioca

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
SMPLN1	3,083	1,211	60
SMPLN2	3,150	1,286	60
SMPLN3	3,100	1,036	60

U tabeli 23 takođe možemo vidjeti neznatne razlike u aritmetičkim sredinama i standardnim devijacijama kod tri različita mjerioca kada je u pitanju varijabla SMPLN (primanje lopte natkoljenicom). Na uzorku od 60 ispitanica primjećujemo da je aritmetička sredina opet najveća kod drugog mjerioca, dok je neznatno manja kod prvog i trećeg mjerioca. Kada je u pitanju standardna devijacija, primjećujemo da se od prvog do drugog mjerioca neznatno povećava, dok se između drugog i trećeg smanjuje.

Tabela 24 - matrica korelacija za varijablu SMPLN (primanje lopte natkoljenicom) za tri nezavisna mjerioca

Correlations

	SMPLN1	SMPLN2	SMPLN3
SMPLN1	1,000	,916	,898
SMPLN2	,916	1,000	,827
SMPLN3	,898	,827	1,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

U tabeli 24 možemo primijetiti da su koeficijenti korelacije veoma visoki kada su u pitanju ocjene tri nezavisna mjerioca. Najveći koeficijent korelacije kod varijable SMPLN (primanje lopte natkoljenicom) je opet između prvog i drugog mjerioca (0,916), neznatno

manji je između prvog i trećeg mjerioca (0,898), dok je između drugog i trećeg mjerioca nešto niži (0,827).

Tabela 25 - ukupan broj entiteta (N), aritmetička sredina (Mean) i standardna devijacija (Std. Deviation) za varijablu SMPLG (primanje lopte grudima) posebno za tri nezavisna mjerioca

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
SMPLG1	3,266	1,246	60
SMPLG2	3,133	1,141	60
SMPLG3	3,033	1,104	60

U tabeli 25 možemo vidjeti neznatne razlike u aritmetičkim sredinama i standardnim devijacijama kod tri različita mjerioca kada je u pitanju varijabla SMPLG (primanje lopte grudima). Na uzorku od 60 ispitanica primjećujemo da su se prosječne vrijednosti kontinuirano smanjivale od prvog do trećeg mjerioca. Kada pogledamo standardne devijacije uočićemo identičnu situaciju, tj. kako su se vrijednosti prosječnog standardnog odstupanja takođe smanjivale od prvog do trećeg mjerioca.

Tabela 26 - matrica korelacija za varijablu SMPLG (primanje lopte grudima) za tri nezavisna mjerioca

Correlations

	SMPLG1	SMPLG2	SMPLG3
SMPLG1	1,000	,820	,818
SMPLG2	,820	1,000	,790
SMPLG3	,818	,790	1,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

U tabeli 26 možemo primijetiti da su koeficijenti korelacije veoma visoki kada su u pitanju ocjene tri nezavisna mjerioca. Najveći koeficijent korelacije kod varijable SMPLG (primanje lopte grudima) je kao i u prethodnim varijablama između prvog i drugog mjerioca (0,820), gotovo identičan je između prvog i trećeg mjerioca (0,818), dok je između drugog i trećeg mjerioca nešto niži (0,790).

Tabela 27 - ukupan broj entiteta (N), aritmetička sredina (Mean) i standardna devijacija (Std. Deviation) za varijablu SMULP (udarac po lopti punim dijelom stopala) posebno za tri nezavisna mjerioca

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
SMULP1	3,750	,894	60
SMULP2	3,816	,911	60
SMULP3	3,750	,794	60

U tabeli 27 možemo vidjeti neznatne razlike u aritmetičkim sredinama i standardnim devijacijama kod tri različita mjerioca kada je u pitanju varijabla SMULP (udarac po lopti punim stopalom). Na uzorku od 60 ispitanica primjećujemo da su prosječne vrijednosti iste kod prvog i trećeg mjerioca, a neznatno su veće kod drugog mjerioca. Standardna devijacija je takođe najveća kod drugog mjerioca, a neznatno manja kod prvog i trećeg mjerioca. Takođe možemo primijetiti da su prosječne vrijednosti relativno visoke kada je ovaj test u pitanju kod sva tri mjerioca.

Tabela 28 - matrica korelacija za varijablu SMULP (udarac po lopti punim dijelom stopala) za tri nezavisna mjerioca

Correlations

	SMULP1	SMULP2	SMULP3
SMULP1	1,000	,795	,816
SMULP2	,795	1,000	,685
SMULP3	,816	,685	1,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

U tabeli 28 možemo primijetiti da su koeficijenti korelacije veoma visoki kada su u pitanju ocjene tri nezavisna mjerioca. Najveći koeficijent korelacije kod varijable SMULP (udarac po lopti punim stopalom) je između prvog i trećeg mjerioca (0,816) dok je nešto niži između prvog i drugog (0,795), kao i kod drugog i trećeg (0,685).

Tabela 29 - ukupan broj entiteta (N), aritmetička sredina (Mean) i standardna devijacija (Std. Deviation) za varijablu SMULG (udarac po lopti glavom) posebno za tri nezavisna mjerioca

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
SMULG1	3,183	,965	60
SMULG2	3,500	,947	60
SMULG3	3,333	,876	60

U tabeli 29 možemo vidjeti neznatne razlike u aritmetičkim sredinama i standardnim devijacijama kod tri različita mjerioca kada je u pitanju varijabla SMULG (udarac po lopti glavom). Na uzorku od 60 ispitanica primjećujemo da su prosječne vrijednosti najveće kod drugog mjerioca, dok se neznatno razlikuju kod prvog i trećeg mjerioca. Standardne devijacije se kontinuirano smanjuju od prvog do trećeg mjerioca.

Tabela 30 - matrica korelacija za varijablu SMULG (udarac po lopti glavom) za tri nezavisna mjerioca

Correlations

	SMULG1	SMULG2	SMULG3
SMULG1	1,000	,713	,648
SMULG2	,713	1,000	,673
SMULG3	,648	,673	1,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

U tabeli 30 možemo primijetiti da su koeficijenti korelacije veoma visoki kada su u pitanju ocjene tri nezavisna mjerioca. Najveći koeficijent korelacije kod varijable SMULG (udarac po lopti glavom) je između prvog i drugog mjerioca (0,713) dok je nešto niži između drugog i trećeg (0,673), kao i kod prvog i trećeg (0,648).

Tabela 31 - ukupan broj entiteta (N), aritmetička sredina (Mean) i standardna devijacija (Std. Deviation) za varijablu SMUDK (drop – kik udarac) posebno za tri nezavisna mjerioca

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
SMUDK1	2,916	1,356	60
SMUDK2	2,883	1,290	60
SMUDK3	3,166	1,291	60

U tabeli 31 možemo vidjeti neznatne razlike u aritmetičkim sredinama i standardnim devijacijama kod tri različita mjerioca kada je u pitanju varijabla SMUDK (drop – kik udarac). Na uzorku od 60 ispitanica primjećujemo da su prosječne vrijednosti najveće kod trećeg mjerioca, dok su neznatno manje kod prvog i drugog mjerioca. Razlike između standardnih devijacija su takođe neznatne, a gotovo identične kod drugog i trećeg mjerioca.

Tabela 32 - matrica korelacija za varijablu SMUDK (drop – kik udarac) za tri nezavisna mjerioca

Correlations

	SMUDK1	SMUDK2	SMUDK3
SMUDK1	1,000	,885	,879
SMUDK2	,885	1,000	,785
SMUDK3	,879	,785	1,000

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

U tabeli 32 možemo primijetiti da su koeficijenti korelacije veoma visoki kada su u pitanju ocjene tri nezavisna mjerioca. Najveći koeficijent korelacije kod varijable SMUDK (drop – kik udarac) je između prvog i drugog mjerioca (0,885) dok je nešto niži između prvog i trećeg (0,879), kao i kod drugog i trećeg (0,785).

PRILOG 2 – SKALE ZA PROCJENU KONATIVNIH KARAKTERISTIKA

1. Svi se ponekad razljutimo s razlogom ili bez! U kojoj mjeri je to kod tebe prisutno?

Molimo da na svako pitanje odgovoriš stavljanjem znaka „X“ u odgovarajuću kolonu.

TVRDNJE	Potpuno tačno	Uglavnom tačno	I jeste i nije tačno	Uglavnom netačno	Potpuno netačno
1. Često mi dođe da nekog udarim.					
2. Opazila sam da među fudbalerkama koje poznajem ima mnogo onih koje me se plaše.					
3. Neki ljudi su mi nanijeli toliko zla da sam pomislila da ih ubijem.					
4. Lako se naljutim.					
5. Često ne mogu razumjeti zašto sam toliko ljuta i zlovoljna.					
6. S vremena na vrijeme imam jaku potrebu da učinim nešto štetno ili nečuveno.					
7. Ponekad mi dođe da bih razbijala stvari.					
8. Ponekad mi dođe da psujem.					
9. Uvijek sam raspoložna za svađu i tuču.					
10. Ljudi bi dobro učinili da mi se sklanjaju sa puta.					
11. Brzo planem.					
12. Teško se suzdržavam.					
13. Postajem nestrpljiva ako me ljudi prekidaju kada radim nešto važno.					
14. Lako se razbjesnim i to me brzo prođe.					

15. Postajem nervozna kada moram čekati.					
16. Dogodilo se da sam bez razmišljanja učinila nešto zbog čega sam kasnije zažalila.					
17. Ja obično nemam dovoljno strpljenja.					
18. Ne mogu dugo da sjedim na jednom mjestu.					
19. Imala sam neprilike jer nijesam kada treba držala jezik za zubima.					
20. Često ni sama ne mogu predvidjeti kako ću na nešto reagovati.					
21. Većina ljudi pokušava da uzme što više od društva i da mu istovremeno vrati što je moguće manje.					
22. Mnogim ljudima se poklanja više pažnje nego što zaslućuju.					
23. Većina ljudi koji su danas uspjeli, uspjeli su samo zato što im je neko pomogao.					
24. Malo ljudi zaslužuje da se sa njima dobro postupa.					
25. Ljudi su manje poštteni nego što se misli.					
26. I kada drugima pomažu ljudi to rade iz čiste koristi.					
27. Mnogi ljudi misle samo o tome kako bi se obogatili na tuđ račun.					
28. Kada su njihovi interesi u pitanju, ljudi ne vode mnogo računa o tome šta je pravo a šta nije.					
29. Mnoge fudbalerke rado prebacuju odgovornost na tuđa leđa.					
30. Danas najbolje prolaze lopovi i varalice.					

2. Ponekad bezrazložno sumnjamo u svoje sposobnosti. Osjećamo da je to besmisleno, ali ne možemo da se oslobodimo tog utiska. Iako su iskustva neprijatna, pokušajte da odgovorite na sljedeća pitanja. Odabrani odgovor označite znakom „X“ u odgovarajućoj koloni.

TVRDNJE	Potpuno tačno	Uglavno m tačno	I jeste i nije tačno	Uglavno m netačno	Potpuno netačno
1. Često pomislim da neću uspjeti jer sam doživljavala dosta neuspjeha.					
2. Kada se poredim sa drugima, izgleda mi da sam manje sposobna.					
3. To što se bojim da neću uspjeti ponekad me zaustavi na samom početku.					
4. Nesigurnija sam od većine igračica koje poznajem, a to je zbog okolnosti u kojima sam živjela.					
5. U društvu ne počinjem razgovor jer se uvijek nađe bolji od mene.					
6. Drugi riješe problem bolje od mene jer imaju više vremena i volje za to.					
7. Kada nešto ne uradim dobro, pomislim da je razlog u meni, čak i kada me drugi ubjeđuju da nije tako.					
8. I kada zbog drugih u nečemu ne uspijem, ipak mi se čini da je to zbog toga što se slabije snalazim.					
9. Često bih zatražila pomoć ili savjet, ali odustanem jer ne želim da smetam.					
10. Kada neko stavi primjedbe na moj rad ili moje znanje, ja pomislim: opet sam loše uradila.					
11. Čini mi se da druge fudbalerke imaju više kvaliteta nego ja.					

12. Ne znam da iskoristim svoje sposobnosti u pravom trenutku.					
13. Lako se predam čak i kad drugi misle da dobro radim.					
14. Često odustajem čak i kad drugi misle da dobro radim.					
15. I kada mi kažu da dobro radim, ja omalovažavam svoj rad.					
16. Nijesam sigurna koliko vrijedim.					
17. Nije me teško pobijediti u diskusiji jer su moji argumenti obično slabi.					

18. Znam da sam sklona podcjenjivanju sebe, ali s tim ne mogu da se izborim.					
19. Ono što drugi lako rješavaju, meni ne ide najbolje.					
20. Kada radim sa drugim ljudima izgleda mi da ne radim tako dobro kao oni.					
21. Obično nisam iznad prosjeka jer ne volim da se namećem.					
22. Ne uspijeva mi da ispoljim osobine kojima bih privukao i zadržao one koje volim.					
23. Kada treba da se pokažem na djelu, obično zakažem.					
24. Često se ne snalazim kada se dešava nešto novo, jer ne umijem da dam sve od sebe.					
25. Kada radim kao da govorim sebi: bolje da nijesam ni započinjala jer neću uspjeti.					
26. Često neću moći da ostvarim ono što se od mene očekuje.					
27. Volim da radim samo jedan posao, jer sam sklona greškama kada moram da se brinem čak i o dvije stvari.					
28. Mnogo bih toga na sebi promijenila.					
29. Sumnjam da će mi život ikada biti onakav kako bih ja željela da bude, jer nemam sreće.					

30. Ponekad se osjećam jako sićušnom i nemoćnom.					
31. U životu ne volim da eksperimentišem.					
32. Nikada se neću približiti idolima.					
33. Neuspjeh me blokira i ne umijem da se povratim.					
34. Ostavljam loš utisak u društvu, iako bih voljela da se toga oslobodim.					
35. Dobre osobine teže vidim kod sebe nego kod drugih.					
36. Mnogim stvarima nijesam dorašla.					

37. Često osjećam da nijesam spremna za zadatak pred kojim se nalazim.					
38. Potcjenjujem svoje sposobnosti.					
39. Ne poštujem dovoljno sebe.					
40. Nemam samopouzdanja.					
41. Ponekad pomislim da nikada neću dovoljno odrasti.					
42. Uvijek se meni prvo obraćaju jer ja to ne umijem.					
43. Kada me neko hvali znam da to radi samo što je dobar čovjek.					
44. I kada treba reći ne, ja to ne umijem.					
45. Sklona sam da svoje uspjehe pripišem slučaju.					

3. Sljedeće rečenice opisuju stanja fudbalerki za vrijeme značajnih utakmica i takmičenja. Pažljivo pročitajte pitanja i odgovore, bez puno razmišljanja i stavite znak „X“ u odgovarajuću kolonu.

TVRDNJE	Skoro nikad	Ponekad	Često
1. Takmičenje protiv drugih je opšte zadovoljstvo.			
2. Prije početka takmičenja osjećam se uznemireno.			
3. Prije početka takmičenja brinem da neću uspjeti.			
4. Ja sam dobar (fer) sportista kada se takmičim.			
5. Kad se takmičim strijepim da ne napravim grešku.			
6. Prije takmičenja sam mirna.			
7. U takmičenju je važno da se odredi cilj.			
8. Prije takmičenja osjećam nelagodnost u stomaku.			
9. Neposredno pred takmičenje osjećam da mi srce kuca brže nego obično.			
10. Volim da se takmičim gdje se zahtijeva velika fizička energija.			
11. Prije takmičenja osjećam se relaksirano.			
12. Nervozna sam prije nego počnem da igram.			
13. Kolektivni sportovi su uzbudljiviji od individualnih.			
14. Postajem nervozna u želji da počnem što prije da se takmičim.			
15. Prije takmičenja obično osjećam napetost.			

PRILOG 3 – MJERNA LISTA

PREZIME I IME _____ KLUB _____

DATUM ROĐENJA _____

TESTOVI ZA PROCJENU BAZIČNIH MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI

R. br.	VARIJABLE	BROJ PONAVLJANJA TESTA			REZULTAT
		1	2	3	
1.	Osmica sa saginjanjem (BMOSS)				
2.	Poligon natraške (BMPON)				
3.	Koraci u stranu (BMKUS)				
4.	Trčanje na 20m visoki start (BM20M)				
5.	Taping nogom (BMTAN)				
6.	Taping nogama o zid (BMTNZ)				
7.	Skok udalj iz mjesta (BMSDM)				
8.	Skok uvis iz mjesta (BMSVM)				
9.	Troskok udalj iz mjesta (BMTDM)				

TESTOVI ZA PROCJENU SITUACIONO - MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI

R. br.	VARIJABLE	BROJ PONAVLJANJA TESTA		
		Mjerilac I	Mjerilac II	Mjerilac III
1.	Primanje lopte unutrašnjom stranom stopala (SMPLU)			
2.	Primanje lopte natkoljenicom (SMPLN)			
3.	Primanje lopte grudima (SMPLG)			
4.	Udarac lopte punim stopalom (SMULP)			
5.	Udarac lopte glavom (SMULG)			
6.	Volej – udarac (drop kik) (SMUDK)			